

Tynset kommune

KS 78/18

Vedtatt Virksomhetsplan

med

Økonomiplan 2019 – 2022

Årsbudsjett 2019

Innholdsfortegnelse

Rådmannens kommentarer	1
Befolkningsutvikling	3
Økonomiske oversikter / rammer økonomiplan	4
Økonomisk oversikt drift	9
Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet	10
Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjettet	11
Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet	12
Budsjettskjema 2A – Investeringsbudsjettet	13
Budsjettskjema 2B Investeringsbudsjettet, fordeling	14
Investeringsbudsjettet	15
Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet	18
Administrasjon og fellestjenester	27
Politisk styring	29
Rådmannen og næring	31
Grunnskoler felles	33
Fåset skole og barnehage	39
Tylldalen skole	42
Tynset barneskole	46
Kvikne skole og barnehage	50
Tynset ungdomsskole	54
Tynset opplæringscenter	58
PP-tjenesten	63
Tynset barnehagene	67
Helsetjenesten	71
Helse og omsorg, fellestjenester	74
Barnevern	79
NAV	83
Tjenesten for funksjonshemmede	87
Hjemmetjenesten	89
Institusjonstjenesten	92
Kulturtjenesten	95
Kirke og trossamfunn	98
Teknisk drift og eiendomsavdelingen	99
Vann, avløp og renovasjon	102
Gebyrberegninger VAR-området	106
Plan, byggesak og geodata	108
Næringsfondet	111
Gebyr- og betalingssatser	114
Økonomisk analyse	122

Rådmannens kommentarer

Innledning

Tynset kommune har over tid hatt en betydelig utvikling i tjenestetilbudet. Som en del av utviklingen er det foretatt omfattende investeringer innen helse og omsorg, skole, barnehage og prosjekter på infrastruktur. Kommunene har over tid blitt pålagt flere og flere oppgaver uten at dette har blitt fullt ut kompensert i form av statlige overføringer. Tynset kommune må som følge av dette tilpasse drifta slik at denne samsvarer med de midlene som er tilgjengelige.

Budsjettet for 2019 er saldert med bruk av disposisjonsfond med kr 2,6 mill. Av dette er kr 1,5 mill. relatert til kostnader i forbindelse med fastsettelse av nytt eiendomsskatt grunnlag med virkning fra år 2020. Budsjettet for 2019 viser et netto driftsresultat på kr -0,1 mill. Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca. 2 % av brutto driftsinntekter. Etter normen skulle Tynset kommune dermed hatt et budsjettrett netto driftsresultat for 2019 på ca. kr 11,5 mill. Driftsnivået er dermed ca. kr 11,6 mill. for høyt. Dette er ikke bærekraftig og gir et klart og tydelig signal om at vi ikke har klart å tilpasse oss den økonomiske hverdagen. For resten av økonomi plan perioden forventes det høyere rente- og pensjonskostnader, noe som vil sette ytterligere press på økonomien.

Tjenester

Tynset kommune leverer omfattende tjenester av høy kvalitet til sine innbyggere. Det er mange måter å sammenligne seg med andre kommuner på når det gjelder tjenestetilbudet. En av dem er Kommunebarometeret som lages av avisen Kommunal Rapport. I Kommunebarometeret for 2018 er vi rangert som Norges 4. beste kommune, justert for økonomiske forutsetninger så er vi rangert som 6. beste kommune. Det betyr at mye av det vi gjør er riktig, men vi må tilpasse oss nye økonomiske realiteter. De senere årene har alle landets kommuner opplevd økt press på mange ressurskrevende tjenester. Det er fortsatt forventninger om en videre utvikling og heving av tjenestenivå som det blir vanskelig å leve opp til. Områder med økte og godt dokumenterte behov må styrkes ved å hente penger fra andre områder i kommunen. Det arbeides fortløpende med å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i kommunens tjenesteproduksjon. Alle tjenesteområdene gjennomgås systematisk slik at ressursbruken Tynset kommune kan måles mot andre sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt, kompetanse og skape et godt beslutningsgrunnlag for de valgene kommunen står overfor når ressurser skal fordeles mellom skole, barnehage, helse og omsorg og alle andre.

Rådmannen har gjennom året samarbeidet med tillitsvalgte og virksomhetene har gjennomført en bred prosess for å se hvordan Tynset kommune kan utvikle sine tjenester for å tilpasse seg riktig driftsnivå. Tjenesteområdene har i løpet av vinteren og våren 2018 arbeidet med gjennomgang av sine respektive virksomheter for å finne ut hvilke tiltak som kan gjøres for å oppnå nødvendig tilpasning. Gjennomgangen har blant annet sett på tjenestene i forhold til effektivitet, nivå/terskel og struktur.

Virksomhetsgjennomgangen har tegnet et tydelig bilde som viser at det blir helt nødvendig å gjennomføre ytterligere utredninger for å finne frem til andre og mindre kostnadskrevende strukturer for drift og organisering av kommunens tjenester. Det er lagt et klart prosessløp for dette videre arbeidet. Kommunestyret vedtok i september at det skal gjennomføres omfattende utredninger med formål å redusere kostnader.

Flyktninger

Situasjonen med flyktninger har endret seg mye på kort tid. Behovet for bosetting i kommunene er redusert. Vi er anmodet om å bosette 10 personer i 2018. Bosetting og inkludering av flyktninger har vært en viktig oppgave som gjennomgående løses på en god måte i vår kommune. Det er bygd opp et stort apparat for å håndtere dette. Med færre flyktninger og dermed mindre inntekter må tilbudet skaleres ned igjen.

Investeringer

Det legges opp til et relativt nøkternt investeringsbudsjett. I løpet av 2018 har det blitt foretatt utredninger med hensyn til plassbehovet for legekantoret og helsestasjonen. Det konkluderes med at det er mulig å løse behovet for ekstra legekantor innenfor husets vegger, uten tilbygg. Kostnadsrammen er kr 10,0 mill. Opprusting av eksisterende svømmehall ligger inne med totalt kr 20 mill. i økonomiplan perioden, hvorav kr 11 mill. inngår i investeringsbudsjettet for 2019. Det vises til kommentarer under «Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet» for ytterligere beskrivelse.

Investeringsnivået har en brutto ramme for nye tiltak på kr 26,6 mill. i 2019. Av dette foreslås at kr 19,1 mill. finansieres ved hjelp av låneopptak.

Utvikling av lokalsamfunnet

Et levende lokaldemokrati kjennetegnes blant annet ved at det fra kommunens side legges til rette for åpne og gode planprosesser for å utvikle funksjonelle styringsdokumenter som er godt forankret i lokalsamfunnet. Hovedmål i kommuneplanen er mangfold i arbeidsplasser, bærekraft og et godt liv for innbyggerne. Videre utvikling av Tynset som regionsenter, arbeidsplasser, kompetanse, folkehelse og kommunale tjenester er satsingsområdene i planen.

Viktig planarbeid i 2019 er:

- Boligutviklingsprosjekt på Fåset.
- Reguleringsplan for næringsområde Østerdalsporten nord (langs RV3 i Tunndalen).
- Reguleringsplan for sentrumskjernen på Tynset
- Statens vegvesen har signalisert at arbeid med reguleringsplan for undergangen på Ringvegen startes neste år. Dette tiltaket er viktig for sentrumsutviklingen.
- Prosjektet med aktivitetsareal for Tynsetskolene er godt i gang og har fått tilskuddsmidler for gjennomføring.
- Det er startet opp et utviklingsprosjekt for Tynset torg i samarbeid med private næringsaktører.
- Revisjon av kommunedelplan for Tynset tettsted med tanke på nye boligområder.
- Bestemmelser for skilting av forretninger og reklame.

Tynset som regionsenter – og kanskje som by?

Rollen og funksjonen Tynset har som regionsenter er sentral og innebærer forpliktelser ikke bare for politisk nivå, men også for administrasjon og kommuneorganisasjonen for øvrig i forhold til tilrettelegging, omdømmebygging, nettverksjobbing og aktiv innsats for å tiltrekke seg ny virksomhet.

Kompetanse er valgt som et sentralt satsingsområde i kommuneplanarbeidet. Tynset skiller seg ut fra øvrige innlandskommuner ved at utdanningsnivået i befolkningen er meget høyt. Dette er ikke bare en viktig ressurs i forhold til videre utvikling av kompetansemiljøer i området, men også i forhold til arbeidet med å trekke til seg nye kompetanse arbeidsplasser. En viktig sak er å fortsette arbeidet for etablering av desentralisert høgskoleutdanning på Tynset, da særlig sykepleierutdanning.

Helsearkivet er under bygging og ordinær drift starter i 2019. Det er viktig å sikre et desentralt studietilbud som kan dekke arkivets behov for kompetanse. Videre er det viktig å se på hvilke ringvirkninger etableringen kan tilføre øvrig næringsliv i Tynset kommune.

Tynset er i utvikling med mange nye arbeidsplasser og mye boligbygging som også fører til økt aktivitet på mange områder. Det er enkelte som har tatt til orde for at det bør startes en prosess for å diskutere om Tynset som regionsenter bør endre sin status til by. En spennende tanke. Hva mener du?

Arild Einar Trøen
Rådmann

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen danner utgangspunkt for planlegging av tjenestebehov, som igjen påvirker kommunens økonomi.

Tabellen nedenfor viser befolkningsutviklingen i Tynset kommune siden 2008 (tall per 1. januar):

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
5 400	5 400	5 490	5 495	5 564	5 570	5 549	5 562	5 580	5 584	5 605

Tabellen nedenfor viser hvordan en framskriving¹ av folkemengden¹ frem til år 2040 fordeler seg på aldersgrupper (folkemengde per 1. januar):

Alder	Befolkningsframskriving									Andel			Økning	
	2018	2019	2020	2021	2022	2025	2030	2035	2040	2018	2022	2040	2018-22	2018-40
0-5	311	307	310	309	317	342	371	385	386	6 %	6 %	6 %	2 %	26 %
6-15	718	704	682	685	677	667	648	707	756	13 %	12 %	12 %	-6 %	7 %
16-66	3 608	3 611	3 603	3 596	3 577	3 576	3 683	3 763	3 833	64 %	63 %	59 %	-1 %	6 %
67-79	669	672	720	749	797	863	902	911	960	12 %	14 %	15 %	19 %	43 %
80+	299	298	301	308	301	336	409	518	599	5 %	5 %	9 %	1 %	101 %
Sum	5 605	5 592	5 616	5 647	5 669	5 784	6 013	6 284	6 534	100 %	100 %	100 %	1 %	17 %

Innbyggertallsutviklingen og alderssammensetningen har stor betydning for nivået av statlige overføringer.

Utgangspunktet er at rammetilskuddet skal reflektere at ulike aldersgrupper ikke koster kommunekassen det samme.

Yrkesaktive skal i hovedsak klare seg selv, de yngste skal ha barnehage og skoleplass og de eldste har behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig er det ikke sikkert at en kommune får reduserte kostnader i tjenestetilbudet på grunn av demografiske endringer. Kommunen vil da oppleve at den får mindre penger til rådighet.

Antall barn i barnehagealder forventes å være relativt stabilt i økonomiplanperioden. Antall barn i skolealder forventes å bli redusert med 41 elever over økonomiplanperioden. Aldersgruppen 16 til 66 år, som inkluderer personer i yrkesaktiv alder, viser en forventet nedgang på 31 personer over samme periode. For gruppen 67 til 69 år viser prognosen en økning på 128 personer over økonomiplanperioden. Dette tilsvarer en økning på 19%. Aldersgruppen 80+ forventes å ligge relativt stabilt over økonomiplanperioden, forventet folketall i denne gruppen er imidlertid doblet i år 2040 sammenlignet med i dag. Andelen personer i gruppen 67+ vil øke fra 17% i 2018 til 24% i 2040.

Hjelpebehovet vil sannsynligvis tilta i tråd med økt levealder, og det antas at hjelpebehovet kommer senere i livsløpet enn i dag. En aldrende befolkning forventes å ha økt behov for helse- og omsorgstjenester, noe som vil kreve omstillinger og utvikling av nye arbeidsmåter. Andel barn i barnehage- og skolealder er stabil over tidsperioden 2018-2040, mens prognosene viser en reduksjon på 5 % for gruppen 16 til 66 år. Nedgangen i andelen yrkesaktiv alder vil medføre vesentlige utfordringer innen rekruttering og nivå på de velferdstjenestene kommunen skal levere fram i tid.

Det er usikkert hvor mange asylsøkere og flyktninger kommunen skal ta imot og bosette i tiden framover. Det er derfor vanskelig å planlegge behovet for tjenester på dette området.

¹ SSB hovedalternativ

Økonomiske forutsetninger/rammer økonomiplan

LØNNS- OG PRISFORUTSETNINGER

I økonomiplanen benyttes faste priser på 2019 nivå for hele perioden. Fra 2018 til 2019 er det forutsatt lønnsvekst på 3,2% og prisvekst på 2,0%.

FELLESINNTEKTER

Skatt og rammetilskudd

Frie inntekter er avgjørende både for økonomisk handlefrihet og for det tjenestetilbudet kommunen kan gi. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene. Inntektssystemet for kommunene inneholder en mekanisme for utjevning av de løpende skatteinntektene (unntatt eiendomsskatt). Dermed vil endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, raskt påvirke nivået på rammetilskuddet gjennom inntektsutjevningen. Skatt og rammetilskudd utgjorde om lag 56% av kommunens driftsinntekter for 2017.

Ved beregning av rammetilskuddet har rådmannen benyttet KS' beregningsmodell hvor endringene i inntektssystemet og statsbudsjettet er innarbeidet. Kommunens innbyggertilskudd for 2019 er beregnet til kr 138,4 mill. Gjennom utgiftsutjevningen omfordes innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordes fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv. Behovsindeks høyere enn 1,0 indikerer at utgiftsbehovet er høyere enn landsgjennomsnittet. Beregnet behovsindeks for Tynset for 2019 er på 1,1176 og medfører en økt tildeling på kr 34,5 mill.

I tillegg mottar kommunen såkalt «Distriktstilskudd Sør-Norge» samt tilskudd for saker med særskilt fordeling. For 2019 er det budsjettert med henholdsvis kr 6,0 mill. og kr 1,4 mill.

Skatteinntektene utgjør om lag 40 % av kommunesektorens samlede inntekter og 54 % av sektorens frie inntekter. Skatteinntektene har derfor stor betydning for inntektsnivået i hver enkelt kommune. For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordes skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Tynset kommune har skatteinntekter tilsvarende 77,2 % av landsgjennomsnittet. Det er budsjettert med en inntektsutjevning på om lag kr 27,2 mill. for 2019. Etter inntektsutjevningen utgjør kommunens inntekter 94,1 % av landsgjennomsnittet.

Samlet beregnet rammetilskudd for 2019 utgjør kr 210,9 mill.

Kommunens skatteinntekter er beregnet til kr 134,8 mill.

Eiendomsskatt

Fra og med 2010 er eiendomsskatt utskrevet i hele kommunen. Eiendomsskatten utskrives med 7 % av takstgrunnlaget.

Stortinget vedtok i desember 2017 nye regler for eiendomsbeskatning. Med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2019 skal kategorien «verk og bruk» fjernes. Næringsseiendom som tidligere har vært klassifisert som verk og bruk skal etter dette behandles likt med annen næringsseiendom. Det uttalte hovedmålet med endringen er at industrimaskiner ikke lenger skal inngå i eiendomsskattegrunnlaget, det er kun bygninger og grunn som skal inngå. For kommunene som blir berørt av lovendringen, herunder Tynset, er det nødvendig å foreta en re-taksering av anleggene som tidligere var omfattet av reglene for verk og bruk. For de kommuner som blir berørt av at det ikke lenger kan skrives ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og –installasjoner vil det være en nedtrapping av eiendomsskattegrunnlaget over 7 år. Her er det utarbeidet en overgangsordning som gjør at bortfallet av eiendomsskatt kan utfases over 7 år. Kommunene kan søke om å få dekket differansen av Finansdepartementet. Samlet kompensasjon til kommunene er begrenset oppad til kr 500 mill. per år.

Forrige taksering ble gjennomført i 2007. Tynset kommune skal fastsette nye takster for beregning av eiendomsskatt med effekt fra og med skatteåret 2020. Kostnad for ny taksering anslås total til kr 3,5 mill. fordelt over årene 2018, 2019 og 2020. Kostnaden dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2019 at maksimal eiendomsskattesats for bolig- og fritidseiendommer reduseres fra 7 til 5 promille. Regjeringen foreslår også å innføre et tak på skattegrunnlaget for bolig og fritidseiendommer ved at det innføres en regel med obligatorisk bunnfradrag i markedsverdien. Reduksjonsfaktoren er foreslått til 30 %. Endringene trer i kraft fra år 2020 forutsatt at forslaget blir vedtatt. I virksomhetsplanen er det forutsatt at eiendomsskatten for årene 2020-2022 vil være på nivå med 2019. Dette som følge av at endringer i eiendomsskattegrunnlaget som følge av oppdaterte takster forventes å veie opp for virkningen av redusert skattesats og innføring av bunnfradrag.

Konsesjonsavgift

Tynset kommune mottar konsesjonsavgifter i forbindelse med kraftproduksjonen i Orklavassdraget og Glåmavassdraget. Konsesjonsavgiftene avsettes til næringsfondet.

Konsesjonskraft

Kommunen rår over ca. 49 GWh i konsesjonskraft. Det er inngått fastpriskontrakt for salg av kraften for 2019. Budsjettert inntekt for 2019 er basert på fastpriskontrakten fratrasket anslag på konsesjonskraftpris og innmatingskostnader.

Dekning kapitalutgifter

Kommunen får delvis dekning av renter og avdrag i forbindelse med bygging av sykehjemmet og omsorgsboliger for ei investeringsramme på kr 20,1 mill. Videre får kommunen delvis dekning av renteutgifter i forbindelse med opprusting av skolelokaler ved Tynset barneskole, Fåset skole og Kvikne skole for ei investeringsramme på kr 27,7 mill.

Statstilskudd flyktninger og enslige mindreårige

Estimerte statstilskudd som mottas til arbeidet med integrering av flyktninger og enslige mindreårige inngår i tråd med gjeldende budsjettforskrifter som en del av kommunens fellesinntekter. Anslaget over tilskudd er usikkert og avhenger av hvor mange som bosettes i løpet av året. I økonomiplanen er det lagt til grunn at Tynset kommune bosetter ti flyktninger per år. Økonomiplanen er basert på en forutsetning om at det ikke vil bosettes flere enslige mindreårige i perioden. Forutsetningen her er usikre, med potensielt store økonomiske konsekvenser. En dynamisk drift som evner å tilpasse seg endringer i rammevilkårene er av stor betydning.

Praksis med avsetning til disposisjonsfond med underliggende bruk av fondsmidler av enhetene som er berørt av integreringsarbeidet videreføres ikke. Midler til integreringsarbeidet fordeles fra og med 2019 til den enkelte enhet gjennom tildelt budsjettramme.

Bruk av disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er her benyttet til å dekke underskudd i driften, samt finansiering av kostnadene i forbindelse med ny taksering ref. kommentarer under «Eiendomsskatt».

Premieavvik

Se beskrivelse «Pensjon» under fellesutgifter.

FELLESUTGIFTER

Renter og avdrag

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidig rentenivå. Kommunen har per 31.08.18 kr 456,7 mill. i langsiktige lån til investeringer og kr 17,6 mill. til videre utlån. Gjeldsporteføljen har per 31.08.18 en andel fast rente på 46%.

Avdragsbeløpene skal dekke avdrag i henhold til nedbetalingsplanene for våre innlån.

Vi har i våre beregninger forutsatt følgende rentefot for flytende rente:

2019	2020	2021	2022
2,04 %	2,21 %	2,52 %	2,71 %

Pensjon

Tynset kommune har offentlig tjenestepensjon for ansatte forsikret i KLP, samt Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere. Pensjonsselskapene er underlagt til dels ulike regelverk og har dermed ulik tilnærming til beregning av pensjonspremier og pensjonskostnader, samt finansieringsform. Tynset kommune er, i likhet med andre kommuner som har sin

pensjonsordning tilknyttet KLP, deleier i KLP. Årlig må egenkapitaltilskudd tilføres. Beløpet er for 2019 stipulert til kr 1,7 mill.

De beregnede pensjonskostnadene som kommunene fører i sine regnskaper har i mange år vært gjennomgående lavere enn de pensjonspremiene de har måttet betale til sine pensjonsleverandører. De årlige avvikene kalles premieavvik. For å jevne ut svingningene i premiene har kommunene siden 2002 hatt anledning til å fordele premietoppene over flere år. Hensikten med ordningen er å bidra til økt stabilitet og mer forutsigbare budsjetttrammer for den enkelte kommune. Et positivt premieavvik (betalt premie overstiger pensjonskostnaden) skal føres til inntekt i årsregnskapet og bokføres under omløpsmidler som en kortsiktig fordring. Tilsvarende skal et negativt premieavvik utgiftsføres i årsregnskapet og bokføres som en kortsiktig gjeld. Ordningen fungerer i praksis slik at kommunene utgiftsfører beregnede pensjonskostnader i stedet for betalt premie. For å sikre at det over tid blir samsvar mellom regnskapsførte pensjonskostnader og betalte premier, må kommunene utgiftsføre (inntektsføre ved negativt premieavvik) mellom årlig betalt premie og pensjonskostnaden. Dette kalles amortiseringskostnaden og kommer i tillegg til den beregnede pensjonskostnaden. De har valgt mellom å hvert år avsette for full dekning av premieavviket eller å amortisere over 15 år (for premieavvik oppstått i perioden 2002-2010), 10 år (for premieavvik oppstått i perioden 2011-2014) og 7 år (for premieavvik oppstått i perioden 2014 og senere).

Regelverket ved innføring av ordningen i 2002 forutsatte at premieavviket ville variere mellom positive og negative verdier fra det ene året til det neste, slik at det over en tiårsperiode ville jevne seg ut mot null. Virkeligheten har gitt kommunene flere år med positive premieavvik som har akkumulert seg opp til store framtidige kostnadsforpliktelser. De siste årene har gitt mer svingninger i prognosene enn tidligere. Bl.a. har reell lønnsvekst og dermed reguleringspremien blitt lavere enn forutsatt høsten forut.

Prognosene for 2019 tilsier en ny betydelig inntektsføring av årets premieavvik og dermed oppbygging av framtidige kostnader. De årlige avvikene har bygget seg opp til et akkumulert premieavvik som utgjorde kr 27,3 mill. per 31. desember 2017 for Tynset kommune. Dette er utgifter som kommunen må dekke inn over driftsbudsjettene de neste årene.

Avsetning til idretts- og kulturfond

I vedtektene for kulturfondet heter det at 6 % av konsesjonskraftsinntektene skal avsettes til kultur- og idrettsfond årlig.

Avsetning til bundne driftsfond

Her avsettes konsesjonsavgiftene til næringsfondet samt renter på bankinnskudd for samme fond.

Overført til investeringsregnskapet

Som nevnt ovenfor så er det krav om årlig egenkapitaltilskudd til KLP. Dette er en investering som ikke kan lånefinansieres, og som dermed må dekkes inn gjennom overføring fra drift.

Tiltak for å få balanse mellom inntekter og utgifter

Kommunestyret er i henhold til kommuneloven pålagt å legge fram en økonomiplan som er i balanse alle årene.

Disponibel driftsramme sammenlignet med tjenesteområdenes budsjett før tiltak er som følger for årene 2020-2022:

(Beløp i 1000 kr)	2020	2021	2022
Fellesinntekter	419 710	416 197	410 383
Fellesutgifter	-49 600	-54 845	-56 755
Disponibel driftsramme	370 110	361 352	353 628
Tjenesteområdene før tiltak	380 194	377 981	372 719
Underdekning	10 084	16 629	19 091

Som tabellen over viser er det stor ubalanse mellom inntekter og utgifter i årene fremover. For å få budsjettet til å balansere, er vi avhengig av å se på hvilke tiltak vi ønsker å prioritere, og hvilke vi må nedprioritere. Vi må se på om det er tjenester vi kan redusere, utvikle eller endre tjenestetilbudet på.

Følgende tiltak foreslås:

(Beløp i 1000 kr)	2020	2021	2022
Underdekning	10 084	16 629	19 091
Bruk av disposisjonsfond	-84	-6 629	-9 091
Besparelse helse og omsorg	-6 000	-6 000	-6 000
Besparelse utdanningssektoren	-4 000	-4 000	-4 000
Underdekning etter tiltak	-	-	-

Bruk av disposisjonsfond

I saldert budsjett er det lagt opp til samlet bruk av disposisjonsfond for årene 2020-2022 med ca. kr 16 mill.

Saldo på disposisjonsfond ved utløpet av økonomiplan perioden vil da være som følger:

Saldo per 31.12.17	45 106
Disponering regnskapsmessig mindreforbruk 2017	2 724
Netto budsjettert bruk disposisjonsfond 2018	-5 000
Kommunestyrevedtak 2018 med finansiering fra disp.fond	-1 400
Budsjettert bruk av disposisjonsfond 2019	-2 553
Budsjettert bruk av disposisjonsfond 2020	-500
Bruk av disposisjonsfond 2020 saldering budsjett	-84
Bruk av disposisjonsfond 2021 saldering budsjett	-6 629
Bruk av disposisjonsfond 2022 saldering budsjett	-9 091
Saldo per 31.12.2021	22 573

Helse og omsorg

Helse og omsorgssektoren bruker ca. 40 % av kommunens budsjett. Skal tjenesten klare de økonomiske og faglige kravene samt imøtekomme nasjonale reformer er det bare en mulighet. Det er å snu hver eneste stein både når det gjelder effektivitet, struktur og nivået på kommunens tjenester. En prosess med utredning av fremtidig struktur innen helse og omsorg er igangsatt. Årsverksreduksjoner er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelig budsjetttramma. Se tjenesteområdene TFF, Hjemmetjenesten og Institusjonstjenesten for fordeling av årsverksreduksjonene.

Utdanningssektoren

Utdanningssektoren bruker ca. 25% av kommunens budsjett. Ut fra det vi kjenner av de siste års ressurstilgang og ressursfordeling, sammenfattet med det bildet som er tegnet over ressurser i framtida, vil det være nødvendig å ta omfattende grep i sektoren. Tilstandsrapporten for skoleåret 2017/2018 samt KOSTRA analyser bekrefter dette. Årsverksreduksjoner er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjetttramma. Se tjenesteområdene Fåset skole og barnehage, Tyllaldalen skole, Tynset barneskole, Kvikne skole og barnehage, Tynset Ungdomsskole, Tynset opplæringscenter samt PPT for fordeling.

Fellesinntekter og fellesutgifter

(beløp i 1000 kr)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019	Økonomiplan		
					2020	2021	2022
Konsesjonsavgifter	-3 553	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Salg av konsesjonskraft	-1 737	-3 050	-4 800	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Formue- og inntektsskatt	-130 470	-128 730	-130 900	-134 790	-134 790	-134 790	-134 790
Eiendomsskatt	-18 332	-17 440	-17 440	-17 160	-17 160	-17 160	-17 160
Rammetilskudd	-204 457	-209 010	-207 843	-210 890	-211 792	-211 612	-211 628
Eldreomsorg, dekn.kap.utg.	-1 566	-1 665	-1 665	-1 645	-1 670	-1 640	-1 615
Skolebygg, dekn.kap.utg.	-474	-703	-703	-650	-660	-600	-540
Kapitalutgifter kirkebygg	-38	-	-	-	-	-	-
Statstilskudd flyktninger	-24 142	-20 700	-20 700	-16 160	-11 190	-9 340	-6 400
Statstilskudd enslige mindreårige	-	-	-14 728	-8 925	-7 385	-5 845	-3 080
Kalk renter og avskr VAR omr.	-18 891	-4 640	-4 957	-5 256	-5 388	-5 535	-5 495
Renteinntekter	-1 903	-1 600	-1 964	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Bruk av disposisjonsfond	-	-5 000	-5 000	-2 553	-84	-6 629	-9 091
Premieavvik pensjon	-3 068	-15 180	-15 180	-15 575	-15 575	-15 575	-15 575
Bruk av premiefond	-5 095	-	-	-	-	-	-
Disponering tidligere års mindreforbruk	-2 815	-	-2 724	-	-	-	-
Sum fellesinntekter	-416 541	-411 218	-432 104	-427 704	-419 794	-422 826	-419 474
Avsetning til idretts- og kulturfond	104	183	288	540	540	540	540
Renter eksisterende låneportefølje	8 139	9 014	8 495	10 114	10 510	11 640	12 040
Renter fremtidige låneopptak	-	463	-	410	1 210	1 970	2 570
Avdrag eksisterende låneportefølje	19 010	20 156	20 090	20 770	20 770	20 520	19 610
Avdrag fremtidige låneopptak	-	740	-	330	1 430	2 350	3 040
Avsetning til disposisjonsfond	20 815	14 315	17 039	1 454	500	-	-
Avsetning til bundne fond dr.fond	3 797	3 770	3 770	3 770	3 770	3 770	3 770
Amort. Premieavvik pensjon	4 825	5 270	5 270	6 896	9 170	12 355	13 485
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	1 700	1 700	1 700	1 700
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	2 724	-	1 589	-	-	-	-
Sum fellesutgifter	59 414	53 911	56 541	45 984	49 600	54 845	56 755
Disponibel driftsramme	-357 127	-357 307	-375 564	-381 720	-370 194	-367 981	-362 719
Fordelt på tjenesteområdene				381 720	370 194	367 981	362 719

Økonomisk oversikt drift – Budsjettvedlegg 3

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019
Brukerbetalinger	20 514	19 569	20 850	20 393
Andre salgs- og leieinntekter	50 365	52 643	52 850	54 876
Overføringer med krav til motytelse	137 636	90 588	98 095	100 195
Rammetilskudd	204 457	209 010	207 843	210 890
Andre statlige overføringer	24 315	35 554	36 490	25 799
Andre overføringer	1 931	3 050	4 800	9 000
Skatt på inntekt og formue	126 774	128 730	130 900	134 790
Eiendomsskatt	18 332	17 440	17 440	17 160
Andre direkte og indirekte skatter	7 249	3 500	3 500	3 500
Sum driftsinntekter	591 573	560 084	572 768	576 603
Lønnsutgifter	330 939	324 450	331 641	328 452
Sosiale utgifter	60 303	64 646	64 803	68 374
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.prod.	101 395	102 704	105 423	104 655
Kjøp av varer og tj. som erstatter tj.prod.	56 348	57 780	58 624	60 482
Overføringer	29 585	14 619	14 335	13 551
Avskrivninger	16 926	4 957	4 957	5 256
Fordelte utgifter	-26 075	-28 973	-28 973	-28 867
Sum driftsutgifter	569 421	540 183	550 810	551 902
Brutto driftsresultat	22 152	19 901	21 958	24 701
Renteinntekter og utbytte	4 204	2 005	1 964	1 950
Gevinst på finansielle instr. (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	117	30	30	30
Sum eksterne finansinntekter	4 321	2 035	1 994	1 980
Renteutgifter og låneomkostninger	9 990	9 869	8 495	10 863
Tap på finansielle instr. (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	19 010	20 896	20 000	21 100
Utlån	238	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	29 238	30 855	28 585	32 053
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-24 917	-28 820	-26 591	-30 073
Motpost avskrivninger	16 926	4 957	4 957	5 256
Netto driftsresultat	14 160	-3 962	324	-116
Bruk av tidl. års regnsk.m. mindreforbruk	2 815	-	2 724	-
Bruk av disposisjonsfond	14 798	19 522	19 522	4 566
Bruk av bundne fond	10 265	4 156	4 369	4 471
Sum bruk av avsetninger	27 878	23 678	26 615	9 037
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	1 700
Dekning av tidl. års regnsk.m.merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	20 919	14 498	17 327	1 993
Avsatt til bundne fond	18 395	5 218	8 023	5 229
Sum avsetninger	39 314	19 716	25 350	8 922
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	2 724	-	1 589	-

Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet

Skjema 1A viser kommunens inntekter og hvordan disse disponeres videre. Linjen «til fordeling drift» viser hva som fordeles videre til rammeområdene.

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019
Skatt på inntekt og formue	126 774	128 730	130 900	134 790
Ordinært rammetilskudd	204 457	209 010	207 843	210 890
Skatt på eiendom	18 332	17 440	17 440	17 160
Andre direkte eller indirekte skatter	7 249	3 500	3 500	3 500
Andre generelle statstilskudd	24 142	34 492	35 428	25 085
Sum frie disponible inntekter	380 954	393 172	395 111	391 425
Renteinntekter og utbytte	3 781	1 600	1 964	1 945
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	8 390	9 477	8 495	10 869
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	19 010	20 896	20 090	21 100
Netto finansinntekter/-utgifter	-23 619	-28 773	-26 621	-30 024
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	20 919	14 498	17 327	1 994
Til bundne avsetninger	3 797	3 770	3 770	3 770
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	2 815	-	2 724	-
Bruk av ubundne avsetninger	-	5 000	5 000	2 553
Buk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	-21 901	-13 268	-13 373	-3 211
Overført til investeringsbudsjettet	-	-	-	1 700
Til fordeling drift	335 434	351 131	355 117	356 490
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	332 710	351 131	353 529	356 490
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	2 724	-	1 588	-

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Skjema 1B viser nettobevilgning per rammeområde og gir uttrykk for den politisk prioriteringen.

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019
Politisk og diverse	4 155	4 456	4 456	4 849
Rådmann, stab og diverse	22 665	24 520	24 520	25 354
Grunnskole felles	6 805	6 993	6 993	7 581
Fåset skole og barnehage	9 115	9 204	9 204	8 966
Tyllaldalen skole	4 216	4 418	4 218	4 063
Tynset barneskole	27 004	29 755	30 155	29 515
Kvikne skole og barnehage	9 267	9 791	9 791	9 712
Tynset ungdomsskole	20 173	21 408	21 408	22 648
Tynset opplæringscenter	3 655	3 220	3 220	11 162
PP-Tjenesten	2 659	3 195	3 018	3 085
Tynset barnehagene	35 619	38 240	37 740	38 023
Helsetjenesten	21 690	22 691	22 691	23 819
Helse og omsorg felles	4 296	5 175	4 875	5 955
Barnevern	8 414	20 868	23 529	17 802
NAV	5 601	5 038	5 038	7 207
Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	28 482	30 135	30 135	29 774
Hjemmetjenesten	40 171	39 865	41 365	38 706
Institusjonstjenesten	44 500	45 541	46 341	45 653
Kulturtjenesten	7 035	7 516	7 666	7 394
Kirke og trossamfunn	5 293	5 188	5 320	5 244
Tekniske tjenester	42 483	29 681	29 681	30 367
Vann, avløp og renovasjon (VAR)	-	-	-	-
Plan, byggesak og geodata (PBG)	3 828	4 200	4 200	4 841
Sum tjenesteområdene	357 126	371 099	375 564	381 720
<i>Ikke med i 1A eller totalsummen</i>				
Konsesjonskraft	-1 752	-3 050	-4 800	-9 000
Sykehjem, kapitalutgifter	-1 566	-1 665	-1 665	-1 645
Skolelokaler, kapitalutgifter	-474	-703	-703	-650
Kirkebygg, kapitalutgifter	-38	-	-	-
Motpost internfordeling renter	-413	-	-	-
Kalkulatoriske renter		-4 640	-4 957	-5 256
Motpost avskrivning	-16 926	-	-	-
Omkostninger	91	-	-	-
Premieavvik pensjon	-3 068	-15 180	-15 180	-15 575
Premieavvik amortisering	4 825	5 270	5 270	6 896
Bruk av premiefond KLP	-5 095	-	-	-
Sum	-24 416	-19 968	-22 035	-25 230
Overført til skjema 1A	332 710	351 131	353 529	356 490

Økonomisk oversikt investeringsregnskapet – Budsjettvedlegg 4

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Salg av driftsmidler og fast eiendom	541	-	-
Andre salgsinntekter	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	3 950	5 565	3 640
Kompensasjon for merverdiavgift	4 940	-	9 213
Statlige overføringer	-	-	-
Andre overføringer	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-
Sum inntekter	9 431	5 565	12 853
Lønnsutgifter	-	-	-
Sosiale utgifter	-	-	-
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.prod.	42 329	60 859	48 778
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod.	127	-	-
Overføringer	7 976	12 196	16 172
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-
Sum utgifter	50 432	73 055	64 950
Avdrag på lån	1 215	1 578	1 291
Utlån	2 775	4 000	4 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 574	1 200	1 700
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	5 356	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	72	-	-
Sum finansieringstransaksjoner	10 992	6 778	6 991
Finansieringsbehov	51 993	74 268	59 088
<i>Dekket slik:</i>			
Bruk av lån	44 873	56 846	50 752
Salg av aksjer og andeler	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	1 128	1 578	1 291
Overført fra driftsregnskapet	-	-	1 700
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	5 832	15 844	5 345
Bruk av bundne investeringsfond	160	-	-
Sum finansiering	51 993	74 268	59 088
Udekket/udisponert	-	-	-

Budsjettskjema 2A - Investeringsbudsjettet

Skjema 2A viser summen av investeringene i perioden 2019-2022 og hvordan disse er budsjettet finansiert. Det er kun budsjettet for første året i økonomiplan perioden som formelt vedtas av kommunestyret. De øvrige årene angir budsjettanvisninger.

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Investeringer i anleggsmidler	50 432	73 055	64 950
Utlån og forskutteringer	2 775	4 000	4 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 574	1 200	1 700
Avdrag på lån	1 215	1 578	1 291
Avsetninger	5 428	-	-
Dekning tidl.års udekket	-	-	-
Årets finansieringsbehov	61 424	79 833	71 941
<i>Finansiert slik</i>			
Bruk av lånemidler	44 873	56 846	50 752
Inntekter fra salg av anleggsmidler	541	-	-
Tilskudd til investeringer	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	4 941	-	9 213
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	5 077	7 143	4 931
Andre inntekter	-	-	-
Sum ekstern finansiering	55 432	63 989	64 896
Overføring fra driftsbudsjettet	-	-	1 700
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av avsetninger	5 992	15 844	5 345
Sum finansiering	61 424	79 833	71 941
Udekket / udisponert	-	-	-

Budsjettskjema 2B – Investeringsbudsjettet, fordeling

(beløp i tusen kroner)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Til investering i anleggsmidler (fra 2A)	32 252	74 255	66 650
Fordelt slik:			
Rådhuset	1 200	1 585	485
Skoleområdet	1 625	1 850	2 215
Kvikne skole	427	-	-
Tynset skolene	-	-	220
Svømmehallen	-	1 250	11 300
Helsetjenesten	-	200	430
Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	6 200	14 005	15 000
Hjemmebasert omsorg	350	5 780	4 530
Institusjonstjenesten	-	710	1 290
Kulturtjenesten	500	2 004	3 900
Kirkelig fellesråd	1 100	4 970	4 964
Tekniske tjenester	13 650	32 166	12 416
Vann, avløp og renovasjon (VAR)	5 600	8 400	7 900
Plan, byggesak og geodata (PBG)	300	135	300
Egenkapitalinnskudd KLP	1 300	1 200	1 700
Sum investeringer	32 252	74 255	66 650

Virksomhetsplan 2019 – 2022

INVESTERINGSBUDSJETTET

Beløp i 1000 kr

RÅDHUSET	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Oppgradering av gammel heis	485	-	485	-	-	-
Sum investering	485	-	485	-	-	-

SKOLEOMRÅDET - NYANLEGG	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
1 Tynset Oppl.s - Holmen = Folkehelsepark	-	-	-	500	-	-
2 Skoleområdet: sykkelparkering	51	300	351	-	-	-
3 Gangveier	-	-	-	600	-	-
4 Skolegata	-	-	-	900	-	-
5 Amemoveien, Tynset barneskole	-	700	700	-	-	-
6 Parkeringsområde i Sjukehusskogen	-	1 000	1 000	2 900	-	-
7 Amfi Holmenplassen m/utescene, "17.mai plass"	-	-	-	-	-	2 000
8 Kunstgressbanen - belysning	164	-	164	-	-	-
Sum investering	215	2 000	2 215	4 900	-	2 000

Tynsetskolene	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
IKT investeringer	-	120	120	-	-	-
Tynset ungdomsskole - Solcelleanlegg	100	-	100	-	-	-
Sum investering	100	120	220	-	-	-

K-BYGG	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Opprusting eskisterende svømmehall	1 050	10 000	11 050	8 750	-	-
Ny himling inkl. belysning, Tynset friskliv	-	250	250	-	-	-
Sum investering	1 050	10 250	11 300	8 750	-	-

TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Basseng og garderober	15 000	-	15 000	-	-	-
Sum investering	15 000	-	15 000	-	-	-

HELSETJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Utredning legekantor/helsestasjonslokaler	30	-	30	9 800	-	-
Garasje /sykkelparkering	-	400	400	-	-	-
Sum investering	30	400	430	9 800	-	-

HJEMMEBASERTE TJENESTER	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Velferdsteknologi	2 530	-	2 530	250	-	-
Enan - Sprinkleranlegg	1 300	-	1 300	-	-	-
Fornyng og styrking av bilpark	-	700	700	400	400	400
Sum investering	3 830	700	4 530	650	400	400

Virksomhetsplan 2019 – 2022

INSTITUSJONSTJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Utbygging reservekraft og oppvarming Tjønnsenteret	210	1 000	1 210	-	-	-
Kjøkkeninnredning Skjernet avdeling	-	-	-	500	-	-
Rapportrom skjernet avdeling	-	-	-	150	-	-
Ombygging produksjonskjøkken	-	-	-	250	-	-
IKT investeringer	-	80	80	-	-	-
Sum investering	210	1 080	1 290	900	-	-

KULTURTJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Biblioteket - fornying & meråpent	90	2 815	2 905	-	-	-
Veslesalen - nye stoler	-	-	-	360	-	-
Kulturkafeen og galleri Elgen	-	-	-	-	200	200
SMEA - opprusting	-	-	-	110	280	830
Nytrømoen	-	995	995	-	-	-
Sum investering	90	3 810	3 900	470	480	1 030

TYNSET KIRKELIGE FELLESRÅD	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Kvikne kirke - restaurering	4 100	-	4 100	-	-	-
El forsyning ovner	864	-	864	-	-	-
Brannsikring av kirkene	-	-	-	-	3 000	3 000
Sum investering	4 964	-	4 964	-	3 000	3 000

TEKNISKE TJENESTER	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
ENØK	5 746	-	5 746	-	-	-
Utvidet bruk, Bekkmoen 2 A,B - Nye bad	-	400	400	-	-	-
Ombygging Kongsveien 5	-	-	-	100	-	-
Bygging kaldt lager driftssentralen	-	-	-	-	1 900	-
Asfaltering Haversveien	-	-	-	1 100	-	-
Asfaltering Grendelveien	-	-	-	1 900	-	-
Asfaltering Vedalen	-	1 100	1 100	-	-	-
Asfaltering Sagenggrubba	-	-	-	1 300	-	-
Asfaltering Mælgjelen	-	450	450	-	-	-
Asfaltering G/S Brydalskrysset-Stampstuen	-	-	-	150	-	-
Asfaltering Evensmøtrøa	-	-	-	350	-	-
Opprustning Holmengata Iddrettsveien- Aumliveien	-	-	-	3 200	2 800	-
Fortau langs idrettsveien	-	-	-	-	2 400	-
Gatelys arm til Bekkmoen	-	300	300	-	-	-
Gatelys Tyllidalen/Kvikne	-	150	150	-	-	-
Gatelys Røroskrysset-Mellomriksveien	-	-	-	1 000	-	-
Utskifting av armatur torvet	-	120	120	-	-	-
Kjøp/utbygging nytt næringsområde	3 000	-	3 000	-	-	-
Tilrettelegging ved Tynset brua	-	150	150	-	-	-
Nebybrua	-	1 000	1 000	-	-	-
Sum investering	8 746	3 670	12 416	9 100	7 100	-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

VANN, AVLØP, RENOVASJON	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Omlegging vann og avløp	-	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Overvannsledning Holmengt. O.Røst-Idrettsveien	-	-	-	500	-	-
VA Holmengt. O. Røstgt.-Aumliveien	-	-	-	-	2 100	-
Utbygging avløp bygda	5 300	-	5 300	-	-	-
Utbygging avløp Bangmoen	-	-	-	2 500	2 000	-
Utskifting etemittledninger vann	-	-	-	-	1 000	1 000
Utskifting av VA Furumoveien	-	-	-	-	-	1 800
Utbedring av Sandvoll pumpestasjon	-	-	-	-	-	1 500
Utbygging VA nytt næringsområde	-	1 100	1 100	1 100	-	-
Sum investering	5 300	2 600	7 900	5 600	6 600	5 800

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Skilting siste del av adresseringsprosjekt	-	300	300	-	-	-
Sum investering	-	300	300	-	-	-

EGENKAPITALINNSKUDD KLP	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Egenkapitalinnskudd	-	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Sum investering	-	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700

SAMMENDRAG / FINANSIERING	Overført fra tidligere	Nytt 2019	Sum 2019	2020	2021	2022
Sum investering	40 020	26 630	66 650	41 870	19 280	13 930
Bruk av lånemidler	-27 679	-19 073	-46 752	-35 376	-17 944	-15 024
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Anleggsbidrag	-2 240	-	-2 240	-880	-1 520	-
Tilskudd til investeringer	-1 400	-	-1 400	-500	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 351	-3 862	-9 213	-6 814	-1 516	-606
Bruk av ubundet investeringsfond	-3 350	-1 995	-5 345	-	-	-
Overført fra driftsbudsjettet	-	-1 700	-1 700	1 700	1 700	1 700
Sum finansiering	-40 020	-26 630	-66 650	-41 870	-19 280	-13 930

Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet

Rådhuset

Oppgradering av gammel heis

Heisen ble rehabilitert i 2006. Den har mange komponenter med svært høy kvalitet, men styresystemet noe foreldet, likeså motor og drivsystem for heisstoldør. Full rehabilitering gjennomføres i vinter.

Skoleområdet

Uteområdet - nyanlegg

Det vises til formannskapetssak 15/622 og kommunestyresak fra november 2015:

«Skoleområdet – nyskapende uteanlegg».

Landskapsarkitekt fra Feste AS har utarbeidet en helhetlig plan for skoleområdet.

Vi er godt i gang med å realisere utbygginga. For å komme videre med de planlagte anleggene, der «Folkehelsepark- perspektivet» er framtreddende, er det viktig at vi fortsetter arbeidet med parkeringsarealer i Sjukehuskogen og interne gangveier. I videre planlegging tas det høyde for at halvparten av Holmenplassen kan være riggområde dersom svømmeanlegg en gang i framtida skal bygges. Kunstgrasbane med benker/omramming ble ferdig i 2018, det gjenstår belysning og ferdigstilling av tribune/benker i skråning mot Tynset opplæringscenter.

1 Folkehelsepark – Holmen

Se plan fra landskapsarkitekt Feste med uteplasser og aktivitetssparker i tilknytning til Holmen. Det er ca. 150 elever ved Tynset opplæringscenter, i tillegg kommer leietakere. Utvikling av området rundt Holmen er en viktig del av «Folkehelseparken» - *Inkludering og mangfold - Tynset for alle*. Feste er engasjert for videre detaljplanlegging. Det søkes om spillemidler. Oppstart 2020. Kostnad kr 500 tusen.

2 Sykkelparkering og gangveier

I 2018 er det etablert 220 p-plasser for sykkel (4 overbygg som byggfag fra NØ-vgs. har stått for). Statens vegvesen har utbetalt tilskudd kr 700 tusen til sykkelparkering og gangveier, forutsatt en tilsvarende kommunal egenandel. Det gjenstår å etablere sykkelparkering ved Holmen og inne på Holmenplassen. Investeringsbeløp 2019 kr 300 tusen.

3 Gangveier

Gjelder nye gangveier inn i skoleområdet fra sør. Sikker kryssing av sjukehusveien og ny gangvei gjennom sjukehuskogen vil lede myke trafikanter utenom den trafikkfarlige «Lium- bakken». Må ses i sammenheng med utbygging/ferdigstilling av parkering i sjukehuskogen. Kr 200 tusen er ekstrabevilget av kommunestyret til parkering og gangveier for oppstart 2017. Planlagt fullført 2020. Kostnad kr 600 tusen.

4 Skolegata

Målet er å gjøre den sentrale delen av skoleområdet bilfritt. Når Sjukehuskogen og gangveiene er ferdig utbygd, er planen å bygge om Skolegata. Parkeringsarealet utenfor ungdomsskolen er allerede gjort om til sykkelparkering. Skolegata skal bli bilfri. Foreslår i tillegg å flytte kryssinga av Ringveien ned mot Rådhuset, noe lenger mot sør. Dette vil gi bedre trafiksikkerhet og universell utforming i forhold til stigningsforhold. Dette må sees i sammenheng med utbygginga på Ramsmoen. Ferdigstilles 2020. Kostnad kr 900 tusen.

5 Arnemoveien

Det planlegges en større utvidelse av parkeringslommen ved barneskolen. Det er på dette stedet stor biltrafikk med privat transport av skolebarn. Det er også stor trafikk av gående/syklende/sparkende elever til og fra alle skolene. I tillegg kommer trafikk til boligene i området. Trafikksituasjonen i dette området er utfordrende. Prosjektet inneholder korttidsparkering (10 min.) og en avslippingssone av barn. Kostnad kr 700 tusen.

6 Parkeringsområde i Sjukehuskogen

Realisering av dette store parkeringsområdet er en avgjørende forutsetning for å gjennomføre den helhetlige planen for skoleområdet. Det er planlagt 175 nye parkeringsplasser. I tillegg til eksisterende plasser mellom Holmen og Holmenhallen. Totalt vil det bli 220 p-plasser. Følgende har behov for parkeringsplasser i området: Barneskolen 32 plasser, Ungdomsskolen 30 plasser, Holmen 45 plasser (inkludert gjesteparkering), gjesteparkering for skolene 10 plasser, Tynsethallene/Tynset Friskliv 30 plasser dagtid og 60 plasser kveld,

Tynset sjukehus 30 plasser. Ut fra dette er det pr dato ledig parkeringsplasser, men det er ikke medtatt parkeringsbehov for arkivet, noe en antar vil komme.

For å komme i gang med kunstgressbane og bygging av sykkelparkering høsten 2017, måtte all bilparkering ved sentrumsskolene og på Holmenplassen flyttes. Derfor ble Sjukehuskogen sørvest klargjort for bilparkering høsten 2017. Her parkerer i dag ansatte ved Tynset barneskole og Tynset ungdomsskole. Mange også fra Sjukehuset. Det er viktig å fortsette utbygginga i Sjukehuskogen. Arkivet står ferdig neste år, Sjukehuset trenger parkering og skoleområdet er bilfritt. Sjukehuskogen må bygges ferdig i 2019 og 2020. Kostnad i 2019 kr 1,0 mill.

7 Amfi – «Holmenplassen», «17.mai-plassen»

Tynset trenger en oppgradert arena for utearrangementer. Foreslår en oppgradering med amfi rundt Holmenplassen, utformet som amfitrinn med tresviller. Amfiet vil gi 950 sitteplasser, i tillegg er det ståplasser både bak og på siden. Amfi kan brukes som tribune ved arrangement, uterom for undervisning og trapp for trening. Forutsetter at aktivitetsapparater og andre installasjoner ute på Holmenplassen er mobile. I anlegget er det lagt inn en mobil utescene. Det åpner for å få 1/3 tilskudd for kulturarenaer = kr 760 tusen. Denne scena kan også brukes på Rådhusplassen og andre steder. Det er en norskprodusert mobil scenehenger for enkel transport og kort riggetid. Scena er 48 kvm, 4 m høy og scenegolvhøyde 1 m. Planlegges gjennomført i 2022.

8 Kunstgressbanen - Belysning

Belysningen av holmenplassen er ikke verken tidsriktig eller tilpasset ny bruk. Eksisterende belysning består av 4 stk. 400W halogenlyskastere som i sin tid ble satt opp for å gi en grunnbelysning av plassen da denne ble brukt til bussoppstilling. Restbeløp på prosjektet ønskes å kunne brukes til ny energibesparende LED- belysning av kunstgressbanen. Kostnad kr 164 tusen.

Tynsetskolene

IKT investeringer

IKT-infrastruktur må forsterkes. Dette skyldes økt trafikk på all trådløs kommunikasjon. Antall trådløse enheter har steget mye de siste årene. I hovedsak gjelder dette Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole og Kvikne skole.

Tynset Ungdomsskole – Solcelleanlegg

Kommunestyret bevilget i sak 40/16 kr 100 tusen til et solcelleanlegg som skulle plasseres på taket på Tynset ungdomsskole. Prosjektet har ikke blitt utført i påvente av utbedring av taket på skolen. Arbeidet med utbedring av taket er ferdigstilt i 2018, solcelle prosjektet ferdigstilles i 2019.

Kroppsøvingsbygget - Opprusting av eksisterende svømmehall

Bassenget er oppført i 1964 med en opprusting i 1994-1995. Taket ble skiftet i 2016 -2017.

I 2011 utarbeidet Asplan Viak as en tilstandsrapport for eksisterende basseng. Konklusjonen i rapporten er at bassenget har en høy alder til å være svømmeanlegg, men har gode kvaliteter i form av arkitektur og materialbruk. Bassenget er etter 50 års bruk betydelig slitt. Det er nå 6-7 år siden tilstandsrapporten ble utarbeidet og det er derfor i dag et tidsspørsmål før bassenget må stenges permanent på kort varsel. Rådgiver er engasjert for en oppdatering/kvalitetssikring av tilstandsrapporten.

Bruken av bassenget har gjennom årene økt kraftig. Bassenget brukes 70 – 80 timer i uka. Bassenget ble bygd for en vanntemperatur på 20-24 grader. I dag er temperaturen 10 grader høyere. Dette medfører økt damptrykk, kondens og belastninger på bygget og tekniske anlegg. I forslaget til nytt 25 m basseng er det forutsatt opprusting av eksisterende basseng til oppvarmingsbasseng terapi og lignende. Det er videre forutsatt sambruk av inngangspartier garderober og tekniske anlegg. Felles avdampingsanlegg, kjemikalieanlegg og varmepumper. Det er også forutsatt sambruk av garderober og fellesarealer med idrettshaller og frisklivssenter ved stevner og trening. Det er fullt mulig å rehabilitere det gamle bassenget og legge til rette for senere utbygging av 25 meters basseng.

Asplan Viak as anslo i 2011 kostnaden for opprusting av eksisterende basseng til 16,9 mill kr. Etter dagens priser utgjør dette ca. 20,9 mill kr. Dette tilsvarer nesten kostnaden ved et nytt 12,5 m basseng på en annen tomt. Hvis en slik løsning velges vil det ved senere bygging av nytt 25 m basseng påløpe kostnader til riving av eksisterende basseng. (6-8 mill kr) Samdriftsfordeler med idrettshaller og mellom basseng vil bli vanskeligere å oppnå. Derfor anbefales det at eksisterende basseng og at det tekniske driftsrommet opprustes. Tilstand på teknisk driftsrom er

nå i så dårlig tilstand at murpuss fra taket løsner, og armering er synlig. Rehabilitering har større usikkerheter knyttet til seg enn nybygg både kostnadmessig og for levetid. Dette vil bli avklart med pågående oppdatering av rapport fra 2011 og detaljprosjektering som vil avdekke eventuelle overraskelser som kan medføre at valgt løsning må vurderes på nytt.

Rehabiliteringen medfører at kommunen vil være uten svømmebasseng i minimum et halvt år. I gjeldende økonomiplan er ombyggingen av eksisterende basseng fordelt over 2 år. Det forutsettes at opprustingen forberedes for et nytt 25 m basseng.

Tjenesten for funksjonshemmede

Rehabilitering basseng og garderober

Det er avdekket vesentlige mangler ved svømmebassenget på Litun senter. Det har derfor vært nødvendig å stenge bassenget for all bruk etter ferien 2017. Kommunestyret har fattet vedtak om rehabilitering av basseng og garderober på Litun senter, samt et tilbygg med garderober. Nå blir det basseng i tilbygget og eksisterende bassengareal ombygges til garderober. Arbeidene har vært ute på anbud og forhandling er gjennomført. Byggestart høst 2018, kostnadsramme kr 17,0 mill.

Helsetjenesten

Utredning Fastlegekontor og Helsestasjon

Legekontoret har for lite plass. Fylkeslegen har flere ganger påpekt at kommunen mangler ledige plasser hos fastlegene. Det må opprettes 1-2 ekstra legehjemler med dertil krav om flere kontor og større areal. Det ble i budsjettet for 2018 avsatt penger til utredning.

Utredning på plassbehov

Om legekontoret eller helsestasjonen bør flyttes ut av dagens lokaler og eventuelt hvor de i så fall bør flytte.

1 etasje Tjønnsenteret

En avdeling med 10 stk. sykehjemsplasser står pr. i dag tom. Er vurdert som alternativ plassering av legekontoret. Lokalene må tilpasses. Pasientrom med bad kan gjøres om til legekontor hvor bad kan benyttes som undersøkelsesrom, WC må da fjernes. Eksisterende resepsjon i bydelshuset kan benyttes, Som venterom må da deler av kaféen brukes. Dette må vurderes opp mot kafedrift og spesielt mtp. skjerming av besøkende til legekontoret. Funksjoner som Laboratorium og personalrom må/kan legges i tidligere stue og kjøkken midt i avdelingen etter ombygging. Aktivitet knyttet til akuttrom/ operasjonsrom og ambulanseinngang er ikke løst, det ser ikke ut til at det er plass til dette innenfor husets vegger uten at andre funksjoner viker plass.

Det er ikke utarbeidet noe skisseutkast som viser muligheter og begrensninger, men ombygningskostnader anslås til ca kr 9,0 mill. Dersom det må føres opp et tilbygg for akutfunksjoner vil dette komme i tillegg.

Det ble gitt betydelige midler i tilskudd fra Husbanken da huset ble bygget. Ved omdisponering av 10 sykehjemsplasser til legekontor vil dette utløse tilbakebetaling til Husbanken:

- Oppstartstilskuddet avskrives over 20 år, her gjenstår 4 år, sum inklusiv rente til år 2022 er kr 1,4 mill.
- Rentekompensasjon løper i 30 år etter ferdigstillelse. Frem til 2031 utgjør dette ca kr 1,6 mill.
- Totalt utgjør dette en negativ effekt for Tynset kommune på ca kr -3,0 mill.

Kostnad for etablering av legekontor uten tilbygg på Tjønnsenteret estimeres til kr 12,0 mill.

Det må vurderes faglig om vi har behov for disse 10 sykehjemsplassene i fremtiden, før legekontoret evt. flyttes til Tjønnsenteret. Det foreligger pr i dag ikke noen plan for annen bruk av arealene i helsesenteret, men en må påregne en ombygging ved annen aktivitet.

Helsesenteret

Det er utarbeidet et skisseforslag som tilsier en full rehabilitering av lokalene for legesenter og helsestasjon.

Ny løsning har hatt som intensjon å løse funksjoner innenfor eksisterende yttervegger og tilstøtende lokaler, uten å bygge til eller på. I foreliggende løsning er romprogram og ønske om funksjoner imøtekommet.

Legesenter, planløsning

Planløsningen gir en god dynamikk og flyt, og det er mulig å løse pasienter igjennom uten å måtte gå tilbake til resepsjon. Korridoren blir litt bredere. Legekontorene får en hensiktsmessig størrelse. Samtlige legekontor har eget undersøkelsesrom som kan åpnes og lukkes ved hjelp av skyvedør.

Ambulanseinngang er flyttet, men befinner seg på samme vegg som tidligere. Dette gir en praktisk og direkte atkomst til en av operasjonssalene. Begge operasjonssalene ligger slik til at atkomst vil være enklere og mer effektiv enn tidligere.

Venterom og sone for resepsjon, samt garderober for ansatte, berøres ikke av rehabiliteringsprosjektet.

Helsestasjon, planløsning

Det er tilrettelagt ny inngang fra eksisterende gang. Dette ved at møterom deles av og gjøres noe mindre. Inngang til helsestasjon får god plass for plassering av barnevogner, samt yttertøy og sko. Det er lokalisert et nytt lager i tilknytning til inngangssone.

Helsestasjon har en planløsning for øvrig som er temmelig lik eksisterende situasjon.

Det forutsettes oppgradering av ventilasjonsanlegg til aggregat med kjøling og glykolkrets. Dette gjør det mulig å holde innklimaet på et godt nivå uansett utetemperatur.

Det konkluderes med at det er mulig å løse behovet for ekstra legekantor innenfor husets vegger, uten tilbygg. Helsestasjonen trenger ved denne løsningen ikke å flytte. Kostnadsramme er kr 10,0 mill.

Carport/garasje for legevakts bil kombinert med sykkelparkering.

Akuttforskriften stiller krav til utrykningstid for vakthavende lege. I dag er legevaktbilen plassert utenfor akutttinngangen ved legekantoret. Flere ganger har bilen vært nedsnødd når legen kalles ut på utrykning. Dette forsinker tiden legen bruker på å nå frem til skadested eller pasient. Konklusjon: Tak over legevakts bil bør være en selvfølge. Teknisk avd har fått spørsmål om utredning og kostnadsoverslag av dette. Resultat er forslag om å bygge garasje for hele raden av biler på utsiden av legekantoret. Forslaget her er at man modererer dette noe, og bygger garasje for 2 biler der legevakts bilen står i dag. Daglegevakt betjenes av 1-2 leger hver dag. Man kan gjerne utvide dette bygget til sykkelparkering med tak. Dette vil gagne hele befolkningen i Tynset. Både besøkende til rådhuset og de som jobber der. Det vil også være et tiltak i tråd med folkehelseplan og ønsket om å være en miljøkommune.

Hjemmetjenesten

Velferdsteknologi

Analoge trykghetsalarmer my byttes i digitale alarmer. Det skal i tillegg som del av et fellesprosjekt med alle FARTT kommunene investeres i teknologi både i hjemmetjenesten, Institusjonstjenesten og TFF. Deler av denne kostnaden søkes finansiert gjennom Husbanken. Kommunen er gjennom «FARTT prosjektet» en del av Nasjonalt velferdsteknologi program. Dette støttes av KS, DIFI og flere.

Enan, Sprinkleranlegg

Ubenyttede midler omdisponeres til utbedring av ventilasjonsanlegget.

Utbygging/oppgradering bilpark

Det kjøpes ytterligere to 4-hjulstrekkere til bruk i hjemmetjenesten. Bilene som blir til overs i hjemmetjenesten som følge av kjøpet erstatter biler som er på leasingavtaler innenfor barnevernet. Bilene kjøpes brukt til ca kr 200 tusen per bil. Hjemmetjenesten har også en elbil på leasingavtale som går ut høsten 2019. Denne erstattes med innkjøp av en ny elbil til en estimert kostnad på kr 300 tusen.

Institusjonstjenesten

Utbygging reservekraft og oppvarmingskilde

For Tjønnmosenteret er det ikke reserveløsning dersom det blir langvarig svikt i elektrisitetsforsyningen eller fjernvarmen. Det er tidligere bevilget midler for prosjektering. Neste skritt blir å få gjennomført installasjon av elektrokjel og et strømaggregat av betydelig størrelse.

Kjøkkeninnredning skjermet avdeling.

Fuktskader og slitasje etter 16 år i drift. Det er behov for innredning med benkeplater i rustfritt stål og overflater som tåler stor fuktbelastning. Utskiftning av dampovner og komfyrer er nødvendig også for å bedre

funksjonalitet, kvalitet og effektivitet knyttet til varme måltider.

Rapportrom skjermet avdeling

Det er behov for å ha et egnet rom i hver paviljong for dokumentasjon. Paviljong 2 og 3 har ikke egnet rom. Her sitter personalet å dokumenterer i felles arealet. Dette er ikke i henhold til ny personvernlovgivning GDPR og de krav som stilles til helsepersonell knyttet til dokumentasjon og taushetsplikt.

Produksjonskjøkken Tjønnsenteret, nytt utstyr.

- Kjøledisk og varmeplater i kantine innfrir ikke dagens krav til kapasitet, kvalitet og temperatur. En utskifting gir bedre mulighet til å redusere svinn ved å utnytte overskuddsmat i emballerte singelpakker.
- Det er behov for tilleggsutstyr og tilpasninger for å bedre arbeidsstillinger og ergonomi ved de store kokegrytene.
- Økt kjølekapasitet. Det er behov for ekstra kjølekapasitet i forbindelse med arrangement og høytider.

IKT investeringer

Antall trådløse enheter har steget mye de siste årene.

IKT-infrastruktur må forsterkes. Dette gjelder både dekningsområder for trådløs kommunikasjon og hastighet på nettet.

Kulturtjenesten

Biblioteket - Fornyng

Dagens biblioteklokaler har vært i bruk siden siste del av 1980-tallet uten at det har vært gjennomført noen oppgradering av betydning. Det er dokumentert 4 500 dørpasseringer hver måned. Revidert Biblioteklov kom i 2014. Loven tar hensyn til nye brukerbehov som attraktiv møteplass, aktiv kulturformidling og et sted for kunnskap og læring. Bibliotekene fungerer i stadig økende grad som uformelle, lavintensive møteplasser mellom mennesker som nødvendigvis ikke har de samme interessene, verdiene eller livsstiler.

Kommunestyrets bevilgning i 2018 til forprosjekt fornying, har gitt oss en endret interiørplan tilpasset dagens bruk. Reoler og møbler blir skiftet/oppgradert, og det legges vekt på å ta vare på Tynsets identitet. Det blir etablert selvbetjent utlån. Ventilasjonsaggregat oppgraderes. Ny LED belysning gir god fleksibilitet ved flytting av reoler. Himling og gulvflater beholdes. Kostnad fornying kr 2,7 mill.

Det er 108,5m² glass i yttervegger. En utskifting til energibesparende glass vil koste kr 480 tusen, og gir en reduksjon av energiforbruk på 24 000kwh. Dagen energipris tilsvarende omtrent det samme i kroner. Kostnaden er ikke medtatt i kalkylen.

Meråpent bibliotek

Dette er et fleksibelt tilbud som gir innbyggerne tilgang til bibliotekets lokaler utenom åpningstiden. De tekniske løsningene som kreves er blant annet adgangskontroll og video-overvåkning. Utlånssystemet må også endres. Det er vanlig å ha tilgang fra kl 08-21. Undersøkelser viser at både besøkstall og utlånstall øker med et slikt tilbud. Biblioteket opprettholder den betjente åpningstiden, men utvider i tillegg tilgjengeligheten gjennom selvbetjente løsninger. Meråpent er en forbedring av tjenestetilbudet. Kostnad kr 315 tusen.

Veslesalen

Stolene i Veslesalen er i likhet med stolene i Storsalen utslitt. På grunn av siktp problemer er det også behov for å endre på rekkverket på galleriet slik at vi kan benytte alle 12 plassene der. Samlet kostnad anslått til ca. kr 360 tusen.

Kulturkafeen og Galleri Elgen

Kafeen fikk ny innredning for 10 år siden, men innredningen er supplert med gamle bord og stoler for at det skal være nok sitteplasser. Det er ønskelig å kunne supplere med flere stoler og bord av den nye typen slik at kafeen får et helhetlig preg. Det er også ønskelig med noe fast «scenelyssetting» til arrangementer i Nystua, samt at det er behov for å bytte ut/supplere lys i galleri Elgen.

Opprustning Smea

Smea ønskes opprustet til et fullverdig spillerom, til bruk for forestillinger der Storsalen blir for stor og Veslesalen for liten. Vi ønsker å investere i et uttrekkbart amfi i 2 deler, med 6 rader; totalt 66 sitteplasser (77

med gulvrad). Denne konstrueres flyttbar slik at den kan settes i Slusa for lagring mellom forestillinger og også flyttes over i Storsalen for scenebruk. Det vil bli behov for å oppgradere lysriggen. Det er medtatt kostnader for tilpasning til bruk i kulturskoleundervisningen.

Nytrømoen

Tilskudd til kunstgress på Nytrømoen jf. KS 79/18.

Kirkelig fellesråd

Kvikne kirke – restaurering

Det er utarbeidet en tilstandsvurdering for Kvikne kirke som skal være et verktøy for det videre arbeid med kirka. Arbeidet er utført av Norsk Bygningsvern på vegne av Kvikne menighetsråd og Tynset kirkelig fellesråd. Rapporten har i sin beskrivelse en vurdering av de enkelte bygningsdelers tilstand.

Det er lagt nytt spontak i 2017, og det er tjærebredd på nytt i 2018. I 2018 ble tårnet kontrollert for råte og skjevheter. Ingen vesentlige mangler ble avdekket konstruksjonsmessig.

Det gjenstår fortsatt mye av det som er satt opp i tilstandsvurderingen og kirkelig fellesråd vi fremme egen vurdering/anbefaling ovenfor kommunen.

El-forsyning/ovner

Med bistand fra Tynset kommune utredes det også varmepumpe. Det vil gi reduserte driftsutgifter, men må veies opp mot investeringskostnader. Manglende oppfølging av elanlegg kan medføre at kirken må stenges på grunn av brann- og forbrenningsfare. Det er pålegg om skifte av el-inntak og hovedtavle. Det vurderes om dette også må medføre skifte av inntak til kirken. På grunn av krav fra netteier kan dette medføre ny trafo og kostnader på omlag kr 250 tusen ut over kalkyle.

Brannsikring av kirkene

Brann i kirkebygg kan utvikle seg kritisk på kort tid. De fleste branner starter når det ikke er folk til stede i bygget, og gjerne om natten. Derfor trenger de aller fleste kirkebygg et automatisk slokkeanlegg, og ikke kun et brannalarmsystem. Når vanntåke- eller sprinkleranlegg fungerer trengs bare 1/10 av det vannet som brannvesenet bruker av vann for å slokke iht. statistikk. Først og fremst fordi slokking starter tidlig og brannen begrenses i størrelse slik at manuell etterslokking kan skje raskt hvis anlegg ikke allerede har slokket. Tidsaspektet er meget avgjørende. Automatisk slokking er et raskt, pålitelig og effektivt tiltak for å begrense skader når det er riktig tilpasset. Selv om det å installere automatiske slokkeanlegg er kostbart, er det betraktelig mer kostbart å miste en kirke i brann. I tillegg har man mistet et viktig og uerstattelig kulturminne, i mange tilfeller også et nasjonalt kulturminne.

Tekniske tjenester

Utvidet bruk, Bekkmoen 2 A, B - Nye bad

Bekkmoen 2a og b er store leiligheter med 4 soverom. Leilighetene var ikke ment for storfamilier, men grunnet familiegjenforeninger er det behov for å opprette et nytt bad i hver leilighet. Dette løses ved å bygge om to boder til bad. Dette gjør at vi kan utnytte vår boligmasse på en bedre måte uten å måtte gå til innkjøp av nye boliger.

Ombygging Kongsveien 5 - bygging utleieboliger

I utgangspunktet ble Kongsveien 5 kjøpt for å bygge flere små leiligheter med sentrumsnær plassering. Imidlertid har ikke jernbaneverket akseptert reduksjonen i byggegrensen som var forventet i sentrumsområdet. Dette gjør at det blir mindre byggbart areal på tomta enn tidligere antatt. Det som ligger her er prosjektering etter at reguleringsplan for området er avklart, planlagt i 2020.

Bygging av kaldt lager

Kommunen har mye utstyr som burde ha vært oppbevart innendørs for ikke å bli ødelagt. Det som foreslås her er et ca. 200 m2 stort kaldt lager som bygges på driftssentralen i Kongsveien 34. Det som er ment lagret her er bl.a. benker, brøyteutstyr, strøsand, rør, kummer, gatelys, skilt, hengere og annet redskap som bør stå under tak.

Asfaltering av veier

Veidekket på flere veier er i ferd med å bryte sammen. Tidligere ble det benyttet Ottadekke, som var en rimelig løsning og passet bra til lavtrafikkveier. Etter at det ble satt større fokus på miljø er ikke lenger Ottadekke i handelen. Faste dekker i fremtiden blir derfor lagt som asfalt.

Det er ønske om asfaltering av følgende veier:

- Haversveien
- Grendeveien,
- Vedalen opp til kirka,
- Sagenggrubba,
- Mælgjelen,
- G/S Brydalskrysset-Stampstuen,
- Evensmotrøa,

Det er tatt med en gang/sykkelvei da denne er tidligere asfaltert, men grunnforholdene har gjort at asfalten sprekker opp på langs og utgjør fare for bla syklende. Her må det masseutskiftes og isoleres på problemstrekningene.

Opprusting av Holmengata

Mellom skolene og Nytrømoen- området er det tidvis mye trafikk av biler, fotgjengere og syklist. Denne veitraseen bør derfor bedres sikkerhetsmessig. Det er i 2016 budsjettet med midler til utarbeidelse av en reguleringsplan for strekningen mellom Nytrømoen og skolene, der trafiksikkerhet vektlegges. Parsellvis utbygging må følges opp med senere bevilgninger til prosjektet.

1. Holmengata mellom Idrettsveien og Olaf Røsts gate.

Holmengata bør bygges med fortau. I dette området består de fleste veiene av et 10-15cm tykt gruslag over leira. I tillegg har fjernvarmen lagt sine rør i deler av veibanen mellom Lyngveien og Mogata. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp et skikkelig veifundamentet først. Det vil si at veiene traues ut og det legges duk, forsterkningslag, bærelag og slitelag. Tykkelsen samlet bør være ca. 80cm. Dersom en legger asfaltdekke på veiene uten at det gjøres et skikkelig grunnarbeid, vil asfalten ødelegges av telehiv allerede i løpet av den første vinteren. Langs denne traseen er det kun noe forlenging av overvannsnett som må gjøres samtidig.

2. Holmengata mellom Olaf Røsts gate og Aumliveien

Det bør også her bygges fortau. De fleste veiene består av et 10-15cm tykt gruslag over leira. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp veifundamentet skikkelig først. I dette området må en samtidig foreta full utskifting av vann og avløp. Dette ligger ikke inne i kommunestyrets vedtak.

Fortau langs Idrettsveien

For å øke trafiksikkerheten for barn og unge foreslås det at det bygges fortau langs Idrettsveien fra Parkveien til idrettsanlegget på Nytrømoen. Denne parsellen bør inngå i reguleringsplanen for Holmengata. Kostnaden er anslått inkludert grunnerv.

Gatelys, arm til Bekkmoen

Fra Bekkmoen og ned til hovedgangveien over til sykehuset går det en gangvei parallelt med Grendeveien. Langs denne gang-/sykkelveien er det ikke lys verken fra boliger eller Grendeveien, og det virker derfor forholdsvis mørkt her.

Gatelys Tyllidalen/Kvikne

Vi har kostnader med utskifting og årlige reparasjoner på gamle utdaterte armaturer som brenner opp innvendig. Disse forårsaker også jordfeil som medfører ekstra driftskostnader. De gamle armaturene trekker 100 Watt hver som vi nå ønsker å erstatte med LED lys på 48 Watt. De nye LED lysene har en garanti på 10 års drift.

- Kvikne: Gjelder 10 stk. armaturer på Haugan boligfelt.
- Tyllidalen: Gjelder alle armaturene langs fylkesveien fra kirka og forbi butikken.

Gatelys Røroskrysset – Mellomriksveien

Tynset kommune har mottatt varsel om at vi kan søke statlig støtte for 2019 til tiltak for økt sykling. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til raskere gjennomføring av tiltak som øker framkommeligheten for gående og syklende. I 2016-17 ble det etablert gang- og sykkelveg langs Fv. 30 – Rørosveien, noe som bidrar til at enda flere kan gå og sykle til skole – jobb. Dessverre ble det ikke etablert gatelys på strekningen, noe som bidrar til at g/s-veien fremstår som veldig mørk i den mørke årstiden. Vi håper derfor å kunne komme i betraktning med å søke om midler til å få lys på strekningen. Tilskuddet kan dekke inntil 50 prosent av prosjektets totale kostnad, og det kreves kommunal egenandel på minst 50 prosent av kostnadene. Prosjekter innenfor en 4 km radius fra skoler prioriteres.

Utskifting lysarmatur sentrum

Mange gatelys langs gangveiene i sentrum inklusive bussterminalen er utrustet med 125W HQL pærer. Disse inneholder kvikksølv og må nå fases ut. Disse skiftes ut til LED, som er vesentlig mer energibesparende.

Kjøp/utbygging av nytt næringsområde

Tynset kommune har ikke mer tilgjengelig næringsareale å tilby for salg. Kjøp og utbygging av nytt næringsareal er derfor ett av tiltakene i kommunedelplanen for tettstedet. Det som er lagt inn her, er kostnader ved regulering, kjøp av arealer og noe opparbeiding av område. Det er ikke gjennomført forhandlinger med aktuelle grunneiere og kostnadene er derfor usikre.

Tilrettelegging av området ved Tynsetbrua for sirkus og andre aktiviteter

Dette er et av tiltakene i delplanen for Tynset tettsted. Det som ligger her er kostnader til planlegging av trafikkavvikling og prosjektering av området for sirkusplass og annet ved Tynset brua.

Nebybrua

Tilskudd til Nebybrua jf. KS 81/18.

Opprusting Tynset torg

I 2005 - 2008 ble det gjennomført en planprosess som omfattet hele torgområdet. Området ble definert i følgende utbyggingsetapper:

1. Jernbanetorget.
2. Handelstorget
3. Kulturtorget

Jernbanetorget ble detaljprosjektert i 2007/2008 og er ferdig utbygd. Det er utarbeidet planer også for kultur- og handelstorget. Pga. eierskifter og endret bruk, er det behov for å gjennomføre en ny planprosess for handelstorget med de nye grunneierne før det kan utarbeides byggetegninger og igangsettes bygging. Tiltaket er prioritert i kommunedelplanens tiltaksplan. Det foreslås å lage ny reguleringsplan for Tynset sentrum. Prosjektet er i en tidlig fase, det finnes derfor ikke kostnadsoverslag og det er følgelig ikke lagt inn tall i investeringsbudsjettet.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR)

Kommunestyret har vedtatt at Tynset kommune skal ha full inndekning av alle kostnader (også kapitalkostnader) innen gebyrområdene. Dette betyr at kostnadene ved drift og utbygging av vann- og avløpsanleggene dekkes over gebyrene. Etter som kapitalkostnadene dekkes av abonnentene, vil ikke låneopptak til utbygging av vann og avløp ha samme virkning på kommunens økonomi som investeringer til andre utmerkede tiltak dersom en ser disse anleggene over hele deres levetid.

Omlegging av vann og avløp

Tynset kommune har noen gamle ledninger hvor det oppstår lekkasjer på vannledningene og tilstopping av avløpsledninger. I forbindelse med reparasjoner av disse, ser en ofte at ledningene burde legges om for å kunne få ryddet opp i det gamle ledningsnett. Videre bør større fornyinger av va-anlegg gjøres over investeringsbudsjettet.

Overvannsledning langs Holmengata mellom Idrettsveien og Olaf Røsts gate

Va-nettet på denne parsellen er i rimelig bra stand. Det som er lagt inn her, er kun for å forlenge overvannsnett noe der Holmengata krysser Lyngveien.

Vann og avløp langs Holmengata mellom Olaf Røsts gate og Aumliveien

Va-nettet i dette området er modent for utskifting. Det forutsettes her at dette tas samtidig med at Holmengata på samme parsell opprustes.

Utbygging avløp bygda

Norge har forpliktet seg til å forbedre vannmiljøet i alle landets vannforekomster gjennom EU's vanddirektiv. Avløpsdirektivets artikkel 3 stiller krav om at all tettbebyggelse har avløpsnett for avløpsvann, dersom dette ikke medfører uforholdsmessig store kostnader. I K-sak 48/15 ble prinsipper for utvidelse av avløpsnettet vedtatt, samtidig med rekkefølge for utbyggingen. Bygda fra Tverråen og fram mot Næverrøsta ble foreslått utbygd først. Bakgrunnen for prioriteringen er at det her er synlig forurensning i området. Derneft Bygda langs Mellomriksveien fra Oldertrøen til Tverråen. For dette siste anlegget, kan det være aktuelt at abonnentene bygger ut anlegget selv og for egen regning, men at det tas over av kommunen. Bakgrunnen for dette er at de har tilgang på utstyr og ressurspersoner som kan utføre jobben.

Utbygging avløp Bangmoen

I K-sak 48/15 ble utvidelse av avløpsnettet til Bangmoen foreslått som 3. utbyggingsområde. Utbyggingen er forutsatt utført i 2. etapper. 1. etappe i 2019 og 2. etappe i 2020.

Utskifting eternittledninger

I Tynset har vi ca. 3,5 km med eternitt vannledningsrør. Disse er ufarlig å bruke i vannforsyningen, men blir sprø med alderen. I hovedplanen for vann er det anbefalt at eternittrørene skiftes ut relativt raskt. Det er forutsatt at det skiftes ut parsell for parsell.

Utskifting av VA Furumveien

Dette er en av de eldre strekningene og det har vært noen lekkasjer opp gjennom årene. Det er i hovedplanen anbefalt å skifte ut eksisterende VA ledninger i Furumveien.

Utbedring av Sandvoll pumpestasjon

Dette er en av de eldste avløpppumpestasjonene i Tynset. Det er gammelt el-teknisk- og maskinelt utstyr, samtidig som glassfiberen i eldre pumpestasjoner erfaringsmessig blir porøs. Det er derfor på tide å gjøre vesentlige utbedringer på denne avløpppumpestasjonen.

Vann- og avløpsledninger fram til nytt næringsområde

Det er her antydnet kostnader for framføring av vann og avløpsledninger til nytt næringsområde. Det er ikke avklart hvilket næringsområde som bør prioriteres utbygd først. Beløpene er derfor svært usikre.

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA

Adresseringsprosjektet

Adresseringsprosjektet fullføres i 2019. Det gjenstår arbeid med utsetting av 50-60 skilt.

Egenkapitaltilskudd KLP

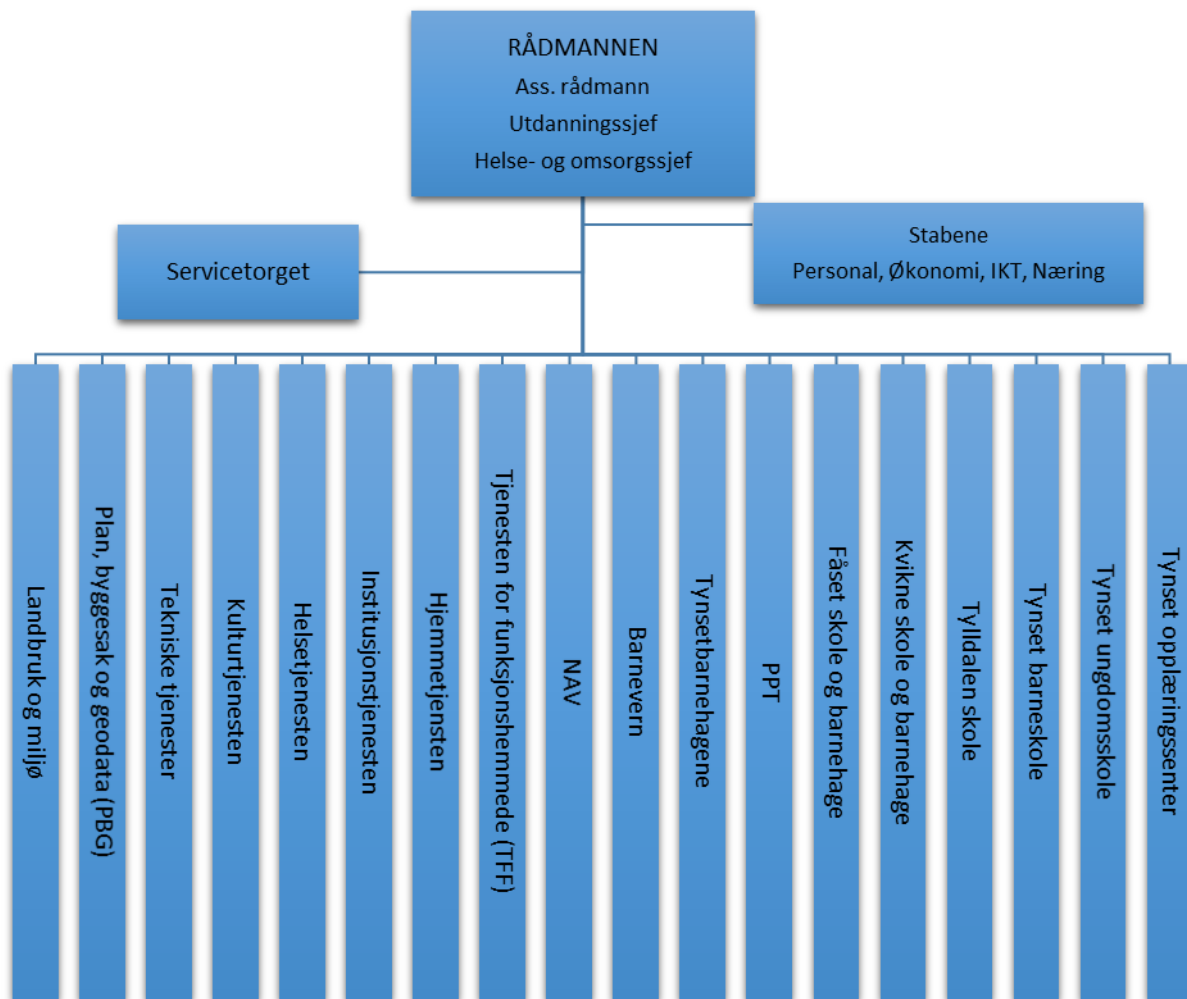
Alle som etablerer avtale om offentlig tjenstepensjon i KLP skyter inn et egenkapitalinnskudd. Dette innebærer at kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og bedrifter med offentlig tjenstepensjon i KLP også er eiere av selskapet.

Administrasjon og fellestjenester

Administrativ organisering

Tynset kommune har en flat organisering med rådmannen som øverste administrative leder. Under rådmannen er det 17 tjenesteområder (resultatenheter). Skole og helse og omsorg blir ledet av utdanningssjefen og helse- og omsorgssjefen.

Staben består av servicetorget, personalavdeling, økonomiavdeling, næringsmedarbeider og IKT. Assisterende rådmann er stabsleder. I tillegg er landbruk og miljø lagt inn under den samme økonomiske rammen.

Personalet

Årsverk for de enkelte tjenesteområdene er som følger:

Tjenesteområde	Historiske tall					Budsjett	
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rådmannen og næring	25,4	26,3	24,3	26,2	26,6	26,9	26,1
Grunnskole felles	4,7	4,3	4,4	4,4	4,4	4,8	4,6
Fåset skole og barnehage	17,4	17,2	17,6	18,4	16,2	15,1	14,3
Tyllaldalen skole	8,0	7,6	7,5	7,2	6,7	6,4	6,6
Tynset barneskole	43,1	41,2	40,6	39,4	43,3	48,6	51,1
Kvikne skole og barnehage	16,4	16,3	15,8	15,8	15,5	14,5	15,5
Tynset ungdomsskole	33,9	33,2	33,2	33,0	32,4	32,4	32,4
Tynset opplæringscenter	11,7	13,9	14,9	17,1	15,3	14,9	15,4
PP-Tjenesten	9,9	10,0	10,2	9,9	9,9	10,9	10,8
Tynset barnehagene	53,9	55,7	53,4	52,4	54,7	52,9	51,8
Helsetjenesten	46,4	40,8	40,3	26,1	24,7	24,2	27,1
Helse og omsorg felles	2,8	3,3	4,4	4,4	4,4	4,6	5,6
Barnevern	29,0	27,7	24,1	23,8	23,8	24,5	21,0
NAV	5,5	5,5	4,5	3,0	3,0	3,6	9,5
Tjenesten for funksjonshemmede	59,4	61,7	62,3	65,0	66,1	67,5	64,8
Hjemmetjenesten	40,9	39,7	39,9	50,3	50,3	54,6	52,9
Institusjonstjenesten	63,0	60,3	49,4	64,5	69,5	67,5	66,3
Kulturtjenesten	12,2	12,5	12,5	12,4	12,5	12,8	12,8
Tekniske tjenester	38,6	38,7	38,6	40,3	40,3	39,8	38,8
Vann, avløp, renovasjon	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Plan, byggesak og geodata	14,7	14,7	13,5	13,3	12,6	13,6	13,3
Totalt	540,0	533,7	514,5	530,0	535,3	543,2	543,8

Inkludert i årsverkstallene for rådmannen ligger ressursbruken for tillitsvalgte i Tynset kommune, IKT, næringskonsulent samt Tynset kommunes lærlinger. Noen tjenesteområder er interkommunale tiltak hvor Tynset er arbeidsgiver. Dette gjelder Grunnskole generelt, Plan, byggesak og geodata, PP-tjenesten, Barnevern og Tynset opplæringscenter.

Politisk styring

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	4 155	4 456	4 849	4 539	4 849	4 539
Ordfører	Merete Myhre Moen					

Organisering

Området består av de budsjettkapitlene som omhandler råd og utvalg, regionrådet, takstnemnd for eiendomsskatt, tilskudd til politiske partier, valg og revisjonstjenester.

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Brukerens inntrykk av tjenesten som gis	x	x	x	5,2	4,6
	Innbyggerens inntrykk av tjenesten som gis	x	x	x	4,9	4,3
	Levekår	x	x	x	4,9	4,4
	Møte med din kommune	x	x	x	4,5	3,5
	Helhetsvurdering	x	x	x	4,9	4,0

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring. Enhet kr pr innbygger.	978	776	624	575	464
2	Netto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring. Andel av totale utgifter i %.	1,1	1,1	1,0	0,8	0,8

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune har tilnærmet samme utgiftsnivå som kommunegruppe 12. Ligger noe over Hedmark.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	4 456	4 456	4 456	4 456
1	Pris- og lønnsvekst	120	120	120	120
2	Kommunevalg 2019	310	0	310	0
3	KS 78/18	-37	-37	-37	-37
	Budsjettramme 2019-2022	4 849	4 539	4 849	4 539

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Kommunevalg 2019

Kommunens utgifter ifm. kommunevalget 2019.

3. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 37 tusen.

Rådmannen og næring

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	22 665	24 520	25 354	25 754	25 754	25 754
Årsverk	26,7	26,9	26,1	26,6	26,6	26,6
Rådmann	Arild Einar Trøen					

Organisering

Tjenesteområdet består av rådmannen og stabsfunksjonene: Servicetorget, IKT, næring, personal- og økonomiavdelingen samt Tynset kommunes utgifter til drift av interkommunal tjeneste for landbruk og miljø.

I tillegg er følgende utgifter med i dette budsjettet:

- Frikjøp av tillitsvalgte og hovedverneombud
- Interkommunal innkjøpsordning
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll
- Felles personforsikring og kontingenter
- Alle lærlinger
- Bedriftshelsetjeneste
- Felles informasjon
- Turistinformasjon
- Utmarkseiendommer

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Utøve tydelig ledelse av Tynset kommune • Gjøre tjenesteområdene gode i sin tjenesteproduksjon • Bevisstgjøre organisasjonen på summen av alle små ting
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Ingen brukerundersøkelse for adm.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,5	-	4,5	-	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,0	-	3,9	-	4,0
	Rolleklarhet	4,3	-	4,0	-	4,3
	Mestringsklima	4,3	-	4,1	-	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,7	2,5	9,2	2,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	97,8	96,0	-	98,0	
Organisasjon	Indikator					

	Fullføre arbeidet med tjenesteutvikling	-	-	-	x	
	Evaluere politisk styringsmodell	-	-	-	x	
	Forbedre samhandling med kommuner i interkommunale ordninger.	-	-	-	x	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Lønnsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Andel av totale utgifter i %.	5,0	4,8	4,8	4,9	5,5
2	Brutto driftsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Beløp pr innbygger i kr.	4 458	4 550	4 674	4 505	4 723
3	Brutto driftsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Andel av totale utgifter i %.	4,6	4,5	4,6	4,5	5,4

Kommentarer til tabellen

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen er Tynset kommune på et relativt likt nivå. Hedmark fylke ligger over kommunen.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjettramme 2018	24 520	24 520	24 520	24 520	
1	Pris- og lønnsvekst	639	639	639	639	
2	Deltakelse KS-digitaliseringsprosjekt	-112	-112	-112	-112	
3	Personal- og utviklingssjef	900	900	900	900	
4	Reduksjon i ramme	-400	0	0	0	
5	KS 78/18	-193	-193	-193	-193	
	Budsjettramme 2019-2022	25 354	25 754	25 754	25 754	

Kommentarer

- Pris- og lønnsvekst**
Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
- Deltakelse KS-digitaliseringsprosjekt**
Kommunen vedtok å delta i KS-digitaliseringsprosjekt i 2018. Dette er en engangsutbetaling.
- Personal- og utviklingssjef**
Tynset kommune har i en periode hatt en vakant stillingen på personalavdelingen. Med sine ca 750 ansatte har Tynset kommune behov for en personal- og utviklingssjef som kan arbeide aktivt med de prosessene organisasjonen må igjennom for å nå målene i tjenesteutviklingsarbeidet.
- Reduksjon i ramme**
Personal- og utviklingssjef ansettes med halvårsvirkning i 2019.
- KS 78/18**
Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for rådmann og næring utgjør kr 193 tusen.

Grunnskoler felles

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	6 804	6 993	7 581	7 581	7 581	7 581
Årsverk	4,4	4,8	4,6			
Tjenesteleder	Bent Kvisle					

Organisering

Utdanningssjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyldalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for koordinering av kompetanse/skoleutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene. Utdanningssjefen er regionens representant i fora mot Fylkesmannen. Kontoret koordinerer også muntlig eksamen og arrangerer fagdager i fjellregionen.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

- Skoleadministrasjon (2000)
- Grunnskolen generelt
 - IKT grunnskolene (2010)
 - Kompetanseutvikling (2010)
- Grunnskolen, skyss (2020)
- TATO samarbeidet Tynset, Alvdal, Tolga og Follidal (2900)
- Kompetanseutvikling og Kultur for læring i NØ (2930)

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	4,4 4,1	4,5 4,1	4,2 4,1		4,5 4,3	4,3 4,1
	Mobbing	1,3 1,1	1,3 1,4	1,4 1,2		1,0 1,0	1,3 1,3
	Vurdering for læring	3,8 3,3	3,8 3,2	4,1 3,2		4,1 3,4	3,9 3,3
	Mestring	4,0 3,9	4,1 3,8	4,1 3,8		4,1 4,0	4,1 3,9
	Faglig utfordring	4,1 4,4	4,1 4,2	4,3 4,1		4,3 4,4	4,1 4,2
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Helhetsvurdering						

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 5. trinn	53	52	50		52	50
	Regning 5. trinn	52	47	53		52	50
	Engelsk 5. trinn	51	49	50		52	50
	Lesing 8. trinn	50	53	52		54	50
	Regning 8.. trinn	49	54	52		54	50
	Engelsk 8. trinn	50	53	52		54	50
	Lesing 9. trinn	54	55	58		56	54
	Regning 9.trinn	54	53	58		56	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse						Landet
		44,2	41,5	40,7		42	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet		4,8		4,4	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,6		4,0	4,2	4,0
	Rolleklarhet		4,5		4,2	4,4	4,3
	Mestringsklima		4,7		4,3	4,4	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	3,6	3,7				
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	87	95,7	99,5		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	11	4	7		7	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	723	731	722		
2	Årsverk	78,7	78,2	78,1		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	117 849	121 191	122 967	134 481	123 146
4	Netto driftsutgifter pr. elever(202,215,222,223)	112 320	116 589	119 279	128 725	113 272
5	Lønnsutgifter pr. elev	93 390	96 058	97 481	106 357	98 854
6	Skyssutgifter pr. elev (223)	4 212	4 212	4 426	2 950	3 992
7	Utgifter til lokaler pr. elev (222)	17 434	18 409	18 244	21 712	17 734
8	Lærertetthet 1.-7. trinn	11,5	11,7	11,5		11,9
9	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,0	12,0	11,6		13,5

Kommentarer til tabellene

Årsverk

Antall årsverk er stabilt. Her er det viktig å ta hensyn til at staten har gitt øremerket tilskudd til styrket lærertetthet på 1. - 4. trinn gjennom tidlig innsats på kr 1,4 millioner. Dette utgjør 2,2 årsverk.

Arbeidsmiljø

Tallene for medarbeiderundersøkelsen er knyttet til skoleledergruppa og skolekontoret.

Læringsresultater

Årets resultat med grunnskolepoeng under landsgjennomsnittet og under målsettingen. Vi ser at resultatene på elevundersøkelsen viser større variasjoner enn tidligere. Vi har vært forberedt på dette. Det gjøres nå analyser ved alle skolene og vi sammenfatter dette også med funn som vi finner i den nye store satsingen «kultur for læring». Resultatene på nasjonale prøver er gjennomgående gode. Det er nye måleenheter under nasjonale prøver, såkalte skalapoeng. De har høyere verdi enn de gamle målingene. Skolene følges tett opp gjennom skoleledermøter, dialogmøter og forpliktende kompetanseplaner.

Andel elever med spesialundervisning.

Andelen tynsetelever som får spesialundervisning er lavere enn gruppe 12 og Hedmark. For andel timer til spesialundervisning i forhold til det totale antall lærertimer er bildet annerledes. Tynset bruker 20,3 % av det totale timetallet til spesialundervisning. Tallene for gr12/Hedmark/landet er 19,1/16/17,4. Det betyr at vi har færre elever, men har flere store tiltak. Dette bør utredes nærmere.

Drifts-/lønsutgifter pr elev.

Sammenlignet med kommunegruppe 12 bruker Tynset vesentlig mindre på skole enn gjennomsnittet i gruppa. Ser vi tilbake over tid i tidligere årsmeldinger øker forskjellene mellom Tynset og kommunegruppe 12. Tynset bruker mer enn Hedmark men her minker den over tid sammenlignet med Hedmark. Her må vi også ta i betraktning at elevtallet har gått ned med 9 elever.

Skolefritidsordningen

Alle skoler gir tilbud om skolefritidsordning (SFO). Tiltakene er preget av stabilitet i bemanning, noe som gir et godt og trygt miljø. Det er 89 unger som benytter SFO i 2017. Over 20 timer i uka koster nå kr. 2 740. Det er inkludert ca. 12 måltider (fire med varm mat) og frukt i ca. 20 dager. Driften av SFO er sterkt knyttet til den øvrige driften av skolene.

Generelle kommentarer

Vi får mye styringsinformasjon i skolen. Utdanningsjefen bruker analyseverktøy, rapporter og brukerundersøkelser aktivt i samhandling og i dialogmøter med skolene. Fra høsten 2016 og fram til 2022 vil Tynset sammen med alle kommunene i Hedmark delta i et skoleutviklingsprosjekt (Kultur for læring) der målsettingen er å løfte utdanningsnivået i Hedmark og øke gjennomføringsgraden i videregående opplæring. Dette skal gjøres ved å ha fokus på læringsmiljøet, skolebasert skoleutvikling og kollektiv kompetanseutvikling. Kommunen må forplikte seg til å sette av midler i fire år (2017-2020). Dette organiserer vi felles i NØ.

Tynset har tre fådeltskoler der Kvikne også er 1-10 skole. Vi har en relativt sett dyr skolestruktur, men bruker allikevel mindre penger enn kommunegruppe 12 og TATO kommunene. Skolene drives godt og alle skolene leverer gode resultater. Viser her til tidligere tilstandsrapporter. Vi henter ut stordriftsfordeler på Tynset barneskole og Tynset u-skole. Det er hele tiden en vanskelig balansegang å fordele rammene mellom skolene når elevtallet varierer. Det er også viktig å være tydelig på at smertegrensen for å holde dette høye faglige nivået nå gir oss store utfordringer. Grendeskolene har fått budsjettkutt og det kuttes videre i 2019. Gevinsten av stordriftsfordelene i sentrumsskolene er hentet ut. Vi vil i overgangen til 2019 ha et betydelig høyere driftsnivå i grunnskolene enn det rammene tilsier. Det er lagt inn 1,4 mill fra fond for å balansere driften. I tillegg er det lagt inn tilskudd som vi ikke vet størrelsen på. Det vil være en utfordring å opprettholde et godt læringsmiljø og fortsatt ha gode læringsresultater framover. Viser her til «tjenestegjennomgangen».

Tabell 1.

Elevprognoser fra 2015-2020 basert på tallgrunnlag fra 2014.

Skoler	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Fåset</i>	59	69	61	61	53	49
<i>Tylldalen</i>	25	22	19	20	19	19
<i>TB</i>	345	350	358	345	327	326
<i>Kvikne</i>	77	69	68	66	57	58
<i>TU</i>	200	193	187	176	185	181
Totalt	706	703	693	668	641	633

Tabell 2.

Elevprognoser fra 2019-2022.

NB! 2015, 2016, 2017 og 2018 i tabell 2 er faktiske elevtall i perioden. Telledato 01.10.xx

Skoler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Fåset</i>	60	62	56	65	53	51	50	42
<i>Tylldalen</i>	23	24	15	16	15	16	23	26
<i>TB</i>	356	365	379	381	366	370	354	328
<i>Kvikne</i>	78	71	71	70	59	58	54	47
<i>TU</i>	206	209	202	197	190	182	177	183
Totalt	723	731	723	729	683	677	658	626

Vi ser at det faktiske elevtallet ligger godt over prognosene. Slik har det vært i mange år. Elevtallet i tynsetskolene har samlet sett over tid vært stabilt tross prognoser som har tegnet et annet bilde.

Styringsdialogen

Skoleområdet:

Uteområdet på Tynset barneskole er rehabilitert og videreutviklet. Tufteparken, volleyballanlegget, buldrevegger og aktivitetsparken og kunstgrasbanene på Holmenplassen er gjort ferdig på området rundt Tynset u-skole og Holmenbygget. Sjukehuskogen er delvis tatt i bruk til parkeringsplasser. Nye sykkelparkeringer ved sentrumsskolene er satt opp med støtte fra Statens Vegvesen. I 2019 er prioriteringen å fortsette utbygging av parkeringsplasser i Sjukehuskogen og samtidig videreutvikle sykkel og ganglinjer. I tillegg er det avsatt midler til folkehelseparken Holmen.

Folkehelse/inkludering:

En satsing på skoleområdet er også en satsing på folkehelse og inkludering. Skoleområdet vil bli en arena for organisert og uorganisert aktivitet. Skolene har et trivselslederprogram i sin satsing også for 2019. Programmet har fokus på sosial kompetanse. Gjennom aktivitet, relasjonsbygging og vennskap skal det bli bedre inkludering og mindre konfliktsituasjoner.

Tidlig innsats:

Gjennom Statsbudsjettet for 2016, 2017 og 2018 ble det lagt føringer for en ny satsing på «tidlig innsats». Det kom et øremerket tilskudd i begge til å ansette flere lærere i 1.-4. klasse. Et viktig mål for regjeringens skolepolitikk er å styrke opplæringen i lesing, skriving og regning på nevnte trinn. Stortinget har vedtatt endringer i opplæringsloven som innebærer at skolen har plikt til å gi tilbud om intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å henge etter i lesing, skriving eller regning. Endringen trer i kraft 1. august 2018. Hele fondsavsetningen er lagt inn i ramma til Tynset barneskole for 2019 for å balansere ramma. Dette vil selvsagt skape utfordringer i 2020.

Kultur for læring:

Stortingsmelding 30 (2003-2004) «Kultur for læring» satte fokus på læring og læringsutbytte i norsk skole. Det er store og systematiske forskjeller i læringsutbytte, og en uforholdsmessig høy andel elever tilegner seg for dårlige grunnleggende ferdigheter. Det er svak gjennomføring i videregående opplæring, og forskjellene mellom elevene skyldes blant annet sosiale ulikheter. Dette er bildet for Hedmark som fylke.

Fra høsten 2016 initierte Fylkesmannen et stort felles løft i hele Hedmark med navnet Kultur for læring. Denne satsingen har tre bein. Kultur for læring skal være et mål der fokus på læringsmiljøet skal gi bedre læring. Det skal være en arbeidsform der ulike aktører samarbeider bedre enn i dag. Elevenes grunnleggende ferdigheter i sentrale skolefag skal styrkes. Elevene skal utvikle ferdigheter for det 21. århundre med fokus på generell del og

samfunnsmandatet. Dette gjøres gjennom et innovasjonsarbeid der forskere skal følge hele prosjektet som skal vare i seks år. Norsk Forskningsråd støtter denne delen av prosjektet.

Alle kommunene skal forplikte seg til deltagelse både økonomisk og politisk. Høgskolen i Hedmark ved SEPU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) har et faglig ansvar for kartlegging og forskning. Kommunen står fritt til valg av skoleutviklingstiltak og hvem de vil støtte seg på i eget utviklingsarbeid. Fylkesmannen beregnet kostnadsrammen for hver kommune i denne satsingen. For Tynset kommune er den satt til kr 400 tusen i en treårsperiode. Denne summen er betinget av hvordan skoleutvikling er organisert og i hvilken grad det samarbeides lokalt.

I Nord-Østerdal har vi hatt et tett og godt samarbeid i 25 år. Vi tror derfor at en videreføring og revitalisering av dette samarbeidet gjør at vi kan legge inn en lavere sum. Det legges inn kr 300 tusen pr. år i tre år.

Tynsetskolene har arbeidet grundig med å analysere resultatene fra kartleggingsundersøkelsen høsten 2016. Dette legger grunnlaget for deres satsingsområder for å få et bedre læringsmiljø. Arbeid med sosial og faglig trivsel står frem som et fellestrekk hos våre skoler. Skolene presenterer noen av sine resultatet i Virksomhetsplanen. Tiltakene på den enkelte skole ligger også ute på kommunens nettside under «Kultur for læring».

Høsten 2018 skal alle skolene gjennomføre en ny kartleggingsundersøkelse for å kunne måle om tiltakene de nå har. Kartleggingsresultatene vises i en 500 poeng skala der 500 alltid er gjennomsnittet for de resultatene som blir presentert. Alle de matematiske beregninger knyttet til spredning og standardavvik er det tatt hensyn til i skalaen.

I 2018 vil fokuset være på tiltak.

Skolene arbeider nå med kompetansepakker ut i fra sine satsingsområder:

Kikne skole og barnehage: Skole/hjem-samarbeid

Fåset skole og barnehage: Motivasjon og tro på seg selv

Tynset barneskole: Motivasjon og tro på seg selv

Tynset ungdomsskole: Relasjonsbasert klasseledelse

Tyllaldalen skole: Motivasjon og tro på seg selv

Utfra kartleggingen i 2018 vil det utarbeides nye satsinger og tiltak for høsten 2019 og videre for 2020.

Realfagskommune:

Høy kompetanse i realfag og teknologi er helt nødvendig for å møte dagens og morgendagens utfordringer innenfor næringsliv, helse, digital kommunikasjon, infrastruktur mm. Tynset som realfagskommunen skal bidra til å øke elevenes kompetanse i realfag. Fra høsten 2018 deltar vi i pulje 4 i den nasjonale realfagskommunesatsingen, og planlegger å koble på barnehagen høsten 2019.

Fagfornyelsen:

Læreplanene skal fornyes, det vil si gjøre dem mer relevante for framtiden. Målet er å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Verdigrunnlaget skal løftes fram i læreplanene, og elevene skal blant annet jobbe tverrfaglig med demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.

Vi ser en klar sammenheng mellom fagfornyelsen, realfagssatsing og Kultur for læring:

Kultur for Læring er hvordan vi arbeider i skolen både mellom ulike faggrupper og i det profesjonelle læringsfellesskapet. Fagfornyelsen og realfagssatsingen er blant annet det som vi jobber med når vi har kultur for læring.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	6 993	6 993	6 993	6 993
1	Pris- og lønnsvekst	152	152	152	152
2	Lisenser (Norwaco og Moava 1310.no)	40	40	40	40
3	Rammeoverføring til teknisk, husleie TynsetTeknoLab	-30	-30	-30	-30
4	Elever i andre kommuner	483	483	483	483
5	KS 78/18	-58	-58	-58	-58
	Budsjettramme 2019-2022	7 581	7 581	7 581	7 581

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Lisenser

Skoleeier plikter å ha et system for kvalitetssikring gjennom opplæringslovens §13. I Nord-Østerdal har alle kommunene valgt det samme systemet.

Norwaco avtalen sikrer skolene rettigheter til bruk av film og musikk i undervisningen.

3. Rammeoverføring til teknisk – husleie Tynset TeknoLab

Skolekontoret har betalt leie for Tynset TeknoLab. Leieavtalen og oppfølging overføres til teknisk ved denne rammeoverføringen.

4. Elever i andre kommuner

Ny fosterhjemsplassert elev med stort hjelpetiltak fra høsten 2018.

5. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 58 tusen.

Fåset skole og barnehage

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	9 114	9 234	8 966	8 366	8 366	8 366
Årsverk	16,2	15,1	14,3			
Tjenesteleder	Marte Grann Vingelen					

Endring årsverk over tid skyldes nedgang i spesialundervisning på skolen, og redusert bemanning i barnehagen etter nedleggelse av en avdeling.

Organisering

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor.

Fåset skole:

- Organisert i tre trinn (1.-3.trinn, 4.-5.trinn og 6.-7.trinn). Totalt 65 elever skoleåret 2018/2019
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30. På morgen, i ferier og dager med få elever, er SFO organisert i samarbeid med barnehagen.

Fåset barnehage:

- Loken 0-5 år med 16 barn. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Kvalitet i barnehagetilbudet • Sammen skape framtidstro!
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 5.-7.trinn						Landet
	Trivsel	4,2	4,3	4,4		4,4	4,3
	Mobbing	1,6	1,5	1,6		1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,9	4,0	4,2		4,1	3,9
	Mestring	4,0	3,8	4,1		4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,5	4,1	4,3		4,3	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3)						Landet
	Lesing 5. trinn	50	51	51		51	50
	Regning 5. trinn	51	48	63		51	50
	Engelsk 5. trinn	51	53	53		50	50

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) skole						Landet
	Autonomi	x	4,9	x	4,5		4,3
	Mestringsorientert ledelse	x	4,7	x	4,5		4,0
	Rolleklarhet	x	4,6	x	4,5		4,3
	Mestringsklima	x	4,7	x	4,6		4,1
	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) barnehage						
	Autonomi	x	4,6	x	4,6		4,3
	Mestringsorientert ledelse	x	4,9	x	4,9		4,2
	Rolleklarhet	x	4,9	x	4,9		4,5
	Mestringsklima	x	4,7	x	5,0		4,3
	Fravær i %						
	Sykefravær	3,3	2,9	3,8			
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	97,8	98,0	96,8		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	1	2	1	0	1	

Brukere

Resultatene for elevundersøkelsen i 2017 viser en bedring på alle parameter, med unntak av mobbing. Dette tar vi meget på alvor og det har over tid blitt jobbet ekstra med sosial kompetanse. Resultatene fra elevundersøkelsen viser at det er viktig å fortsette dette ekstra fokuset. På en mindre enhet vil det være ekstra viktig å følge tett opp at den enkelte elev trives sosialt, så vel som faglig.

Kultur for læring skole:

Mestring er en viktig indikator både for trivsel og faglig innsats. Gjennom «Kultur for læring» følger de ansatte i år kompetansepakken: Motivasjon og tro på seg selv. Målet er å heve de ansattes kompetanse på betydningen elevenes motivasjon har for deres læring, og hvordan de ansatte kan bruke dette i egen praksis.

Kultur for læring barnehage:

Barnehagen gjennomførte høsten 2017 en kartlegging i forbindelse med FOU-prosjektet *Kultur for læring*. Resultatene av kartleggingen viser gjennomgående god kvalitet på barnehagen. Pga få respondenter vil ikke tallene for Fåset offentliggjøres. Barnehageåret 2018-2019 vil de ansatte jobbe med kompetansepakken: Pedagogisk analyse. Målet er å forbedre barnas omsorgs- og læringsmiljø.

Medarbeidere

Ut fra resultatet på undersøkelsen ser vi at det er høy medarbeidertilfredshet både i barnehagen og på skolen. Sykefraværet ligger på et stabilt lavt nivå.

Økonomi

Fåset skole og barnehage holder seg innen de rammene som blir gitt. Det har over tid vært kultur i Tynsetskolene å drifte innenfor tildelt ramme.

Organisasjon

Inneværende skoleår har vi ingen ansatte på videreutdanning.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	60	62	56		
2	Årsverk – lærere	6,9	7,0	7,5		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss, sfo, lokaler)	96 332	106 843	125 571		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	9,5	9,7	8,6		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	11,6	11,8	11,0		15,3
6	Andel elever med §5 – 1 vedtak (i prosent)	10,0	9,7	8,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Da det ble flyttet inn i ny skole i 2008, var det 37 elever på Fåset. Når vi i høst feirer 10-årsjubileum er elevtallet 65! Tre forholdsvis store kull på 1., 3. og 4.trinn (12, 12 og 13 elever) gjør at elevtallet på Fåset vil ligge mellom 40-60 elever de neste 4 årene. Tallene for barn i barnehagen pr. årskull er ikke høye, men bevegelse på boligmarkedet har særlig i år slått positivt ut på elevtallet. (4 tilflyttere/tilbakeflyttere på 1.trinn). Det blir spennende å se hvilken effekt den nye reguleringsplanen for Fåset vil gi for barnetallet.

En økning i andelen elever med § 5-1 vedtak (spesialpedagogisk undervisning) de seneste år, har gitt en økning i antall årsverk. For høst 2018 er det en nedgang, som gir helårsvirkning i 2019. Etter mange år med nedgang i netto driftsutgifter pr elev, har vi de siste par årene høyere driftsutgifter. Dette skyldes først og fremst andelen elever med § 5-1 vedtak, der flere har omfattende vedtak. På en liten enhet vil store spesialpedagogiske behov gjøre store utslag økonomisk. Disse tallene vil etter det vi vet pr. dato bli lavere i løpet av kommende periode.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
Budsjettramme 2018		9 204	9 204	9 204	9 204	
1	Pris- og lønnsvekst	295	295	295	295	
2	Effekt virksomhetsplan 2018 -2021	-415	-415	-415	-415	
3	Endring grunnet ny pedagognorm barnehage	150	150	150	150	
4	Kutt iht virksomhetsplan 2019-2022	-200	-200	-200	-200	
5	Stillingsreduksjon	0	-600	-600	-600	
6	KS 78/18	-68	-68	-68	-68	
Budsjettramme 2019-2022		8 966	8 366	8 366	8 366	

Kommentarer

- Pris- og lønnsvekst**
Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
- Effekt virksomhetsplan 2018 - 2021**
Overføring av spesialpedagogisk tiltak til ungdomsskolen
- Endring grunnet ny pedagognorm i barnehagen**
Assistentstilling erstattet med pedagogstilling
- Kutt i henhold til virksomhetsplanen 2019 – 2022**
For å redusere ramma vil tilbudet om alternativ læringsarena for 3 elever (2 på Fåset, 1 på u-trinn) bli avsluttet fra nyttår. Det vil gi en årlig innsparing på 130'. Øvrig kutt på 70' nås blant annet ved å redusere lærerstilling fra høsten 2019 med 10 %.
- Stillingsreduksjon**
Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramma. Reduksjon på inntil 1 årsverk.
- KS 78/18**
Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 68 tusen.

Tyllaldalen skole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	4 216	4 418	4 063	3 913	3 913	3 913
Årsverk	7,0	6,4	6,6			
Tjenesteleder	Morten Kroglund					

Årsverk skoleåret 2018-2019 er på 6,58. Det inkluderer seniorpolitikk 11,54 % og vikariat grunnet videreutdanning lærerløftet 15,40 %.

Organisering

- Skolen er organisert i to team. Et team er 1. - 4.trinn, og det andre teamet er 5. - 7.trinn.
- Flere trinn er sammenslått i flere fag og som grupper. Sammenslåing i flere fag og grupper er prioritert for å sikre en organisering hvor det ofte er to lærere til stede. Det bidrar til å optimalisere læringsmiljøet til elevene.
- Skolen ruller på arbeidsmåter innenfor en tre ukers periode. Det innebærer at elevene i tillegg til aktiviteter i klasserommet skal få oppleve uteskole og bruk av arbeidsplan innenfor flere fag.
- Fast arbeidstid for lærere, og den er bundet på 35,5 t/u i full stilling.
- SFO-tilbud 4 dager pr. uke – morgen og ettermiddag. På onsdager kjøper skolen plass i Lekestua barnehage for å imøtekomme SFO plass på onsdager.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Tyllaldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7.trinn						Landet
	Trivsel	4,8	4,9	4,7	x	4,5	4,3
	Mobbing	1,0	1,0	1,0	x	1,1	1,3
	Vurdering for læring	4,1	4,4	4,5	x	4,3	3,9
	Mestring	4,0	4,2	4,3	x	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,2	4,5	4,7	x	4,2	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (verdien for landsgjennomsnittet er 50) Grunnet få elever og for å ivareta elevenes anonymitet på årskullene vises skolens snittresultat for 2015 – 2017.						Landet
	Lesing 5. trinn	60			x	mer enn 50	50
	Regning 5. trinn	58			x	mer enn 50	50
	Engelsk 5. trinn	58			x	mer enn 50	50

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	x	4,6	x	4,9	4,7	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	4,1	x	4,3	4,2	3,9
	Rolleklarhet	x	4,5	x	4,4	4,5	4,3
	Mestringsklima	x	4,1	x	4,6	4,3	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	5,6	1,0	4,6	x	3,5	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,7	101,4	90,3	x	100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	3	2	1	1	1	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	23	22	15		
2	Årsverk	5,7	5,3	4,1		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	195 685	186 675	269 120		
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	4,6	5,3	4,3		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	4,6	5,5	4,3		15,3
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,0 %	7,6 %

Kommentarer til tabellene

MÅLOPPNÅELSE

Brukere

Læringsmiljøet på Tyllidalen skole blir beskrevet gjennom elevundersøkelsen. Det er en nasjonal undersøkelse som er beregnet mot 7.trinn. For at vår skole får et bedre grunnlag, er det hvert år 6. og 7.trinn som gjennomfører undersøkelsen. Skolens resultater viser at elevene trives og viser god motivasjon for skolehverdagen. Til tross for at elevtallet har vært synkende organiseres skolehverdagen slik at vi vet at alle har lekt med noen og følt seg som en del av fellesskapet. Det tror vi er medvirkende til at skolen ikke har indikasjoner på at mobbing forekommer.

Brukerresultatene på nasjonale prøver er skolens snitt for skoleårene 2015-2017. Da elevgruppene er små er resultatene synliggjort på denne måten for å ivareta elevenes anonymitet på trinnene. Skolen kan vise til gode resultater i nasjonale prøver for femte trinn.

Medarbeidere

For å måle hvordan medarbeiderne oppfatter skolen som arbeidsplass gjennomføres 10-faktor undersøkelsen. Tyllidalen skole kan vise til gode resultater. Arbeidsmiljøet karakteriseres som oversiktlig både for leder og de som arbeider her.

Sykefraværet kan bli brukt som en indikasjon på å vurdere et arbeidsmiljø. På en arbeidsplass med få ansatte må en være forberedt på at sykefraværet kan variere mer enn i andre arbeidsmiljøer. På små arbeidsplasser utgjør ansatt en stor andel av de ansatte. En ansatt som blir sykmeldt i en lengre periode vil påvirke gjennomsnittet meget. Uavhengig

av sykefraværprosenten, vil jeg karakterisere arbeidsmiljøet som oversiktlig og åpent. Det er ikke avdekket sykefravær som relateres til negativt arbeidsforhold på Tyllaldalen skole.

Økonomi

Tyllaldalen skole driftes innenfor tildelte rammer.

Organisasjon

Fokus på kompetanse i skolesektoren har vært prioritert innenfor TATO og fra sentrale hold. Tyllaldalen skole, som er en fådeltskole, har hatt fokus på dette i flere år. Andelen ansatte som har videreutdannet seg har vært stor. Skolens overordnede mål, er at skolen til enhver tid skal ha den kompetanse som kreves. Inneværende skoleår har vi en lærer som tar videreutdanning i engelsk (30 studiepoeng).

KOSTRATALL

Kostra/økonomi

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

Elevtall – årsverk – netto driftsutgifter pr. elev.

Elevtallet på skolen har i løpet av flere år blitt noe redusert. Reduksjonen i elevgrunnlaget og kommunens økonomiske utfordringer har ført til at skolen over tid har redusert antall årsverk. Omorganisering av skolens drift gjør at skolen driftes etter fådeltsprinsippet. Selv om årsverkene og elevtallet er redusert, er gjennomsnittskostnaden større enn snittet i Hedmark og kommunegruppe 12.

Andel elever med § 5.1 vedtak – Rett til spesialundervisning

Tyllaldalen skole har ikke elever med vedtak om spesialundervisning. Hvis skolen får elever som trenger spesialundervisning, vil den prosentvise andelen bli høy. Hver enkelt elev vil utgjøre en relativt stor andel av elevmassen.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjettramme 2018	4 418	4 418	4 418	4 418	
1	Pris- og lønnsvekst	139	139	139	139	
2	Justering grunnet livsfase	36	36	36	36	
3	Kutt for Virksomhetsplanen 2019 – 2022	- 500	- 500	- 500	- 500	
4	Rammereduksjon 2020-2022	0	-150	-150	-150	
5	KS 78/18	-31	-31	-31	-31	
	Budsjettramme 2019-2022	4 063	3 913	3 913	3 913	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Justering grunnet livsfase

I sentrale avtaler for lærere er det retningslinjer for å redusere arbeidsmengden fra ordinær arbeidsmengde.

Livsfaser som skal tas hensyn til er nyutdannede lærere, aldersgruppene 55 – 59 år og 60 år og oppover.

Livsfasetiltakene vil redusere antall timer skolen kan benytte til undervisning og til andre oppgaver.

Justeringen synliggjør merkostnaden for å legge til rette for livsfase. Når tilrettelegging for livsfase opphører vil det trekkes ifra ramma.

3. Kutt for Virksomhetsplanen 2019 – 2022

Et kutt i denne størrelsen vil få store konsekvenser for Tyllidalen skole. 500' i kutt av en ramme på 4.557' utgjør 10,9 % av ramma.

Mye av driften for skolen er knyttet opp mot lønn, og skal en klare å imøtekomme så høye besparelser må en se på kutt på årsverk. En reduksjon for Tyllidalen skole på kroner 500.000,- vil tilsvare en års reduksjon på ca 18,52 timer per uke. Det vil utgjøre en lærerstilling på 71,2 %. Å kunne imøtekomme reduksjoner i stillinger midt i et skoleår er utfordrende, da timeplaner er lagt og fordeling av lærere og assistenter er fordelt ut på skolens trinn.

Å kunne ta ut innsparingen knyttet til neste skoleår vil da innebære en stillingsreduksjon på ca. 171 %. Det vil føre til at skolen må redusere arbeidsstokken med to lærere, og det lar seg ikke gjøre. Hvis innsparingen må skje fra og med neste skoleår, og hele beløpet må imøtekommes vil det bli pedagogisk utfordrende, ja nesten umulig å drive Tyllidalen skole.

At Tyllidalen skole i en periode kan redusere personalet på lang sikt, kan la seg gjøre, siden skoleårets prognoser for 2019-2020 i femte til syvende trinn er lavt. Siden antall uketimer for femte til syvende er mer enn uketimene til en lærer, må det være knyttet minst to lærere til trinnet.

På trinnene fra første til fjerde trinn er spennet stort. Det gjør at elevmassen uavhengig av gruppestørrelse må ivareta trinnenes særpreg i lese- og skriveopplæringen i norsk og engelsk, og deler av matematikk opplæringen. Det betinger at det må være noe deling mellom trinnene. Skolen organiserer dette i to grupper hvor første og andre trinn er sammen, og tredje og fjerde trinn. I de andre fagene er trinnene allerede organisert som en gruppe.

Tyllidalen skole vil kunne ta ut en reduksjon tilsvarende ca 70 % skoleåret 2019-2020, men kuttet i sin helhet klarer ikke å bli imøtekommet før driftsåret 2020.

Med en ytterligere reduksjon tilsvarende 70 % stilling på Tyllidalen skole, så kommer skolen i en mer pedagogisk sårbar situasjon. Gjennom flere års drift som en fådelt skole, har skolen utarbeidet en pedagogisk plattform med verdier som speiler skolens elev syn og hva som er viktig for elevens læring.

Skolen blir mer sårbar i forhold til:

- å kunne delta på kurs
- å få til en stabil organisering som imøtekommer intensjonene med tidlig innsats, deriblant organisere lesekurs som en del av tidlig innsats
- kunne se den enkelte og kunne følge opp eleven på en slik måte som vi tidligere har gjort. Det betinger at skolen i noen timer har to lærere til stede rundt en elevgruppe
- å organisere skolehverdagen ved uforberedt fravær av ansatte

Rektor ser også at prognosene for Tyllidalen skole er stigende fra og med skoleåret 2020 – 2021, og at elevmassen tilsier at årsverkene bør økes fra og med skoleåret 2022 – 2023. Det er ikke i denne utredningen tatt hensyn til om virkningen av økte prognoser vil påvirke bemanningen i SFO før høsten 2022.

4. Rammereduksjon 2020-2022

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunes driftsutgifter til den tilgjengelige driftsramma.

5. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 31 tusen.

Tynset barneskole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	27 004	29 755	29 515	27 915	27 915	27 915
Årsverk	43,3	48,6	51,1			
Tjenesteleder	Jostein Sivertsen					

Årsverksendringer:

1. 2,2 årsverk grunnet nye spesialpedagogiske tiltak fra 2018
2. 0,3 årsverk grunnet lærernormen innført fra skolestart 2018/2019

Organisering

Tynset barneskole er en landskapsskole, der hvert årstrinn utgjør et landskap. Lærerne er delt inn i team som har ansvar for hvert sitt årstrinn, og de skal med få unntak dekke den faglige- og sosiale opplæringen på sitt trinn. Alle elever har egen kontaktlærer, og grunnet elevtall er det stort sett fire kontaktlærere pr trinn. To trinn med 3 kontaktlærere. Skoleåret 2018/2019 startet vi med 382 elever. En økning på 3 elever fra forrige skoleår, selv om elevtallet på årets 1.trinn er 6 færre enn de elevene som gikk over til ungdomsskolen. Det er en stor mobilitet i Tynset sentrum. Vi har en del grupperom på skolen som gir anledning til å dele i mindre grupper for de elevene som har behov for det, men vi mangler noen grupperom for å kunne drive optimalt med tanke på lese- og skriveopplæringen på 1. og 2.trinn og tidlig innsats på alle trinn. Vi har ikke grupperom som er store nok til todeling av enkelte trinn. Noe som medfører at vi i stedet må tre- og firedele, noe som er ressurskrevende. Skolen har en spesialpedagogisk avdeling som er innredet og tilrettelagt for multihandikappede elever.

Tynset barneskole har ansvar for spesialundervisningen for voksne, § 4A-2, interkommunale barne- og ungdomsgrupper (alternativ læringsarena) § 5.1 og dramagruppa Teatralis et samarbeidsprosjekt mellom TPS, TFF og kulturretaten. Dette ligger til avdelingen Tynset pedagogiske senter (TPS) med egen avdelingsleder som rapporterer til rektor på Tynset barneskole. Undervisningen ved TPS skal gi elevene kunnskap som fører fram mot faglige- og sosiale ferdigheter som skal danne grunnlaget for et meningsfylt liv. TPS har større søkning til spesialundervisning for voksne i år. Grunnet to nye tilbud har også søkningen til grupper økt. TPS har som mål å gi enda et gruppetilbud fra og med neste høst, et tilbud som retter seg direkte til slagrammede.

I skrivende stund har vi 19 elever med vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven (krav om særskilt norskopplæring). Dette er elever som kommer med veldig ulik kulturell og skolefaglig bakgrunn, og krever mye tilrettelegging og oppfølging i skolehverdagen.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Et trygt sted å være, sammen leke og lære
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. trinn						Landet
	Trivsel	4,3	4,6	4,1	0,0	4,3	4,3
	Mobbing	1,3	1,2	1,4	0,0	1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,7	3,6	4,0	0,0	4,0	3,9
	Mestring	4,0	4,2	4,0	0,0	4,1	4,1
	Faglig utfordring	3,8	4,0	4,3	0,0	4,3	4,1

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 5. trinn	x	51	49	x	51	50
	Regning 5. trinn	51	46	50	x	51	50
	Engelsk 5. trinn	50	48	49	x	51	50
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Autonomi	x	4,3	x	4,7	x	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	3,7	x	4,6	x	4,0
	Rolleklarhet	x	4,3	x	4,6	x	4,3
	Mestringsklima	x	3,9	x	4,6	x	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	5,5	10,2	4,0	x	5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,8	100,3	99,7	-	100,0	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	1	3	2	3	3	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	360	367	379		
2	Årsverk	30,9	31,8	32,5		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	68 285	72 032	69 118		
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	13,5	13,6	13,2		11,9
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	16,7	17,5	18,1		15,3
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	5,4	5,2	6,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen er en obligatorisk kartleggingsundersøkelse som gjennomføres på 7.trinn hver høst. Her gir elevene svar på påstander innenfor 12 parametere. I 2015 lå barneskolen under landsgjennomsnittet på 10 av 12 parametere, i 2016 på 6 av 12 og i 2017 på 3 av 12. For 2017 ligger vi i tillegg over landsgjennomsnittet på 6 av 12. Kan vi av dette slutte at barneskolen har blitt et bedre sted å være de tre siste årene? Det fins ikke to streker under svaret på dette spørsmålet. Det er lite som skiller om man havner på, under eller over gjennomsnittet. F.eks. lå man i 2015 under snittet på mestrings, mens man i 2017 havnet på snittet, men skåren var den samme. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre og utvikle elevenes faglige og psykososiale skolemiljø. Fokusområdene våre er relasjonskompetanse (støtte fra læreren skåres til 4,5 på elevundersøkelsen), sosial kompetanse og samarbeid skole-hjem.

Trivsel kan deles inn i faglig trivsel og sosiale trivsel. Sosialt viser det seg at elevene trives på skolen, mens den faglige trivselen trekker ned. Blir undervisningen for teoretisk, lærer- og lærebokstyrt, lite variert og kjedelig for elevene? Hvordan skal vi klare å motivere elevene til innsats og læringslyst, og hvordan skal vi gjøre undervisningen mer interessant og engasjerende? Dette er spørsmål vi må gå i dybden på fremover. Fagfornyelsen er på trappene i norsk

skole. Hvordan skal vi rigge skolen for fremtidens læring og etterspurte kompetanse? Gjennom *Kultur for læring* fokuserer vi nå på motivasjon og tro på seg selv.

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen i 2018 viser positiv utvikling på alle måleparametere, og langt over snittet for landet.

Økonomi

Tynset barneskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid. Det er god kultur i Tynset skolene for å drifte innenfor tildelt ramme.

Organisasjon

Tre lærere har startet på videreutdanning høsten 2018 i fagene norsk, profesjonsfaglig digital kompetanse for lærere og alternativ supplerende kommunikasjon (ASK).

KOSTRA

Elevtall

Elevtallet fortsetter å stige og i skrivende stund er det 382 elever. Vi har 37 flere elever enn det prognoser fra 2015 tilsa. Dette viser hvor stor mobiliteten i sentrum er. Bare siden påske har det flyttet 13 nye elever til Tynset barneskole. Dette gir store pedagogiske- og organisatoriske utfordringer i hverdagen. Skolen er ikke rigget for den elevmassen vi har pr dato. Dette preger det fysiske-, faglige- og psykososiale læringsmiljøet til elevene. Tynset sentrum er i vekst og det er nødvendig å begynne å se på Tynset barneskoles fysiske rammer. Dette er også signalisert i årsmeldingen for 2017 og i handlingsplanen for HMS.

Årsverk – lærere

Vi har nå bemannet opp for å imøtekomme den nye lærernormen. Normen skjerpes ytterligere fra skolestart 2019/2020.

Netto driftsutgifter pr elev

Tynset barneskole driftes rimelig og en elev ved skolen koster kommunen lite i forhold til de vi sammenlignes med. Lønnsmidler SFO har tidligere vært ført opp under skolen. Disse er nå trukket ut og ført på SFO-området for at Kostratallene på driftsutgifter skal bli mer riktig.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjetttramme 2018	29 755	29 755	29 755	29 755	
1	Pris- og lønnsvekst	931	931	931	931	
2	Helårsvirkning spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2018/2019	292	292	292	292	
3	Helårsvirkning spesialundervisning overført TUS	-559	-559	-559	-559	
4	Spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020	188	450	450	450	
5	Spesialundervisning overført TUS skoleåret 2019/2020	-188	-450	-450	-450	
6	Økt spesialundervisning skoleåret 2018/2019	1 000	1 000	1 000	1 000	
7	Øremerket tilskudd	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	
8	Prinsippendring, bruk av disposisjonsfond	300	300	300	300	
9	Lærernormen	220	220	220	220	
10	Stillingsreduksjoner	0	-1 600	-1 600	-1 600	
11	KS 78/18	-224	-224	-224	-224	
	Budsjetttramme 2019-2022	29 515	27 915	27 915	27 915	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Helårsvirkning spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2018/2019

Helårsvirkning av tidligere vedtak

3. Helårsvirkning spesialundervisning overført TUS

Helårsvirkning av tidligere vedtak

4. Spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020

Elever med behov for spesialpedagogisk undervisning som starter på 1.trinn høsten 2019. Erfaringsmessig viser det seg at behovet for spesialpedagogisk ressurs øker når barnet kommer over fra barnehagen til skolen. Ligger inne med helårsvirkning fra 2020.

5. Spesialundervisning overført TUS skoleåret 2019/2020

Elever med spesialpedagogiske tiltak fra Tynset barneskole som starter ved Tynset ungdomsskole høsten 2019. Ligger inne med helårsvirkning fra 2020.

6. Økt spesialundervisning skoleåret 2018/2019

Det har vært nødvendig å forsterke spes.ped.ressursen kalenderåret 2018 med bakgrunn i økte behov. Elev med en-til-en oppdekking grunnet funksjonshemming, samt flere nye elever med vedtak. Behovet for spesialpedagogisk undervisning ved 1.trinn høsten 2018 var større enn det som ble lagt inn i virksomhetsplanen for 2018. Spes.ped.ressursen er økt med 1102 årstimer med pedagog og 1539 årstimer med fagarbeider/assistent. Den reelle økningen er større enn beløpet som er lagt inn, men resterende behov dekkes inn av øremerket tilskudd (linje 7).

7. Øremerket tilskudd

Særtilskudd enkeltelever og midler til tidlig innsats. Vi bruker betydelige midler fra tilskudd/fond for å dekke opp for drifta ved Tynset barneskole. Vi skyver dermed foran oss en potensiell stor økonomisk utfordring ved Tynset barneskole.

8. Bruk av disposisjonsfondet

Bruk av disposisjonsfondet legges nå inn i ramma til Tynset barneskole.

9. Lærernormen

Tynset barneskole lå over lærernormen på 16 elever pr lærer på 1.-4.trinn og 21 elever pr lærer på 5.-7.trinn. Vi har bemannet opp for å komme ajour med normen. Tallene er basert på skoleåret 2017/2018. Ved skolestart høsten 2018 var det flere elever ved skolen enn i skoleåret 2017/2018, slik at den reelle økningen burde vært større. En ytterligere skjerping av lærernormen trer i kraft fra skolestart høsten 2019.

10. Stillingsreduksjoner

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjetttramma. Reduksjon på inntil 2 årsverk.

11. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 224 tusen.

Kvikne skole og barnehage

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	9 267	9 791	9 712	8 878	8 878	8 878
Årsverk	15,5	14,5	15,5			
Tjenesteleder	Kristoffer Flaa Sørensen					

Årsverkendringer:

Øker med 1,0 årsverk. Ressursen er knyttet opp mot enkeltvedtak fra andre kommuner og spes.ped. Dette vil justeres ned skoleåret 2019/2020 da spes.ped behovet blir redusert.

Organisering

Kvikne skole er en fådelt skole som drives ut fra en fådeltskolepedagogikk. Vi er organisert i tre team, med en teamleder for hvert team. Visjon for skolen er ”Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære”. Vi jobber etter kommunes verdier: trygghet, inkludering, optimisme og puls. Skolen er en aktiv bruker av nærmiljøet og uteskole er fast på timeplanen.

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- SFO-tilbud fem dager i uka.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 5 år. 9 barn.
- Åpent 5 dager pr. uke
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Kvikne skole og barnehage: Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære. • En skole for alle, med blikk for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	7.trinn	4.3	4.6	4,0	x	4,3
		10.trinn	3.7	3.9	4,1		4,1
	Mobbing	7.trinn	1.2	1.6	1,2	x	1,3
		10.trinn	1.1	2.0	1,0		1,3
	Vurdering for læring	7.trinn	3.8	3.6	3,7	x	3,9
		10.trinn	3.0	3.2	3,5		3,3
	Mestring	7.trinn	4.1	4.0	4,3	x	4,1
		10.trinn	4.1	4.2	4,3		3,9
	Faglig utfordring	7.trinn	4.1	3.8	4,0	x	4,1
		10.trinn	4.3	4.4	4,0		4,2

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 5. trinn	54	49	49	x	50	50
	Regning 5. trinn	53	49	56	x	50	50
	Engelsk 5. trinn	58	47	50	x	50	50
	Lesing 8. trinn	55	55	51	x	55	50
	Regning 8.. trinn	59	57	56	x	55	50
	Engelsk 8. trinn	57	58	53	x	55	50
	Lesing 9. trinn	55	59	59	x	55	54
	Regning 9.trinn	57	61	60	x	55	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse						Landet
		44,6	44,7	45,4	42,5	42	41,8
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet/Autonomi						
	Skole	x	4,6	x	4,6	4,6	4,3
	Bhg		4,8		4,8	4,8	4,3
	Mestringsorientert ledelse						
	Skole	x	4,5	x	4,6	4,6	4,0
	Bhg		4,6		5,0	5,0	4,2
	Rolleklarhet						
	Skole	x	4,7	x	4,5	4,5	4,3
	Bhg		4,6		4,9	4,9	4,4
	Mestringsklima						
	Skole	x	4,4	x	4,3	4,3	4,1
	Bhg		4,6		4,9	4,9	4,3
Økonomi	Fravær i %						
	Sykefravær						
	Skole	3,6	2,4	2,9	x	x	x
	Bhg	3,6	1,1	1,4	x	x	x
Organisasjon	SFO	4,8	2,8	0	x	x	x
	Regnskapsresultat						
Økonomi	Resultat i forhold til budsjett i %	98,4	99,3	94,8	x	100	x
	Indikator						
Organisasjon	Kompetanse (videreutdanning)						
	antall	2	2	1	1	1	x

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen blir gjennomført for alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Resultatene er en sammenslåing av alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. I utgangspunktet er det bare 7. og 10. trinn som skal rapporteres, men for å få et stort nok utvalg og et mer korrekt bilde av forholdene har vi valgt denne metoden. Skolen er fadelt og elevene tilbringer mye av undervisningen på tvers av trinn. Resultatene viser en positiv kurve under parametrene mobbing. Dette er tall som kan variere mye på en skole med relativt få elever, men vi ønsker å bemerke den positive trenden. Elevenes trivsel er noe vi har hatt og har som vårt fokusområde gjennom FoU prosjektet kultur for læring. Ungdomstrinnet viser en fremgang, mens mellomtrinnet har en tilbakegang. Skolen prioriterer dette området og samarbeider med FAU og elevrådet gjennom hele året for å evaluere tiltakene som er satt i gang og komme med nye tiltak som har elevenes psykososiale miljø som hovedfokus. Høsten 2018 vil det i tillegg være fokus på skole-hjem samarbeidet gjennom kultur for læring.

Vi har gjennomført egne kartlegginger og kartlegging gjennom trivselsledeprogrammet. Her viser resultatene en positiv trend over tid. Elevenes trivsel og sosial kompetanse er vårt hovedfokusområdet. Det faglige trykket er fortsatt høyt ved skolen. Resultatene på nasjonale prøver og grunnskolepoeng viser at vi ligger på et høyt faglig nivå i forhold til

resten av landet. Resultatene viser god faglig trivsel, mens under sosial trivsel er det mer utfordring. Er det for høyt faglig trykk/fokus? Spiller det inn at vi er få elever og dermed få å spille på? Dette er utfordringer vi tar med oss videre. Barnehagen har i løpet av 2017 gjennomført kartlegging i forbindelse med FOU prosjektet kultur for læring. Resultater viser en meget god tilfredshet blant barn, foresatte og ansatte. Barnehagen jobber meget godt og har trygge og kompetente ansatte som jobber godt sammen og setter barna i fokus. Pga. få respondenter er blir ikke tallene for Kvikne barnehage offentliggjort på alle parameterne.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annet hvert år og resultatene fra Kvikne skole og barnehagen 2018 viser at vi har godt fornøyde og motiverte ansatte. Lavt sykefravær bygger opp under dette.

Økonomi

Kvikne skole og barnehage holder seg innfor de rammene som blir gitt. Det har over tid vært kultur i Tynsetskolene for å drifte innenfor tildelt ramme.

Organisasjon

En lærer har tatt videreutdanning i faget rådgivning 1 og rådgivning 2. Uteksaminert våren 2018. Skoleåret 2018/2019 har vi ingen på videre/etterutdanning.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	78	71	71		
2	Årsverk-lærere	8,0	7,7	7,7		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	89 576	103 929	103 072		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	10,8	10,0	10,7		11,9
5	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,8	12,9	11,9		13,5
6	Lærertetthet – ordinær undervisning	12,7	12,7	12,7		15,3
7	Andel elever med §5.1 vedtak %	3,8	4,2	5,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Antall elever er stabilt. I skoleåret 2018/2019 er det 70 elever. I barnehagen er det 9 barn. I løpet av en 5 - årsperiode vil elevtallet, ut i fra prognosene, gå jevnt nedover og stabilisere seg rundt 55 elever. Til sammenligning var det i skoleåret 1999/2000 49 elever ved skolen. Vi ser at det svinger i små lokalsamfunn. Mange yngre har flyttet hjem og det har vært et generasjonsskifte på mange av gårdsbrukene på Kvikne. I tiden fremover vil dette få innvirkning på driften av Kvikne skole og barnehage og vi jobber godt internt og med skolesektoren generelt i kommunen med en grundig tjenestegjennomgang slik at vi kan forberede oss så godt som mulig på fremtidige utfordringer. Årsverk lærere ligger på samme nivå som 2016. Netto driftsutgifter er litt under nivået i 2016. Det er dyrere å drifte en liten skole, men med tanke på at vi er en skole med både barnetrinn og ungdomstrinn klarer vi å utnytte ressursen godt. Andel elever med §5.1 vedtak viser en økning, men det forventes en nedgang skoleåret 2019/2020.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	9 791	9 791	9 791	9 791
1	Pris- og lønnsvekst	311	311	311	311
2	Endring i spesialundervisning høsten 2019	-166	-400	-400	-400
3	Spesialundervisning 1. og 2. trinn 2018/2019	150	150	150	150
4	Kutt iht. virksomhetsplanen 2019 – 2022	-300	-300	-300	-300
5	Stillingsreduksjoner	0	-600	-600	-600
6	KS 78/18	-74	-74	-74	-74
	Budsjettramme 2019-2022	9 712	8 878	8 878	8 878

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Endring i spesialundervisning høsten 2019

Fra høsten 2019 vil det bli redusert spes.ped behov. Vedtak med en total ramme på 400 tusen går over i videregående opplæring. Dette får en 5/12 effekt i 2019 og full effekt fra 2020.

3. Spesialundervisning 1. og 2. trinn 2018/2019

Nye vedtak på 1. og 2. trinn skoleåret 2018/2019 som gjør at det er behov for en økning innenfor spes.ped 2019.

4. Kutt iht virksomhetsplanen 2019 – 2022

I forbindelse med virksomhetsplanen 2019 – 2022 er det lagt inn en reduksjon i ramma for Kvikne skole og barnehage på 300 tusen. En reduksjon på 80% pedagog/fagarbeiderstilling vil tre i kraft høsten 2019.

5. Stillingsreduksjoner

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramma. Reduksjon på inntil 1 årsverk.

6. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 74 tusen.

Tynset ungdomsskole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	20 173	21 408	22 648	22 794	22 794	22 794
Årsverk	32,5	32,4	32,4			
Tjenesteleder	Stian Nystuen					

Organisering

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 32 lærere, 5 assistenter, sekretær, barnevernspedagog og sosionom/miljøarbeider. Skolens bibliotek er bemannet 2-3 dager i uka. It's learning benyttes som læringsplattform. Elevene har tilbud om leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blikk for den enkelte • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2015	2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	4,3	4,1	4,1		4,3	4,3
	Mobbing	1,1	1,3	1,2		1,0	1,1
	Vurdering for læring	3,4	3,2	3,2		3,9	3,9
	Mestring	3,9	3,8	3,8		4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,5	4,1	4,1		4,1	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 8. trinn	50	53	53		52	50
	Regning 8.. trinn	48	54	51		52	50
	Engelsk 8. trinn	49	52	52		52	50
	Lesing 9. trinn	53	54	58		54	54
	Regning 9.trinn	54	53	58		54	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse						Landet
		44,2*	41,1	40,1	42,1	42	41,8

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	x	4,5	x	4,7	4,7	4,3
	Mestringsorientert ledelse	x	4,2	x	4,4	4,4	4,0
	Rolleklarhet	x	4,5	x	4,6	4,6	4,3
	Mestringsklima	x	4,5	x	4,7	4,7	4,2
	Fravær i %						
	Sykefravær	4,3	4,7	6,5		5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,9	98,7	99,8		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	3	5	2	3	3	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Når det gjelder elevundersøkelsen kan vi ikke si oss fornøyde. Her har vi satt i gang tiltak knyttet til satsingen i kultur for læring, som vi håper vil gi effekt på sikt. Inneværende år jobber skolen med relasjonsbasert klasseledelse som utviklingsarbeid. Det er store forskjeller fra trinn til trinn hva brukertilfredshet angår, men trenden de senere årene er noe nedadgående. Det gledelige er å lese at tallene med hensyn til mobbeproblematikk over tid er gode, selv om man aldri kan være fornøyd før all mobbing er borte. Vi jobber kontinuerlig med at elevene skal oppleve et godt og trygt skolemiljø. Forebygging er viktig, og det er viktig med gode rutiner om episoder skulle oppstå. Krenkelser og situasjoner som oppleves som mobbing skal skolen umiddelbart ta tak i. Det skal handles i henhold til skolens vedtatte plan mot mobbing, for et godt psykososialt skolemiljø.

Læringsresultatene viser relativt god score på nasjonale prøver. Vi ligger godt over landsgjennomsnittet på alle prøvene. Vi ser nå bedre resultater i engelsk på 8. trinn, og håper den interkommunale satsningen på engelsk fra høsten 2017 skal bidra til å opprettholde eller øke disse resultatene. Det skal stilles forventninger til elevene, og elevene skal ha ambisjoner om en god læringskurve gjennom ungdomsskoleetida. Vi har som mål at elevene skal gå ut fra skolen med grunnskolepoeng over landsgjennomsnittet, men ser det er relativt store variasjoner mellom de ulike kullene. Det siste kullet som gikk ut nå i sommer ligger over landsgjennomsnittet. Grunnskolepoeng for skoleåret 2014-15 er ikke sammenlignbare med andre år.

Medarbeidere

Skolen er godt fornøyd med resultatene på medarbeiderundersøkelsen. Her er det økning på alle måleparametre, til tross for at tallene var gode ved forrige måling. 10-faktorundersøkelsen, som tallene er hentet fra, gjennomføres annethvert år. Sykefraværet er relativt stabilt, med en liten økning i 2017, uten at det er grunn til bekymring rundt dette.

Økonomi

Når det gjelder økonomi er det styrt med et lite underforbruk de siste årene, grunnet restriktivt bruk av vikarer og restriksjoner på innkjøp. Tynsetskolene har tradisjon for å drifte godt innenfor tildelt ramme.

Organisasjon

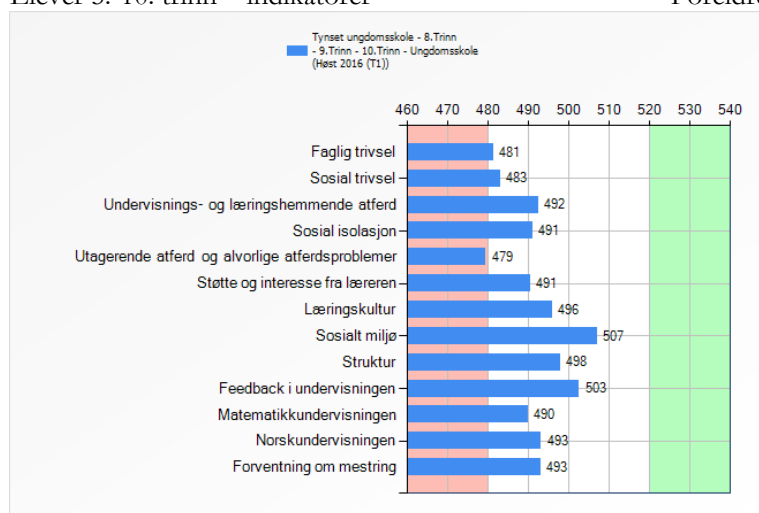
Tynset ungdomsskole har stadig medarbeidere ute under videre-/ etterutdanning, i skrivende stund tre stykker. Dette er en stor styrke, og en liten utfordring, i forhold til fravær i forbindelse med studiesamlinger.

Kultur for læring:

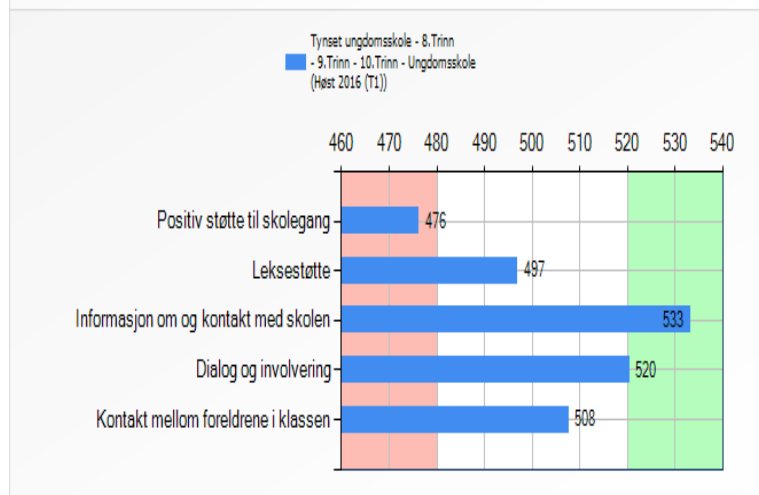
Undersøkelsene i forbindelse med forsknings- og utviklingsprosjektet «Kultur for læring» ble gjennomført høsten 2016. Nye undersøkelser skal gjennomføres høsten 2018. For nærmere informasjon om dette prosjektet, se *Grunnskolen felles*.

Målformuleringen: *Tynset ungdomsskole ønsker at elevene skal oppleve mening, mestring og medbestemmelse, der målet er høy faglig trivsel, variert undervisning og godt læringsutbytte.* Resultater fra undersøkelsen som underbygger valget av satsningsområde:

Elever 5.-10. trinn – indikatorer

Foreldre - indikatorer

Vi har valgt å kjøre foreldreundersøkelsen som er i kultur for læring som måleparameter ut 2020. Resultatene er vist i tabellen over. Inneværende skoleår er fokusområdet for utviklingsarbeidet ved skolen *relasjonsbasert klasseledelse*. Dette henger nøye sammen med målformuleringen i Kultur for læring satt i 2016/17, og ses i sammenheng med realfagskommunesatsingen som Tynset kommune starter opp denne høsten.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Elevtall	208	209	202		
2	Årsverk	27,2	26,5	26,4		
3	Netto driftsutgifter pr. elev	97 495	96 517	99 866		113 272
4	Lærertetthet 8.-10. trinn	11,9	11,9	11,5		13,5
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	17,4	18,6	15,3		15,3
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	7,7	7,6	6,9	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Her er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjettramme 2018	21 408	21 408	21 408	21 408	
1	Pris- og lønnsvekst	664	664	664	664	
2	Prinsippendring, bruk av disposisjonsfond	630	630	630	630	
3	Samlet effekt Virksomhetsplan 2018-2021	-122	- 122	- 122	- 122	
4	Spesialundervisning inn på 8.trinn	765	1 836	1 836	1 836	
5	Spesialundervisning ut fra 10.trinn	-125	-300	-300	-300	
6	Pålagt kutt	-400	-400	-400	-400	
7	Stillingsreduksjoner	0	-750	-750	-750	
8	KS 78/18	-172	-172	-172	-172	
	Budsjettramme 2019-2022	22 648	22 794	22 794	22 794	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Prinsippendring bruk av disposisjonsfond

Det er tidligere år ført som en inntekt i budsjettet, en sum som er satt av fra integreringstilskudd til bruk i skolen. Dette er det nå ønsket skal endres, slik at rammen økes i utgangspunktet og ikke tilføres midler fra fond i løpet av året.

3. Samlet effekt virksomhetsplan 2018-2021

Samlet oversikt over de kuttene og de tilføringer som ble ført i 2018, som har helårsvirkning i 2019. Som det viser er helårsvirkningen av de ulike kuttene 122 000,- mer enn tilførte midler.

4. Spesialundervisning inn på 8.trinn 2019

Det som kommer inn på nye 8.trinn av behov for spesial undervisning, som vi vet om pr. nå. Her er det viktig å være klar over at mye kan skje innen det neste skoleåret, av hva som kommer til og endrer seg av behov. Det er også viktig å merke seg at elevene har flere timer pr uke på ungdomstrinnet enn barnetrinnet, noe som øker behovet for tilrettelegging.

5. Spesialundervisning ut fra 10.trinn 2019

De timene som gis på 10.trinn inneværende skoleår og som opphører høsten 2019.

6. Pålagte kutt

Utdanningssjefen har fordelt det pålagte kuttet til de ulike enhetene, for Tynset ungdomsskole utgjør dette kuttet kr. 400 tusen, tilsvarende ca. 50 % pedagogstilling. Ut fra et vesentlig større pedagogbehov høst 2019 kontra høst 2018 (som følge av økt behov for spesialundervisning samlet sett), vil det bli utfordrende å få til.

7. Stillingsreduksjoner

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramme. Reduksjon på inntil 1 årsverk.

8. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 172 tusen.

Tynset opplæringscenter

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	3 655	3 220	11 162	9 272	8 302	6 115
Årsverk	16,2	14,9	15,4			
Tjenesteleder	Svanhild Næverdøl					

Endring av 0,5 årsverk skyldes fast tilsetting av ansatt som har innehatt samme stilling og stillingsstørrelse i en midlertidig tilsetting over 3 år.

Organisering

Tynset opplæringscenter er organisert med 4 team; norsk- og samfunnskunnskapsopplæring for voksne, grunnskoleopplæring for voksne, bosetting og introduksjonsavdelinga. I tillegg er enheten ansvarlig for å søke og å følge opp særskilt tilskudd ved bosetting av personer med funksjonshemninger eller atferdsvansker.

Enheten har også en liten stilling som skolerådgiver.

Norsk- og samfunnskunnskap:

- Interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset
- Opplæring for alle innvandrere i de 4 kommunene
- nivådelte grupper à 20/24 t/u.
- opplæringen er en del av Introduksjonsprogram som følges opp ved introduksjonsavdelingen for intro.deltakere
- i samarbeid med intro.avdelingen, oppfølging og veiledning av elever ved språktreningsplasser for intro.deltakere
- oppfølging av entreprenørskap for vo i samarbeid med introduksjonsavdelingen
- avvikling av norskprøver muntlig og skriftlig 4 ganger /år

Grunnskoleopplæring for voksne

- grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS, innføringsklasse, for de i alder 16-24 år.
- grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år
- eksamensrettet grunnskoleopplæring
- opplæringen er for mange en del av introduksjonsprogrammet og følges opp ved introduksjonsavdelingen

Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet

- bosetting av flyktninger
- veiledningstjeneste for innvandrere i Tynset kommune
- budsjettansvar for integreringstilskudd Tynset kommune

Introduksjonsavdelingen

- introduksjonsprogram for flyktninger, del av norsk- og samfunnskunnskapsopplæring
- oppfølging av språktreningsplasser i samarbeid med norsk- og samfunnskunnskapsopplæringa
- kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs med deltakere fra omkringliggende kommuner
- avvikling av samfunnskunnskapsprøver 3 ganger / år
- avvikling av statsborgerprøve 3 ganger / år
- skolerådgiver
- ressurs tilskuddssøker for omsøking av særtilskudd vedr flyktninger med særskilte behov
- tolketjeneste

Kantine

- språktreningsplass

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenestoområde som ledes av rektor.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet.
-------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	
		2015	2016	2017	2018	2019	Snitt 2018
Brukere	Introduksjonsprogrammet						
	Norsk og samfunnskunnskap:	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B2,B1,A2	Målt nivå B2,B1,A2		Landet
	-lytteforståelse, skriftlig prøve	96%	89%	83%	76%	85%	81 %
	-leseforståelse, skriftlig prøve	83%	71%	65%	50%	80%	73 %
	-skriftlig fremstilling	73%	90%	83%	83%	85%	82 %
	Muntlig fremstilling	87%	91%	84%	93%	90%	85 %
	Introduksjonsdeltaker:						Status 2017
	I lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	65 %	63%	75%	-	70%	63,3%
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	x	4,5	x	4,2	4,7	4,3
	Mestringsorientert ledelse	x	4,4	x	4,1	4,7	3,9
	Rolleklarhet	x	4,7	x	4,5	5	4,3
	Mestringsklima	x	4,7	x	4,3	4,7	4,3
	Bruk av kompetanse	x	4,6	x	4,3	4,7	4,3
	Fravær i %						
	Sykefravær	6,1	2,4	6,8	8*	2	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå						
	Resultat i forhold til budsjett i %	106,2	103,1	107,9	x	100	x
Organisasjon	Antall ansatte i videreutdanning						
	Kompetanse for kvalitet, grunnskole	3	3	1	1	1	
	Kompetanse for mangfold, norskavd	3	-	-	-	1	
	Flerkulturell forståelse			1	1	1	
	Rådgivning		1	1	1	-	
	Suggestopedi, metode i språkopplæringen for voksne innvandrere.	1	1	-	-	-	

*Sykefravær 2.tertial

Brukere

Introduksjonsprogrammet, norsk og samfunnskunnskap. Interkommunalt samarbeid

Tynset har arrangert språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal fra og med sommer 2014. Prøveformen måler skriftlig og muntlig norsknivå etter nivå A1-A2-B1-B2, der A1 og under A1 viser laveste resultat. Nivå B2 tilsvarer Bergenstest. Fra 2019 vil regjeringen øke prøvefrekvensen fra 3 til 4 prøver / år skriftlig og muntlig, og det vil bli innført norskprøve på høyere språknivå (C1).

Nivåene A1-A2-B1-B2 måles ved skriftlige prøver i lytte- lese- skrive. Prøvene er digitale og vurderes sentralt av Kompetanse Norge. Muntlige norskprøver arrangeres lokalt med ekstern sensor. Tynset opplæringscenter har som målsetting å få raskere progresjon i norskopplæring for elever med liten eller ingen skolebakgrunn, og at flere elever oppnår nivå A2 og bedre. Vi benytter ulike opplæringsmetoder.

Fra høst 2016 har vi jobbet med prosjektet. Arbeidsrettet norskopplæring. Vi har utviklet lokale læringsmapper og fagplaner for å styrke veiledning av introduksjonsdeltakere ute på de ulike språktreningsplassene. Tildelt kommunale prosjektmidler tom 2019.

Vår 2018 startet vi nytt prosjekt, entreprenørskap i voksenopplæringa, og har fått tildelt kommunale prosjektmidler tom 2019. Samarbeider med Regionrådet og Røros VO.

I tillegg har vi fått tildelt kommunale prosjektmidler tom 2019 for å undervise i engelsk på høyere nivå.

Introduksjonsprogrammet, overgang fra introduksjonsprogram til skolegang eller lønnet arbeid

Tynset kommune kan over tid vise til jevnt gode resultater ved overgangen til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram. Fra 2009 - 2013 var resultatet 100 % aktivitet etter endt program. Resultatet for 2015 ble 65% (landsbasis 63%) og for 2014, 63 %. Resultatet for 2014 og 2015 er lavere enn vår målsetting, men fortsatt noe høyere enn landsgjennomsnittet for 2015. Resultatet for 2016 ble 63 % og gjennomsnittet i landet for øvrig viser 63,3%. I 2017 ble resultatet 71,4 % som er over landsgjennomsnittet og noe høyere enn vår målsetting.

Medarbeidere

Ved gjennomføring og evaluering av medarbeiderundersøkelsen 2016 jobbet personalet og ledelsen grundig med kommunens visjon og verdier knyttet opp mot enhetens resultater ved medarbeiderundersøkelsen, 10-faktor. Alle virksomheter rapportere på følgende faktorer: *selvstendighet, mestringsorientert ledelse, rolleklarhet og mestringssklima*. Tynset opplæringscenter har i tillegg satt fokus på *bruk av kompetanse*. For å oppnå forventet mål ved tjenesten er god faglig kompetanse, delingskultur og rolleavklaring viktig i alle ledd. Til tross for systematisk bruk av kompetanse, samarbeid på tvers av enhetene, fokus på delingskultur og rolleavklaring ved samarbeid om oppdaterte stillingsinstrukser, viser medarbeiderundersøkelsen 2018 til en lavere skår enn tidligere undersøkelser. Noe av forklaringen kan ligge i at enheten er utvidet siden medarbeiderundersøkelsen 2016 og flere nytilsatte deltok for første gang på undersøkelsen i 2018. Tilbakemelding fra nytilsatte om at det var usikkerhet knyttet til rapporteringsnivå. Ledelsen jobber fortsatt aktivt for å oppnå samme nivå som for 2016 eller bedre.

Sykefraværet for 2018 etter 2.tertial er høyere enn ved samme periode i 2017, og vesentlig høyere enn for 2016.

Sykefraværet skyldes langtidssykemeldinger ved 2 av avdelingene. Ved begge avdelingene er arbeidsplasser utbedret for å redusere slitasje knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet. Noe av sykmeldingsfraværet skyldes overbelastning ved bosettingsavdelingen som over tid har vært underbemannet og ressurskrevende organisert. Ledelsen i kommunen er kjent med arbeidsbelastningen knyttet til nevnte problemstilling ved avdeling. Kommunen benyttet vår 2018 ekstern veileder for å vurdere organisering av denne kommunale tjenesten.

Økonomi

Enheten viser til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap.

Organisasjon

Enheten har over år hatt ansatte i høyskolestudier, både knyttet til Kompetanse for kvalitet og Kompetanse for mangfold, men også ansatte i høyskolestudier utenfor denne statlige ordningen. I flere år vært behov for kompetanseheving av det pedagogiske personalet og økt behov for kompetanse knyttet til flerkulturell forståelse. Det er behov for økt kompetanse i fagene norsk2 og matematikk på eksamensrettet grunnskolenivå for voksne.

Generelle kommentarer

Ved Tynset opplæringscenter legger vi stor vekt på tverrfaglig samarbeid internt og samarbeid med andre enheter, organisasjoner og frivillige for å få til god integrering og inkludering i kommunen. Ved tilsetning høst -16 av fagleider i 100 % stilling og en 100 % stilling som programveileder/ skolerådgiver /tilskuddssøker for særskilte tilskudd, har vi hatt mulighet for tettere oppfølging av deltakere i introduksjonsprogrammet.

Nøkkeltall for tjenesten

		2015 Pr.1.10.	2016 Pr.1.10.	2017 Pr 1.10.	2018 Pr.15.09.
3	Elevtall norskavd.	94	120	106	66
4	Årsverk norskavd., ped.ressurs	6,3	7,5	7,7	6,8
5	Elevtall grunnskole vo	14	13	17	17
6	Årsverk grunnskole vo., ped.ressurs	1,4	1,5	2,2	2
7	Introduksjonsdeltakere	40	63	54	37
8	Årsverk bosetting/ intro	2	4,3	4,3	4,3

Pkt 4: innsparing ped.pers høst -18: 0,85%.

Pkt 6: innsparing ped.pers. høst 18: 0,4 årsverk har vi ikke klart å innfri fullt ut.

Admin.ressurs og kontorressurs unnatt.

Kommentarer til tabellen

Med fokus på og ønske om at vi daglig utfører vårt arbeid etter kommunens verdier trygghet, inkludering, puls og optimisme skal vi gi våre elever og deltakere opplevelse av mestring, læring og utvikling ved våre avdelinger. Med kvalifiserte ansatte og godt samarbeid mellom avdelingene, samarbeidende kommuner og andre kommunale enheter skaper dette en trygg læringsarena. For oss er det viktig med sosial- og kulturell kompetanse for å forstå den enkelte elevens utfordringer, og deretter legge til rette for at den enkelte elev / deltaker kan utvikle sine evner og tilegne seg målretta kunnskap.

Ved *norskavdelinga* ble det i 2017 gitt norsk og samfunnskunnskapsopplæring til totalt 198 elever. I snitt hadde vi ca 140 elever til enhver tid ved avdelinga. Mange elever avsluttet norskopplæring og gikk opp til norskprøver vår og sommer 2018. Til skolestart høst 2018 var det betydelig færre elever og per 15.september 2018 er det 67 elever. Elevene er bosatt i Folldal, Alvdal, Tynset og Tolga. Vi tilbyr undervisning i grupper organisert etter elevenes mestringsnivå i norsk muntlig og skriftlig. Våre undervisningsmetoder er først og fremst tilrettelagt klasseromsundervisning og arbeidsrettet norskopplæring med oppfølging ved språktreningsplass.

Ved *grunnskoleopplæring* for voksne er det 17 elever skoleåret 2018-2019. Undervises i 5 fag, både grunnleggende ferdigheter og eksamensrettet. Andre kommuner kjøper elevplass ved grunnskole for voksne v/Tynset opplæringssenter, men tilbudet er ikke et organisert etter avtale om interkommunalt samarbeid. Grunnskoleopplæring VO er et tilbud for de i alder 16 år og eldre. Primært går de i alder 25 år og eldre ved grunnskoleopplæringa VO Ty. opplæringssenter, og de i alder 16 – 24 år ved Innføringsklasse ved NØVGS, men dette er kun veiledende og ikke en absolutt praksis.

Ved introduksjonsordningen 2017 var det 72 aktive deltakere i løpet av året. 21 av introdeltakerne avsluttet introduksjonsprogrammet i 2017 og 71,4% av dem er i jobb eller utdanning. Med færre flyktninger til Norge har vi hatt en stor nedgang av introdeltakere i Tynset i 2018. Ved introduksjonsordningen er det 37 deltakere pr 01.09.2018. 7 av dem har språktreningsplass 1-2 dager /uke i tillegg til norskopplæring. 12 deltakere har undervisning ved vgs, innføringsklasse og grunnskole for voksne. 25 deltakere følger kun norskundervisning og introduksjonskurs ved Tynset opplæringssenter.

Høsten 2017 har vi jobbet mer offensivt for å skaffe språktreningsplasser knyttet til prosjektet Arbeidsretting, noe som har resultert i flere språktreningsplasser blant private næringsdrivende. Tynset kommune har vedtatt å ha 20 språktreningsplasser. Vi har til disposisjon 16 plasser pr. d.d. og 5 av disse er per 1.september aktive som språktreningsplasser.

Ved samfunnskunnskapskurset vår 2018 var det 42 deltakere fra 5 kommuner. Det var 7 språkgrupper representert. Hver gruppe fikk opplæring på eget morsmål. Etter ny lovgivning skal kommunen fra 2019 arrangere samfunnskunnskapsprøver og statsborgerprøve 3- 4 ganger / år. Alle prøver er digitale og sentralt styrt.

Vi jobber tverrfaglig med kommunale utviklingsprosjekter, arbeidsrettet norskopplæring, engelskopplæring på høyere nivå og entreprenørskap i skolen. Skoleåret 2018-2019 tilbyr vi 4 t/u valgfag i tillegg til 20 t/u norsk. Elevene kan velge mellom sang / musikk, it-opplæring, fysisk aktivitet og entreprenørskap. – Det siste er prosjektet som tidligere er nevnt.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjettramme 2018	3 220	3 220	3 220	3 220	
1	Pris- og lønnsvekst	96	96	96	96	
2	Prinsippendring bruk av disposisjonsfond	8 700	8 700	8 700	8 700	
3	Effekt virksomhetsplan 2018-2021, reduksjon lærerstilling	-268	-268	-268	-268	
4	Introduksjonsstønad 2018	-7 501	-7 501	- 7 501	-7 501	
5	Introduksjonsstønad 2019	7 000	5 310	4 340	2 153	
6	Rammereduksjon 2020-2022	0	-200	-200	-200	
7	KS 78/18	-85	-85	-85	-85	
	Budsjettramme 2019-2022	11 162	9 272	8 302	6 115	

Kommentarer

1. Lønns- og prisvekst

Her er det beregnet lønns- og prisvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Prinsippendring bruk av disposisjonsfond

Ved betydelig nedgang i bosetting av flyktninger vil det være færre som utløser introduksjonsstønad i 2019 sammenlignet med 2018. For 2019 vil det være flere deltakere med behov for økt introduksjonsprogram fra 2 til 3 år.

3. Effekt virksomhetsplan 2018- 2019, reduksjon lærerstilling

Innsparing ble iverksatt høst 2018 ved undervisningsavdelinga for norsk og samfunnskunnskap.

4. Introduksjonsstønad 2018

Budsjettert behov for introduksjonsstønad.

5. Introduksjonsstønad 2019

Ved betydelig nedgang i bosetting av flyktninger vil det være færre personer som utløser introduksjonsstønad i 2019 sammenlignet med 2018. Behovet for introduksjonsstønad reduseres fra 2018 til 2019 med kr 515 000. For 2020 - 2022 er det estimert en betydelig nedgang av introduksjonsdeltakere dersom IMDi ikke anmoder kommunen om bosetting av flyktninger.

For 2019 vil det være flere deltakere med behov for økt introduksjonsprogram fra 2 til 3 år.

6. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 85 tusen.

PP-tjenesten/logopedtjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	2 659	3 018	3 085	3 035	3 035	3 035
Årsverk	9,9	10,9	10,8			
Tjenesteleder	Ragni Hole					

Organisering

PP-tjenesten og logopedtjenesten for Nord-Østerdal dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og fylkeskommunen. Tynset kommune er vertskommune. Det avholdes fagråd to ganger i året. Alle kommuner er representert.

Tjenesten er organisert i:

- Inntaksteam for Logoped- og PP-tjenesten
- Barnehageteam
- Grunnskoleteam
- Videregående skoleteam

Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet. Alle har et ansvar for det systemiske arbeidet i hver organisasjon. I tillegg har tjenesten 3 team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:

- Lese- og skrivevansker, matematikkvansker og språkvansker.
- Sosiale og emosjonelle vansker.
- S sammensatte lærevansker.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	PP-tjenesten • Faglig kompetent tjeneste som yter kvalitativt gode tjenester til barnehager og skoler, og utfører sakkyndig arbeid for barn, ungdom og voksne som har krav på det etter barnehageloven §§ 19 c og d, og opplæringsloven §§ 5-1, 5-3 og 5-6 • En synlig og tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak • Arbeider forebyggende og systemrettet med fokus på læringsmiljø • Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole
	Logopedtjenesten • Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester etter barnehageloven §§ 19 a og d og opplæringsloven §§ 5-1, 5-3, 4A. 2, 4A-1, 4A-5 og 4A-13 • Samarbeide tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/barnehage. PP-tjenesten skriver sakkyndigvurdering til de som har krav på etter lovverket og i samarbeid med logopedtjenesten.

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker - ikke gjennomført	x	x	x		
	Respektfull behandling					
	Tilgjengelighet					
	Informasjon					
	Brukermedvirkning					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,5		4,9	4,9	4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,1		4,8	4,8	4,0
	Rolleklarhet	4,3		4,4	4,8	4,3
	Mestringsklima	4,4		4,7	4,8	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,2	3,2			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	94,0	98,0		100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall i videreutd.sløp)	4	3	1	2	

Nøkkeltall:

PP-tjenesten/logopedtjenesten har ikke KOSTRA tall.

	Avgjørende faktorer	Indikator	2016	2017	2018	Mål 2019
1	Henvisning i tidlig alder	Klientstatistikk Førskolealder (skoleåret)	19,5	16,0	19,4	19,0
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatistikk	0	39 barn/ungdom på venteliste	34 i PP-tjenesten og 13 i logopedtjenesten	Ikke venteliste
3	DUÅ, foreldreveiledning	Antall grupper, symptom på vansker		Nedgang i symptomer på vansker	Nedgang i symptomer på vansker	Nedgang i symptomer på vansker
4	Tilgjengelighet gjennom kontaktpersoner	Besøksplan i skoler og barnehager		Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan
5	Tverrfaglig/tverretattlig samarbeid	BUT i alle kommuner	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året
6	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker		Implementering av standard	Implementering av standard	Bruke standard i aktuelle saker

7	Henvisningsskjema for systemsaker	Henvisninger om gjelder systemene (f.eks klasser/grupper)				Flere henviste systemsaker
8	Skole- og barnehage utvikling	Kultur for læring				Delta i satsningen
9	Kompetanseheving i skoler og barnehager	Kurs nettverk for lærere/førskolelærere	2	2	2	4
10	God fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser				Fortsatt ha god kvalitet på sakkyndig vurderinger
11	Logopedtjenesten mer inn i barnehagen	Tidlig intervensjon ved mulig språkvanske				Redusere antall henvisninger fra skolene

Kommentarer til tabellen

- Vi har fortsatt venteliste. For logopedtjenesten vil dette løse seg, ny 100% stilling er besatt og startet opp 01.07.18. PP-tjenesten får for mange individsaker som vi på sikt må løse ved at det jobbes mer system rettet særlig opp mot skolene. Det jobbes godt system arbeid i barnehagene dette fører nok til at vi får de riktige henvisningene.
- Vi har tidligere ikke hatt eget skjema for å henvise systemsak. Det har vi laget og håper at det vil lette arbeidet for henvisende instans når disse sakene skal henvises.
- Forskning viser at tidlig innsats kan avhjelpe språkvansker senere i livet, og fonologisk bevissthet utvikles gradvis gjennom barndommen. Fonologisk bevissthet henger tett sammen med evnen til å lære seg å lese det vil si evnen til å lære og avkode lyd bokstav som er en forutsetning for senere å kunne lære seg å lese med mening, forstå innholdet. Barnehagene må bevisstgjøres og trening med disse barna bør starte tidlig. Logopedtjenesten er en viktig samarbeidspartner sammen med barnehageansatte for tidlig innsats og oppfølging.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	3 195	3 195	3 195	3 195
1	Pris- og lønnsvekst	90	90	90	90
2	Korreksjon pris- og lønnsvekst VP 2018	-177	-177	-177	-177
3	Videreutdanning/kompetanseheving	0	50	50	50
4	Rammereduksjon 2020-2022	0	-100	-100	-100
5	KS 78/18	-23	-23	-23	-23
	Budsjettramme 2019-2022 (Tynset kommunes andel)	3 085	3 035	3 035	3 035

Interkommunalt samarbeid - kostnadsfordeling	
Tynset kommune sin andel	3 085
Os kommune sin andel	860
Alvdal kommune sin andel	1 433
Tolga kommune sin andel	846
Rendalen kommune sin andel	833
Folldal kommune sin andel	734
Fylkeskommunen sin andel	1 640
Sum	9 431

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Korreksjon pris- og lønnsvekst 2018

I virksomhetsplanen for perioden 2018-2021 var det oppgitt en lønns- og prisvekst på kr 255 tusen. Dette var lønns- og prisvekst for hele det interkommunale samarbeidet. Korreksjon nødvendig for å reflektere Tynset sin andel.

3. Videreutdanning/kompetanseheving

Det er lagt inn behov for midler til etterutdanning / kompetanseheving i økonomiplanen da det er stort behov for kompetanseheving i personalet da tjenesten er avhengig av at personalet er faglig oppdatert på flere områder innen det pedagogiske feltet. Det gjelder blant annet Wisc V og CAS (kognitive evnetester med komplisert analysearbeid) og andre tester samt andre fagområder spesielt innen veiledning, matematikk og ASK (alternativ supplerende kommunikasjon).

4. Rammereduksjon 2020-2022

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramma.

5. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 23 tusen for Tynset kommune sin andel.

Tynsetbarnehagene

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	35 619	38 240	38 023	38 623	38 323	38 323
Årsverk	54,7	52,9	51,8			
Tjenesteleder	Mariann Hagen					

Organisering

Tynsetbarnehagene består av de tre kommunale barnehagene i Tynset sentrum.

- Tronstua barnehage har 5 avdelinger og har per dato 65 barn.
- Haverslia barnehage har 4 avdelinger og har per dato 49 barn.
- Skogstua barnehage har 4 avdelinger og har per dato 54 barn.

Antall barn som har plass i den enkelte barnehage, varierer med barnas alder og oppholdstid. Jo større andel barn over 3 år, jo flere barn er det totalt plass til i den enkelte barnehage.

Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale offentlig tilskudd til private barnehager. For 2019 utgjør dette 9,3 millioner av budsjettet. I henhold til barnehagelovens forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, skal kommunen kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til offentlig ettersyn. Kommunens beregning, basert på regnskapstall fra 2017, regulert med kommunal deflator for 2018 og 2019, gir følgende tilskuddssatser 2019:

- Hel plass 0-2 år /år: 212 816 kroner
- Hel plass 3-6 år /år: 100 747 kroner

I tillegg skal det utbetales kompensasjon for økt krav om pedagogisk bemanning og kapitaltilskudd. Her legges nasjonale satser til grunn. Disse er en del av statsbudsjettet, og skal vedtas først.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Kvalitet i barnehagetilbudet • Ansatte med riktig kompetanse • God ressursutnyttelse
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	
		2016	2017	2018	2019 (2020)	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	5,1	-	-	-	5,1
	Respektfull behandling	5,4	-	-	-	5,4
	Tilgjengelighet	5,5	-	-	-	5,5
	Informasjon	4,9	-	-	-	4,8
	Brukermedvirkning	4,8	-	-	-	4,9
	Kultur for læring – Foreldre (500=snitt Hedmark)					
	Hedmark					
	Informasjon og samarbeid	-	510	-	520	500

Virksomhetsplan 2019 – 2022

	Tilfredshet	-	481	-	500	500
	Aktiviteter	-	499	-	510	500
	Kultur for læring – Barn (500=snitt Hedmark)					
	Relasjon mellom barn og voksen	-	490	-	500	500
	Trivsel og vennskap	-	488	-	500	500
	Erting	-	470	-	500	500
	Gjenkjennelse av tall	-	499	-	500	500
	Gjenkjennelse av geometriske figurer	-	462	-	500	500
	Gjenkjennelse av bokstaver	-	522	-	525	500
	Gjenkjennelse av ord	-	516	-	525	500
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,3	-	4,2	4,4	4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,1	-	4,1	4,3	4,0
	Rolleklarhet	4,4	-	4,5	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,2	-	4,4	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,6	8,9	-	-	-
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	91,7	93,4	-	-	-
Organisasjon	Indikator					Landet
	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	30,2 %	35 %	42 %	42 %	42 %
	Antall ansatte under utdanning/etterutdanning/videreutdanning	9	9	4	9	-

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,4	97,9	94,0	91,6	92,4
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	91,4	91,4	84,6	82,8	78,7
3	Andel barn 0 år med barnehageplass	2,2	5,4	2,3	3,9	3,6
4	Andel barn 3-5 år med barnehageplass	99,0	100,0	98,9	97,0	98,1
5	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	73,1	78,3	76,4	66,1	55,7
6	Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager (kroner)	188 614	194 491	220 670	194 420	194 252
7	Andel barn med opphold 4 eller 5 dager / uke i kommunale barnehager	94,9	96,3	97,2	97,2	96,4
8	Andel minoritetsspråklige barn i forhold til alle barn med barnehageplass	10,2	13,4	16,1	12,6	12,7
9	Andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass (1-5 år)	74,4	86,0	83,7	82,1	77,0

Kommentarer til tabellen

Barnehagene gjennomførte ikke KS sin brukerundersøkelse i 2017. I stedet har hele barnehagesektoren i Tynset, sammen med de andre barnehagene i Hedmark, gjennomført kartleggingsundersøkelsen knyttet til prosjektet «Kultur for læring». De gjennomsnittlige resultatene viser at foreldrene gjennomgående er godt fornøyd med informasjon og samarbeid. Når det gjelder generell tilfredshet og aktiviteter scorer barnehagene samlet under gjennomsnittet i Hedmark, men her er det forholdsvis stor variasjon i svarene. Svarprosenten har vært meget høy og kartleggingen har gått mange data som barnehagene nå holder på å analysere nærmere. For første gang har også barna (4- og 5-åringene) blitt spurt. Barnas svar viser at når det gjelder relasjoner mellom barn og voksne og barna imellom, så scorer Tynsetbarnehagene samlet litt under gjennomsnittet i Hedmark. Det samme gjelder gjenkjennelse av tall. Når det gjelder gjenkjennelse av bokstaver og ord scores det godt over gjennomsnittet. Det er stor variasjon i svarene, barn imellom og barnehagene imellom. Det er ikke slik at en barnehage scorer gjennomgående høyere eller lavere enn andre, det varierer fra område til område. Resultatene skal brukes til forbedringsarbeid og kvalitetsutvikling av barnehagene.

Tynset kommune innførte ny medarbeiderundersøkelse, 10-faktor (KS) i 2016. Undersøkelsen ble gjennomført på nytt i 2018. I mellomtiden har Tynsetbarnehagene hatt spesielt fokus på mestringsorientert ledelse og mestringsklima, og det er her vi ser forbedring av resultatene.

Totalt sett har kommunen nå et overskudd av barnehageplasser, delvis grunnet nedgang i fødselstallene. Det har vært et mål å ha barnehageplass til alle med rett og alle med behov, slik at kommunen skal være rustet til å ta imot tilflyttere, blant annet i forbindelse med etableringen av arkiv. Å ha fokus på god ressursutnyttelse er dermed ekstra viktig. Dette har barnehagene i stor grad lyktes med. Fleksible barnehageavdelinger gjør at barnehagene har klart å utnytte personalressursene bedre. Lavere barnetall, og mange søkere til barnehageplass fra midt i barnehageåret, har gjort det vanskeligere å organisere barnehageplassene og ikke minst å bemanne opp og ned i løpet av barnehageåret. Lovbestemt bemanningsnorm og skjerping av pedagognormen fra august 2018 vil gjøre dette enda mer utfordrende, men desto mer nødvendig om ressursbruken skal holdes nede. Fra 2017 til 2019 har Tynsetbarnehagene redusert driften med tre årsverk.

Sykefraværet har gått opp igjen etter det historisk lave fraværet for 2016. I 2017 var det gjennomsnittlige sykefraværet på 8,9 %, høyere enn både i 2016 og 2015. Sektoren har ingen indikasjoner på at økningen av sykefraværet er arbeidsrelatert.

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning har vært økende, men vil nå stagnere midlertidig. Fra 1.august 2018 gjelder den nye pedagognormen og ny bemanningsnorm for barnehagen. Politiske føringer om effektivisering og drift tilpasset lovens minstestandarder har ført til at barnehagene foran barnehageåret 2018-19 følger lovens absolutte minimumskrav når det gjelder pedagognorm. Dette er for å tilpasse oss minstekravet og for å unngå oppsigelser av fagarbeidere og assistenter. Denne linja følger KS sine anbefalinger. Kommunens mål er fortsatt 50 %. Kompetansen hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagene, og er fortsatt et viktig satsingsområde for barnehagesektoren. At sektoren nå, fra høsten 2017 er med på det store forsknings- og utviklingsarbeidet «Kultur for læring», slik som også skolen er, vil være med å sikre denne satsingen.

1. Andelen barn 1-5 år med barnehageplass er litt lavere i 2017 enn 2016. Dette skyldes at noen flere barn begynte i barnehagen i januar dette barnehageåret, sammenlignet med året før. Disse er dermed ikke med på rapporteringen, siden rapporteringstidspunktet er 15.desember.
2. De fleste barna som begynte i barnehagen i januar dette barnehageåret er i alderen 0-1 år. Disse er ikke med på rapporteringen, siden det rapporteres per 15.desember. Dette forklarer at andelen barn med barnehageplass i aldersgruppa 1-2 år er lavere enn i 2016.
3. Se punkt 1 og 2.
4. Alle barn i aldersgruppa 3-5 år har barnehageplass.
5. Forholdet mellom antall barn i kommunale og private barnehager er forholdsvis stabilt.
6. Barnehagesektoren i Tynset har høyere driftsutgifter per barn i kommunale barnehager enn landsgjennomsnittet. Dette er reelt og kommer hovedsakelig av at barnehagene har ledige plasser deler av året. Dette gjelder Tynsetbarnehagene og det gjelder Kvikne og Fåset barnehager. Men driftsutgiftene per barn er ikke så høye som Kostra-tallene viser. Rapporteringstidspunkt for barn og årsverk er 15.desember. På dette tidspunktet er barnetallene lavere enn vårhavåret, og også lavere enn gjennomsnittet i et barnehageår. Dermed blir kostnadene per barn høyere enn det som er riktig. Dette er en utfordring så lenge barnehagesektoren har såpass ulik drift vår- og høst-havår. Når rapporteringen skjer mens barnetallet er lavest, og utgiftene for et helt år deles på antall barn, så vil kostnadene per barn bli høyere enn det som er riktig.

7. De aller fleste barna har nå barnehageplass 4 eller 5 dager i uken. I Tynsetbarnehagene har de fleste barna heltidsplass (5 dager i uken).
8. 16, 1 % av alle barn i barnehage er minoritetsspråklige. Så godt som samtlige har plass i Tynsetbarnehagene, slik at der er andelen over 20 % i alle barnehagene.
9. 83,7 % av alle minoritetsspråklige barn mellom 1 og 6 år i kommunen har barnehageplass.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjetttramme 2018	38 240	38 240	38 240	38 240
1	Pris- og lønnsvekst	1 130	1 130	1 130	1 130
2	Endring kommunalt tilskudd til private barnehager	305	305	305	305
3	Endring foreldrebetaling	-170	-170	-170	-170
4	Endring kostpenger	5	5	5	5
5	Effekt konsekvens virksomhetsplan 2018	-160	-160	-160	-160
6	Reduksjon ramme	-1 039	-1 039	-1 039	-1 039
7	Ressursbehov barn med spesielle behov	0	600	300	300
8	KS 78/18	-289	-289	-289	-289
	Budsjetttramme 2019-2022	38 023	38 623	38 323	38 323

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Endring kommunalt tilskudd til private barnehager

Foreløpig beregning av kommunalt tilskudd til private barnehager med utgangspunkt i antall barn høsten 2018. Endelig beregning gjøres etter at statsbudsjettet er vedtatt og barnehagenes årsmeldinger er levert.

3. Endring foreldrebetaling

Samlet endring av foreldrebetaling. Til grunn ligger barnetallet (kjente søkere) for januar 2019, og at maksprisen øker tilsvarende prisstigning. Forslag til maksimalpris for hel plass fra 01.01.19 er 2 990 kroner per måned. Fra 01.08.19 foreslås en økning til 3 040 kroner per måned for hel plass. Denne økningen er tenkt skal finansiere gratis kjernetid for 2-åringer fra samme dato.

4. Endring kostpenger

Det foreslås ingen økning av kostpenger. Budsjettet for 2018 ser ut til å holde, og-satsene for kostpenger økte mer enn prisstigningen i 2018.

5. Effekt konsekvens virksomhetsplan fra 2018

Årsvirkning av reduksjon årsverk spes ped i 2018 minus nye behov fra 2019 (signalisert i virksomhetsplanen 2018)

6. Reduksjon ramme

Pålagt innsparing og reduserte årsverk

7. Ressursbehov barn med spesielle behov

Barnehagen er varslet om barn med behov for oppfølging en til en, og som søker barnehageplass fra barnehageåret 2019-20. Fra 2021 frigjøres ressurser barnehagen allerede har, derfor reduseres behovet igjen noe da.

8. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 289 tusen.

Helsetjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	21 690	22 691	23 819	24 119	24 406	24 406
Årsverk	24,7	25,2	27,1			
Tjenesteleder	Knut Selmer					

Organisering

Årsverksendring ved at psykologstillinger 2 stk er lagt til Helsestasjonen. Rekruttering pågår og stillingene er interkommunale for 5 kommuner. Fysioterapeut er økt fra 60% til 100% kommunal stilling. Finansiering av økt fysioterapi skjer ved tilsvarende mindre kjøp av tjenester fra private fysioterapeuter. Fagstilling i adm. Flyttes til HO generelt.

Organisering generelt:

Helsestasjon inkluderer skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom og jordmortjeneste og fra 2019 psykologtjeneste. Psykiatri og rustjeneste med ansvar for individuell oppfølging og lavterskeltilbud for innbyggere over 16 år med psykiatri og/eller rusproblemer. Ergoterapitjeneste med ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager, samt dagsenter. Fastlegetjenesten med fastlegeansvar for ca 6500 personer, der 6 leger innehar bistilling på helsestasjon eller sykehjem. Legevakt hele døgnet alle dager, hele året i interkommunal legevakt (NØLV). Ny fastlegehjemmel skal på plass i løpet av 2019.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- Videreutvikle robuste fagmiljøer innenfor våre fagfelt. - Tjenesten skal bidra til en god helse og omsorgstjeneste med fokus på egen mestring og samarbeid. Forebyggende arbeid og folkehelseperspektiv skal være synlig i alle deler av tjenestene vi deltar i.
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere (2018 tall fra psyk. og rustjenesten)	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker			3,6	3,9	3,4
	Respektfull behandling			3,9	3,9	3,7
	Tilgjengelighet			3,7	3,9	3,4
	Informasjon			3,4	3,9	3,1
	Brukermedvirkning			3,6	3,9	3,5
Medarbeidere (Tall fra medarbeidere legekantor)	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			3,8	4,0	4,0
	Mestringsorientert ledelse			3,9	4,3	4,3
	Rolleklarhet			3,9	4,3	4,3
	Mestringsklima			3,5	4,1	4,1
	Fravær i %					

	Sykefravær			5,1		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	93	97,3		99	
Organisasjon (Medarb. Us avdelingsledere i helsetjenesten 2018)	Indikator					
	Mestringstro			4,5	4,5	4,4
	Motivasjon			4,8	4,8	4,7
	Autonomi			4,1	4,3	4,3

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Gjennomsnittlige listelengde hos fastlege korrigert for kommunale legetimer	1 078	1 086	1 069		1 055
2	Antall legetimer per beboer på sykehjem	0,43	0,42	0,73		0,47
3	Utgifter til diagnostikk, behandling og rehabilitering (Kostra241) per innbygger i kr	2 757	3 201	3 129		1 818
4	Netto driftsutgifter forebygging helsestasjon og skolehelsetjeneste (Kostra 232) pr innb.kr	478	663	636		589

Kommentarer til tabellen

- Listelengder i nabokommuner varierer mellom 592-987 per lege. Det arbeides med å opprette en ny fastlegehjemmel i Tynset snarlig. Planlegging av ombygging pågår iht investeringsbudsjett 2018.
- Fire tilsynsleger har kommunal deltidsstilling på sykehjem. Antall legetimer er økt i 2016, og ved ny legehjemmel er det ikke behov for flere legetimer på sykehjem. Alternativ ordning med heltids sykehjemslege vurderes i dialog med fastlegene og sykehjem.
- Høyt tall samsvarer med tjenestegjennomgang og vurderinger fra konsulent fra KS i 2018. Høyt driftsnivå er generelt for kommunene i regionen. Det er fokus på riktig registrering i Kostra.
- Folkehelseplan og fokus på tidlig innsats og forebygging viser at kommunen ønsker å satse på dette felt.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	22 691	22 691	22 691	22 691
1	Pris- og lønnsvekst	704	704	704	704
2	Psykolog gir tilskudd kun for 2019-ikke senere (2 årsverk)	535	835	835	835
3	Ny akutforskrift med krav om bakvakt for legevakt fra 2021	0	0	287	287
4	0,4 årsverk (fagstilling) overføres fra adm til HO generelt	-300	-300	-300	-300
5	Økt kostnad legevaktsamarbeid	300	300	300	300
6	Økte transportkostnader dagsenter	70	70	70	70
7	KS 78/18	-181	-181	-181	-181
	Budsjettramme 2019-2022	23 819	24 119	24 406	24 406

Kommentarer

- 1. Pris- og lønnsvekst**
Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
- Interkommunal psykolog med tilskudd kr 800 tusen første år, deretter 0.
- Ny akutforskrift utsatt innført-skal gjelde fra 2021 med krav om bakvakt for legevaktslege.
- Fagstilling 0,4 årsverk er flyttet til HO generelt.
- Økningen forklares primært med at legevakts turnus med arbeid kveld og natt for fast ansatte leger skal gi pensjonsrettigheter. Dette har tidligere ikke vært medregnet.
- Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 181 tusen.

Helse og omsorg felles

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	5 191	5 175	5 955	5 955	5 955	5 955
Årsverk	4,4	4,6	5,6			
Tjenesteleder	Øystein Kyrre Johansen					

Organisering

Helse- og omsorg felles omfatter foruten Helse- og omsorgssjef, systemkoordinator for individuell plan (IP koordinator), fag og kvalitetskonsulent, systemkoordinator for en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet (SLT koordinator), kommuneoverlege og et vedtakskontor med flere ansatte.

Stilling	Årsverk
Helse- og omsorgssjef	1,0
Vedtakskontor inkludert IP koordinator	3,4
SLT koordinator:	0,2
Kommuneoverlege	0,4
Fag og kvalitetskonsulent	0,6

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. - Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					
	Presenteres under aktuelle tjenesteområder					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,6	-	4,6	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	3,9	-	4,5	4,5	4,0
	Rolleklarhet	4,0	-	4,3	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,5	-	4,5	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær HO samlet	8,7	6,7	7,1	6,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	74,8	82,8	x	100	x
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	34,4	35,1	34,2	32,2	34,5
2	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern	3 375	3 969	3 876	3 463	2 725
3	Andel plasser i institusjon og heldøgns bemannet bolig i prosent av bef. 80+	32	45	44	-	28
4	Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	380	414	391	361	329

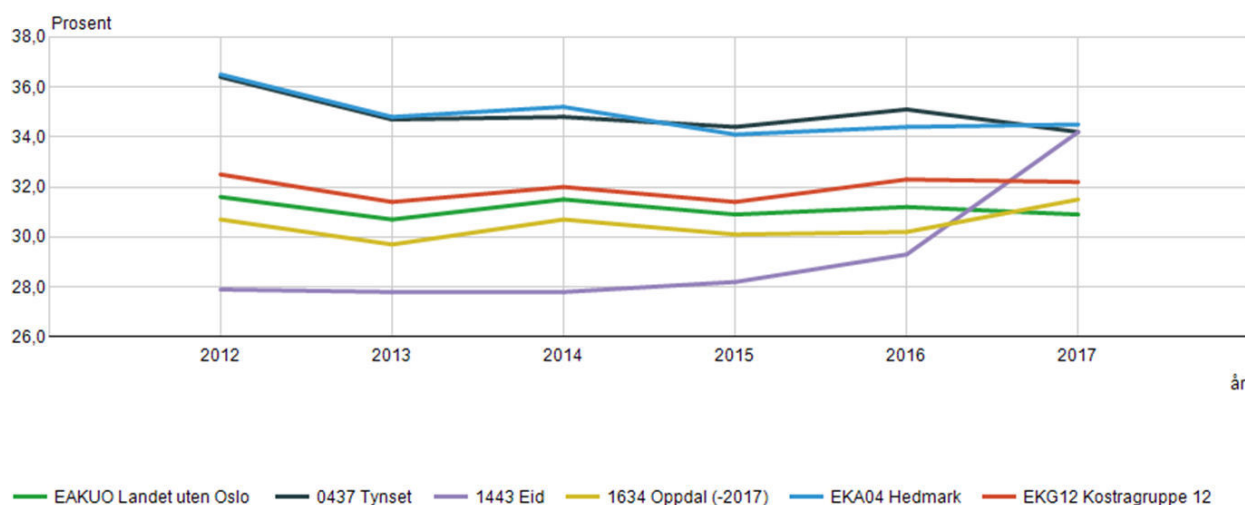
Kommentarer til tabellen

I grafene under er Landet, Eid og Oppdal tatt med som sammenligningsgrunnlag i tillegg til vår Kostra gruppe og Hedmark. Eid og Oppdal er kommuner vi har brukt som referansekommuner i Tjenesteutvikling 2018, og disse kan derfor være interessante å ta med.

1. Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Tallene viser en trend i riktig retning ift. driftsutgifter til pleie og omsorg. Tabellen indikerer også at vi har mere å hente ift. sammenlignbare kommuner, eget fylke og landet.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

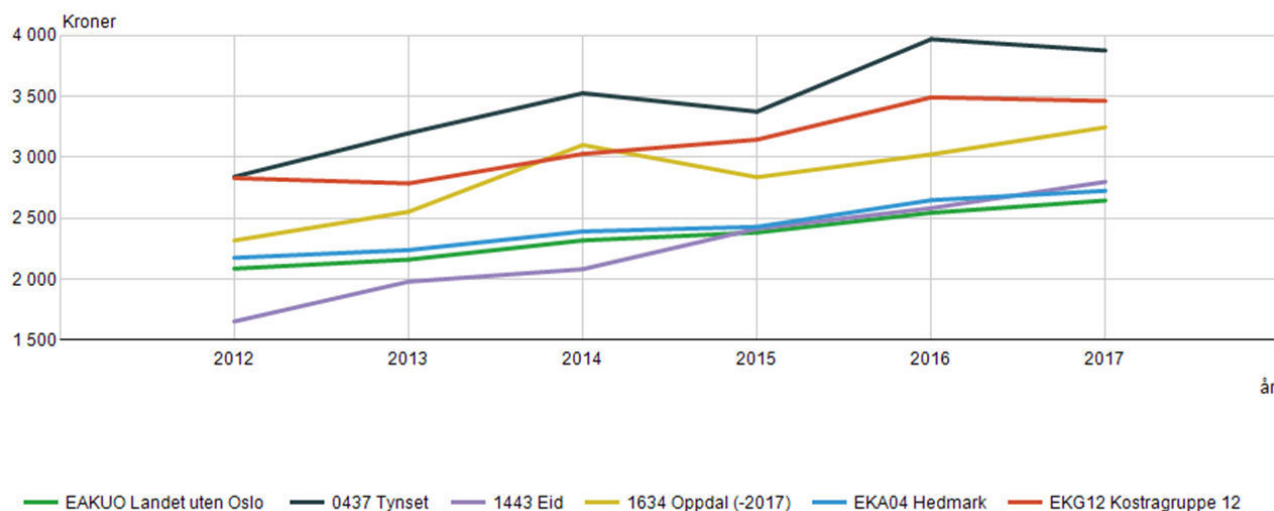

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2. Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern

Man kan anta en trend i samme retning som pkt. 1. Samtidig viser tallene at vi bruker betydelig mere penger på området Kommunehelse enn noen sammenlignbare kommuner og landet.

E1. Konsern - Kommunehelse - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

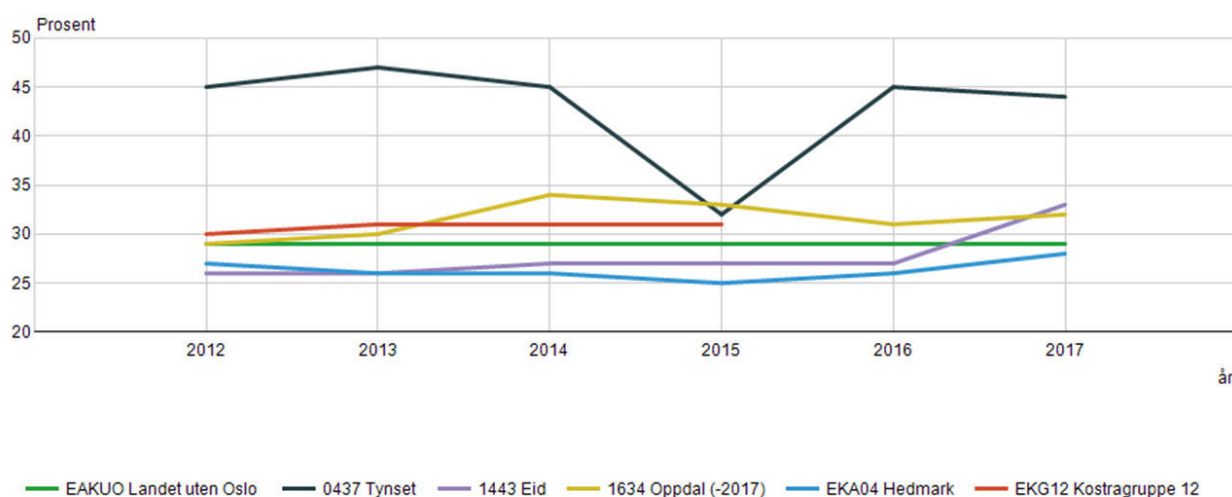

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3. Andel plasser i institusjon og heldøgns bemannet bolig i prosent av bef. 80+

Tallene viser en svak nedgang ift antall plasser med heldøgns bemanning. Samtidig ligger vi betydelig over sammenlignbare kommuner og landet. Dette indikere at vi drifter for mange plasser med heldøgns bemanning.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

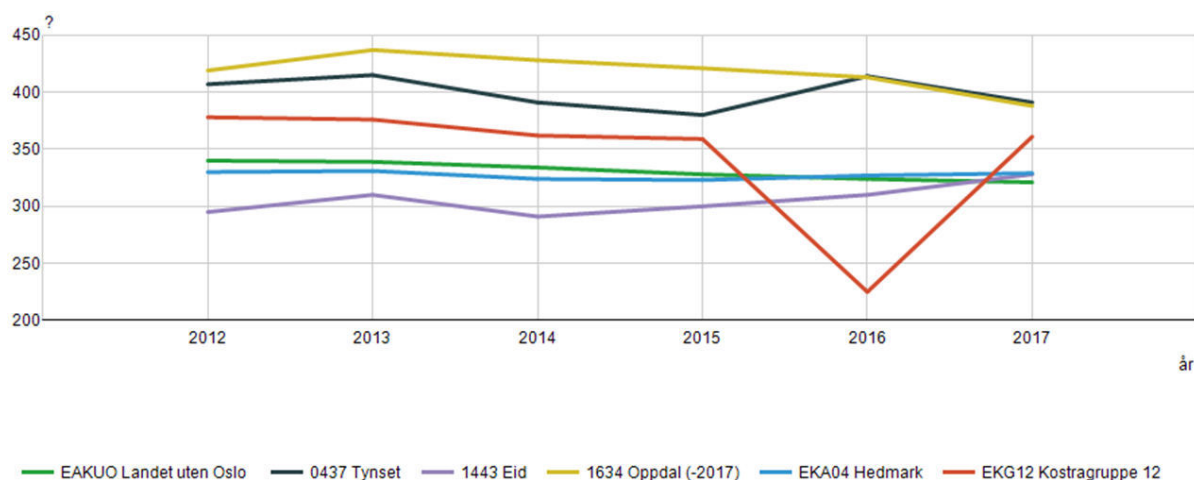

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over

Samme trend som i pkt. 3. Antyder lav terskel og lett tilgang til tjenester. Vi yter tjenester til langt flere over 80 år enn sammenlignbare kommuner og landet.

F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
Budsjettramme 2018		5 175	5 175	5 175	5 175	
1	Pris- og lønnsvekst	146	146	146	146	
2	Psykologressurser overflyttet til Helsetjenesten	-300	-300	-300	-300	
3	Styrking av vedtakskontor med 1,4 årsverk. Omdisponert fra hjemmetjenesten og helsetjenesten.	979	979	979	979	
4	KS 78/18	-45	-45	-45	-45	
Budsjettramme 2019-2022		5 955	5 955	5 955	5 955	

Kommentarer

- Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
- Interkommunale psykologressurser er overført til Helsestasjonen og Helsetjenesten der den skal plasseres organisatorisk.
- Vedtakskontoret styrkes for å gjøre et kvalitetsløft i vegen fra søknad til vedtak, og på evalueringer av tjenester. Tas fra merkantile resurser ved hjemmetjenesten og institusjonstjenesten.
- Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 45 tusen.

Oppsummerende kommentarer

Skal vi klare de økonomiske kravene og imøtekomme den nasjonale reformen «Leve hele livet» st. meld. 15 2017-2018 har vi bare en mulighet. Det er å snu hver eneste stein både når det gjelder effektiviteten, strukturen og nivået på våre tjenester. Alt må ses på samlet. Ingen ting kan utelates eller skjermes.

Vi vil heller ikke ha tilgang til tilstrekkelig antall ansatte med riktig kompetanse til å drifte slik vi gjør i dag. Det er stor underkapasitet på utdanningsinstitusjonen samtidig som behovet for fagfolk øker. Så selv om vi teoretisk skulle hatt økonomien til å drifte på dagens modell, vil vi ikke klare å rekruttere inn i den.

Tjenesteutvikling 2018 for Tynset kommune har blant annet dreid seg om hva vi må utrede videre for å skape en bærekraftig tjenesteyting i fremtiden. Tjenestene våre er under press og et nedtak på plasser, årsverk eller annet uten strukturelle endringer vil ikke være mulig. Det blir derfor nødvendig i 2019 og fremover i virksomhetsplan perioden og finansiere dagens struktur/modell inntil ny er på plass.

Barnevern

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	8 414	7076	17 802	16 263	14 723	11 958
Årsverk						
- Barnevern	12,6	12,6	12,6			
- Enslige mindreårige	12,0	11,9	8,4			
Tjenesteleder	Kjersti Sommerstad Juveli					

Organisering

Barneverntjenesten er et eget tjenesteområde med tjenesteområdeleder. Denne er leder i 80% for barneverntjenesten og 20% for avdelingen med enslige mindreårige flyktninger.

Barnevernet består av et interkommunalt samarbeid mellom Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner, hvor Tynset er vertskommune. Tjenesten har et team for mottak av meldinger og undersøkelser, et for oppfølging og gjennomføring av tiltak og et for oppfølging av barn i fosterhjem eller institusjon. Barneverntjenesten forsøker også nå en ordning med en saksbehandler som kun jobber tiltak i familier, uten ansvar for lovpålagt saksbehandling. De ansatte i barneverntjenesten er kontaktpersoner til ulike samarbeidsinstanser i kommunen, slik som skole, helsestasjon, barnehager og Nav. Kontaktpersonen bidrar med informasjon om tjenesten til samarbeidsinstansen ved behov, og drøfting av saker. Barneverntjenesten har kontorsted på Tynset, men har også mulighet for kontordager ute i kommunene ved behov. I tillegg til tjenesteområdeleder har også tjenesten fagleder og advokat.

Fra 01.01.2019 skal barneverntjenesten ha døgkontinuerlig vakt. Denne vil bli organisert ved en telefonvakt som rullerer blant de ansatte. Ved oppringning eller utrykning vil det generere overtid.

Avdelingen for enslige mindreårige har egen leder i avdelingen. Det har vært benyttet ulike tiltak ved bosetting av enslige mindreårige siden oppstart i 2009. Erfaring viser at bruk av vertsfamilie, fosterhjem og opptreningsbolig (hybel med oppfølging) har vært vellykket for integrering og selvstendiggjøring for den enkelte ungdom. Behovet og bruken av bofellesskap er jevnt redusert de siste år og fokuset fremover er bosetting i opptreningsbolig.

Rammen til enslige mindreårige vil fra 2019 synliggjøres sammen med barneverntjenestens ramme. Antall årsverk til enslige mindreårige vil måtte reduseres i løpet av 2019 på grunn av redusert tilskudd. Tilskuddet reduseres som følge av færre bosatte enslige mindreårige.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. - Sikre god integrering av enslige mindreårige flyktninger. - Gi samarbeidsinstanser god informasjon og sørge for bedre kjennskap til barneverntjenesten blant befolkningen.
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-	-		
	Respektfull behandling	-	-	-		
	Tilgjengelighet	-	-	-		
	Informasjon	-	-	-		
	Brukermedvirkning	-	-	-		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,4	-	4,2		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,1	-	3,5		4,1
	Rolleklarhet	4,0	-	3,9		4,3
	Mestringsklima	4,2	-	4,0		4,2
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,8	7,3	4,2 Pr 31.07.18		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					
Organisasjon	Indikator			Pr 31.07.18		
	Antall meldinger	140	152	67	-	-
	Antall undersøkelser	83	83	44		
	Antall henlagte undersøkelser	51	61	23		
	Antall barn i barneverntjenesten i løpet av året(undersøkelse/tiltak/fosterhjem)	208	207	155		

Kommentarer

Brukerundersøkelse:

Barneverntjenesten har ikke gjennomført brukerundersøkelse i år. Det ble forsøkt foreldreundersøkelse i 2016, men svarprosenten ble svært lav. Med utgangspunkt i ny barnevernlov som har enda større fokus på barns medvirkning, har vi et ønske om å gjennomføre brukerundersøkelse for barn i tiltak/fosterhjem i 2019.

Medarbeiderundersøkelse:

Barneverntjenesten har gjennomført brukerundersøkelse i 2018. Vi har utarbeidet en tiltaksplan etter denne undersøkelsen hvor vi fokuserer på rolleklarhet og mestringsorientert ledelse, som er de områdene vi skårer en del lavere på enn i 2016. Konkrete tiltak vi har jobbet med, og skal jobbe videre med er:

- Rutiner for ansvarsfordeling mellom ledere
- Rutiner for overføring av saker mellom ulike saksbehandlere
- Felles kompetanseheving for ledere og saksbehandlere

Barneverntjenesten har gjennom deler av 2017 og 2018 hatt konstituert leder, noe som kan ha ført til noe uro og uklarheter i personalgruppa.

Sykefravær:

I 2016 var sykefraværet ganske høyt. Fordelingen var 5,5 på saksbehandler siden og 12,9 for avdelingen for enslige mindreårige. I 2017 hadde saksbehandlersiden en langtidssykemelding. Fordelingen da var 8,4 på saksbehandlersiden og 6,3 for enslige mindreårige. Både i 2017 og 2018 har det vært noe sykefravær på saksbehandlersiden på grunn av operasjonen. Dette har ikke vært arbeidsrelaterte operasjoner. Hittil i 2018 er fordelingen 3,1 på saksbehandlersiden og 5,6 for enslige mindreårige.

Organisasjon:

Antall innkomne meldinger, antall undersøkelser, antall henlagte undersøkelser og antall barn i tjenesten i løpet av året er tatt med for å gi et bilde på tjenestens arbeidsmengde. Tallene er felles for tjenesten, så det er summen av de fem kommunene.

- Antall innkomne bekymringsmeldinger i 2016 og 2017 er ganske likt, men med en liten oppgang i 2017. Hittil i 2018 er det registrert 67 meldinger pr 31.07.18.
- Antall undersøkelser var likt i 2016 og 2017, som betyr at det var flere henlagte meldinger i 2017. Barneverntjenesten har vært gjennom tilsyn rundt håndtering av meldinger. I etterkant av dette har vi fått økt fokus på å bruke en uke på gjennomgang av meldinger for å forhindre undersøkelser på meldinger som ikke tilhører barneverntjenesten. Dette igjen for å minske belastningen for familier unødige.
- En undersøkelse gjennomføres i løpet av tre måneder, og konkluderes med tiltak eller avsluttes uten tiltak. I 2016 ble 61% av undersøkelsene henlagt, 73% henlagt i 2017, mens hittil i 2018 er kun 52% henlagt. Det vil si at ca halvparten av undersøkelsene i 2018 har ført til hjelpetiltak.
- Antall barn i tjenesten i løpet av 2016 og 2017 var stabilt.
-

Generelt ser vi at bekymringene og utfordringene er mer sammensatte og krever godt samarbeid mellom flere hjelpeinstanser.

Kostratall

		2015	2016	2017	Landet uten Oslo 2017
1	Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkelse eller tiltak (kr)	27 239 (Ty) 40 500 (To) 28 824 (R) - (F) 32 917 (A)	28 174 (Ty) 53 563 (To) 28 970 (R) - (F) 48 375 (A)	46 671 (Ty) 37 333 (To) 39 660 (R) 109 625 (F) 43 571 (A)	46 496
2	Barn med barnevernstiltak ift. Innbyggere 0-22 år (prosent)	3,8 (Ty) 3,5 (To) 5,3 (R) 2,5 (F) 3,2 (A)	3,9 (Ty) 2,8 (To) 4,6 (R) 1,8 (F) 2,2 (A)	3,4 (Ty) 2,8 (To) 4,8 (R) 1,6 (F) 2,2 (A)	3,9
3	Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	123 188 (Ty) 352 625 (To) 221 000 (R) 364 200 (F) 399 500 (A)	128 242 (Ty) 307 714 (To) 375 000 (R) - (F) 340 600 (A)	135 172 (Ty) 230 750 (To) 257 750 (R) 365 667 (F) 280 714 (A)	432 387
4	Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk (funksjon 244)(antall)	17,6 (Ty) 12,9 (To) 18,9 (R) 8,8 (F) 17,1 (A)	16,5 (Ty) 10,7 (To) 19,4 (R) 6,7 (F) 10,9 (A)	14,3 (Ty) 16,0 (To) 27,6 (R) 5,3 (F) 12,2 (A)	19,9

Kommentarer til tabellen

1. Alle kommuner utenom en, ligger godt under landsgjennomsnittet på brutto driftsutgifter per barn i undersøkelse eller tiltak. Få dyre hjelpetiltak i små kommuner gjør at utgiftene er stor i forhold til landsgjennomsnittet.

- Med unntak av en kommune så har alle kommuner færre barn med barnevernstiltak enn landsgjennomsnittet. Det kan være flere grunner til dette, for eksempel hjelpeapparatets terskel for å sende bekymringsmelding til barneverntjenesten.
- Alle kommunene ligger under landsgjennomsnittet i driftsutgifter knyttet til barn som er plassert. Barn som plasseres utenfor hjemmet utgjør en stor utgift de første måneden/året, men vi har stort fokus på å redusere utgiftene når det er forsvarlig ut fra utfordringer rundt plasseringene.
- En kommune ligger høyt med tanke på antall undersøkelser eller tiltak pr årsverk i forhold til de andre kommunene, det kan skyldes at de er raske til å be barneverntjenesten om hjelp. De minste kommunene har i utgangspunktet få årsverk, som også gjør at dette tallet kanskje blir kunstig høyt. Det interkommunale samarbeidet sikrer bedre faglige tjenester til alle kommunen, og det vil variere til enhver tid hvor det er størst andel undersøkelser og tiltak.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
	Budsjettramme 2018	7 076	7 076	7 076	7 076	
1	Pris- og lønnsvekst	199	199	199	199	
2	Endring tiltak i familien Tynset	267	267	267	267	
3	Endring tiltak utenom familien Tynset	1 110	1 110	1 110	1 110	
4	Barnevernvakt	360	360	360	360	
5	Særtilskudd enslige mindreårige 2018, prinsippendring	13 792	13 792	13 792	13 792	
5	Enslige mindreårige, reduksjon sml. 2018	-4 868	-6 407	-7 947	-10 712	
6	KS 78/18	-135	-135	-135	-135	
	Budsjettramme 2019-2022 (Tynset sin andel)	17 802	16 263	14 723	11 958	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Endring tiltak i familien Tynset

Vi vil få noe økte utgifter på tiltak i familien på Tynset. Dette handler om en fosterhjemsplassering som er frivillig, og dermed ikke utgifter som hører til under tiltak utenfor familien, som de fleste fosterhjemsplasseringer gjør.

3. Endring tiltak utenfor familien Tynset

Økning her vil være ganske stor da vi har en plassering i forsterket fosterhjem, som krever mye ressurser.

4. Barnevernvakt

Kommunene er pålagt å ha tilgjengelig barnevernfaglig kompetanse til enhver tid. Dette gjør at vi må få på plass en vaktordning fra 01.01.19. Vi har sett på ulike løsninger og kommet frem til at telefonvakt er en fornuftig løsning i vårt distrikt i første omgang. I kostnaden for barnevernvakt er det lagt inn en 50% stilling, slik at oppringninger på natt ikke vil svekke tjenesten på dagtid.

5. Enslige mindreårige

På grunn av at tilskuddet blir mindre i 2019 ettersom ungdommene blir eldre, er det nødvendig å redusere lønnsutgiftene. Dersom man skal klare å holde seg innenfor budsjettet, er vi avhengige av at de overtallige får andre jobber ellers vil lønnsutgiftene henge ved. Da vil ikke avdelingen for enslige mindreårige kunne driftes kun på tilskuddet, og kommunen vil bli belastet. Dersom lønnskostnadene reduseres vil avdelingen driftes på særtilskuddene som kommer inn, og ikke belaste kommunen.

6. KS 79/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 135 tusen.

NAV

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	5 601	5 038	7 207	7 207	7 207	7 207
Årsverk (inkl. prosjekt)	3,6	3,6	9,5			
Tjenesteleder	Brit Kværness					

Årsverksendringer:

NAV Tynset har i løpet av 2018 blitt til NAV Nord-Østerdal, - et vertskommunesamarbeid med kommunene Tolga, Alvdal, Rendalen og Tynset. Tynset er vertskommune (se organisering). I forbindelse med omorganiseringen legges det totale antall årsverk inn i virksomhetsplanen i Tynset kommune.

Prosjektet som tidligere lå til Tynset kommune med en 60 % stilling har vi fått utvidet til en 100 % ressurs. Samtidig er rammene for NAV Nord-Østerdal v/Tynset blitt redusert med 500.000,- fra 2017 (se kommentarer) Prosjektet skal betjene alle kommunene i samarbeidet og det er fullfinansiert av Arbeids- og velferdsdirektoratet. For å holde budsjettet innenfor rammen blir prosjektstillingen igjen redusert.

Organisering

Tynset kommune har hatt et NAV-kontor siden mars 2009. I 2017/2018 var det en prosess i kommunene i regionen knyttet til organisering. Konklusjonen på denne prosessen var at kommunene Tolga, Alvdal, Rendalen og Tynset gikk sammen i et vertskommunesamarbeid med Tynset som vertskommune. Folldal kommune valgte å, inntil videre, stå utenfor dette samarbeidet og Os kommune vil samarbeide nordover med NAV Røros og Holtålen. Vertskommunesamarbeidet er forankret i en samarbeidsavtale. Det legges opp til tertialvis rapportering til alle kommunene i samarbeidet.

Det er valgt en samhandlingsmodell for samarbeidet tilsvarende den som kommunene har for barnevernet. Alle felleskostnader knyttet til drift av kontoret legges inn i Tynset kommune sitt budsjett. Kostnadene deretter fordels tertialvis etter en modell der 20 % av kostnadene fordeles flatt og 80 % av kostnadene fordeles etter innbyggertall. Kostnader direkte knyttet til utbetalinger til innbyggerne i den enkelte kommune (økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram, sosiale lån mv.) belastes direkte den kommunen der innbyggeren har opphold.

Kontoret ledes av partnerskapet mellom vertskommunen v/rådmannen og Fylkesdirektøren i NAV Hedmark. Det utarbeides en partnerskapsavtale i løpet av høsten 2018.

Kontoret har i hovedsak oppgaver etter sosialtjenesteloven og etter folketrygdloven, utover dette ligger for tiden kostnadene knyttet til etablering av nyankomne flyktninger i NAV sitt budsjett i Tynset kommune. Det er praksis i alle kommunene i samarbeidet at livsoppholdet (husleie, depositumsgaranti, mat, klær mv.) utbetales fra NAV sitt budsjett til nyankomne flyktninger før disse starter i introduksjonsprogrammet.

NAV har, på landsbasis, to særlig prioriterte arbeidsområder. Det er gitt signaler om at disse områdene opprettholdes også kommende år:

1. Personer under 30 år skal prioriteres uavhengig av innsatsområde
2. Innvandrere fra land utenfor EØS-området skal likeledes prioriteres. Det skal være en forpliktende samarbeidsavtale mellom NAV og kommunen om introduksjonsordningen.

NAV Tynset søkte i 2017 Arbeids- og velferdsdirektoratet om midler til å utvikle de sosiale tjenestene i kontoret. Vi fikk midler til et to-årig prosjekt og midlene skal brukes til innsatsområde nr. 2: Innvandrere fra land utenfor EØS. Prosjektet skal ha en særlig innsats opp mot oppfølgingen av den etablerte samarbeidsavtalen med Tynset opplæringscenter. Samarbeidsavtalen er laget for å få til et velfungerende samarbeid og bidra til klar ansvarsdeling og effektiv forvaltning av knappe ressurser. Vi søkte, og fikk, prosjektet utvidet i 2018. Prosjektet omfatter nå alle de fire kommunene i vertskommunesamarbeidet.

NAV Nord-Østerdal saksbehandler også henvendelse knyttet til Husbanken sine ordninger. For tiden gjelder dette for kommunene Alvdal, Tolga og Rendalen.

Den nye organiseringen i en vertskommunemodell gir oss en mulighet til å jobbe mer i team. Dette er ønsket av medarbeiderne. NAV Nord-Østerdal vil være organisert med en leder og tre team: Team «Arbeid og ung», team «arbeid og helse» og team «arbeidsinkludering og økonomi». Organiseringen skal evalueres våren 2019. NAV Nord-Østerdal skal videre sikre tilstedeværelse i alle de fire kommunene minst tre dager per uke. Medarbeiderne vil minst en dag per uke sitte sammen for faglige drøftinger og felles kulturbygning.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- NAV skal gi mennesker muligheter - NAV vil bidra til at våre brukere får den bistand de trenger for å bli selvhjulpne og for å øke yrkesdeltagelsen - NAV vil bidra til at flere kommer i arbeid og aktivitet og at færre går på stønad.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2017
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i NAV hittil i 2018					
	Resultat for bruker	4,7			5,0	
	Respektfull behandling	5,1			5,2	
	Tilgjengelighet	5,1			5,1	
	Informasjon	4,7			4,9	
	Brukermedvirkning	5,1			5,2	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres i uke 41					
	Energi	4,2			4,2	
	Kunnskap og identitet	4,3			4,5	
	Sikkerhet	4,5			4,5	
	Klima for tilbakemeldinger	4,7			4,7	
	Forbedrings- og endringsprosesser	4,5			4,5	
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,1	1,2		1,2	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %				100	x
Organisasjon*	Indikator					
	sosialhjelpsmottakere	138	149	126	120	
	Antall deltakere i kvalifiseringsprogram		3-4	3-4	3-4	
	Antall personer med gjeldsrådgivning		41	39	35	

Kommentarer

NAV Tynset har som nevnt oppgaver både etter lovgivning som forvaltes av staten og lovgivning der kontoret er delegert myndighet fra kommunestyret. Tilsvarende har vi ansatte både med et statlig tilsettingsforhold og ansatte med et kommunalt tilsettingsforhold. NAV Tynset deltar i de nasjonale, statlige spørningene både knyttet til brukertilfredshet og i forhold til medarbeidertilfredshet. Disse gjennomføres på høsten.

NAV Nord-Østerdal starter høsten 2018 med å jobbe mer i team. Målsettingen med denne arbeidsmetoden er å kunne gå mer målrettet inn med bistand til de som trenger det mest. Målet er også at de som kan komme ut i ordinært arbeid får bistand slik at dette lar seg gjøre raskest mulig. Team-organiseringen er et ønske fra medarbeiderne, og vi håper at en effekt av dette er at det ligger bedre til rette for faglig kollegaveiledning i en slik modell.

Kostratall

(Tynset kommune)

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Sosialhjelpsmottakere (antall)	138	149	126	4 767	118 409
2	Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	43	37	37	1 117	25 498
3	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 mnd eller mer	33	31	31	1 448	42 789
4	Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt	13	12	9	477	12 034
5	Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig	8	10		443	8 758
6	Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)*	76	76	52	2 774	60 361

Kommentarer

Tynset ligger lavere enn sammenlignbare kommuner knyttet til utgifter til sosialtjenesten per innbygger. Det regnes her aldersgruppen 20 -66 år. Innbyggere over 66 har rettigheter til alderspensjon og innbyggere under 20 år har tidligere vært en lite aktuell gruppe for økonomisk sosialhjelp. Dessverre ser vi nasjonalt nå en trend der stadig flere under mennesker, ned til 18 år, søker om bistand fra NAV. Denne trenden er også aktuell i vår region.

Av tallene ser det ut som om antall innbyggere med behov for økonomisk sosialhjelp i en periode i livet er stabilt. Når det gjelder antall barn i familier som mottok økonomisk sosialhjelp må leseren ta i betraktning at alle som bosettes etter anmodning fra Imdi mottar økonomisk sosialhjelp i om lag tre mnd, - før de får introduksjonslønn fra kommunen.

NAV sin allmenne utfordring er å bistå de med behov etter sosialtjenesteloven slik at disse så raskt som mulig blir selvforsørget. Økonomisk sosialhjelp er ikke ment å være en ordning over tid.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	5 038	5 038	5 038	5 038
1	Pris- og lønnsvekst	139	139	139	139
2	Prinsippendring bruk av disposisjonsfond	2 145	2 145	2 145	2 145
3	Kutt iht. Virksomhetsplan 2019-2022	-60	-60	-60	-60
4	KS 78/18	-55	-55	-55	-55
	Budsjettramme 2019-2022	7 207	7 207	7 207	7 207

Kommentarer**1. Pris og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Bruk av differensierte satser for økonomisk sosialhjelp

Fra NAV sitt ståsted er det ønskelig med en forankring av satser for økonomisk sosialhjelp slik at kommunestyret er kjent med de individuelle vurderinger som gjøres. Det anbefales hvert år statlige satser for økonomisk sosialhjelp. Tynset følger disse satsene. Samtidig er det et handlingsrom i vurderingene som gjøres og vi mener at det er fornuftig å vise fram disse overfor kommunestyret. Sosialtjenesteloven er en rettighetslov og dersom alle andre inntektsmuligheter er utnyttet fullt ut, men ikke trekker til, har den som ikke kan sørge for sitt livsopphold rett til stønad.

3. Bedret bruk av kommunens inventar/utstyr i forbindelse med etablering i bolig

Det andre tiltaket som er tatt inn er å Tynset kommune kan redusere kostnader knyttet til innkjøpet ved etablering i bolig. Etter vår oppfatning kan rutiner rundt innkjøp, fordeling og lagring av møbler og utstyr til innbyggere som har ekstraordinære behov bli bedre. Vi bør bidra til å sikre at kommunen overholder innkjøpsavtaler og vi må bidra til å sikre at kommunens eiendeler ikke kommer på avveie.

4. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 55 tusen.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	28 280	30 135	29 774	27 524	27 524	27 524
Årsverk	66,1	67,5	64,8			
Tjenesteleder	Knut Aaseng					

Årsverksendringer:

Årsverk 2018: 67,5

Reduksjon: 2,7

Årsverk 2019: 64,8

Organisering

Tjenesteområdet består av: «Tilrettelagte botilbud», «Avlastning», «Dagtilbud», «Støttekontakter»

Mål

Overordnede mål for tjenesten	Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-2)					Landet
	Resultat for bruker	1,2		1,1		1,1
	Respektfull behandling	1,0		1,0		1,1
	Tilgjengelighet	1,0		1,0		1,0
	Informasjon	1,0		1,1		1,1
	Brukermedvirkning	1,2		1,3		1,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,0		4,2		4,2
	Mestringsorientert ledelse	3,8		4,3		4,0
	Rolleklarhet	4,3		4,5		4,3
	Mestringsklima	3,9		4,2		4,1
	Fravær i %					
Økonomi	Sykefravær	6,0	3,5	6,2	5,0	
	Regnskapsresultat					
Organisasjon	Resultat i forhold til budsjett i %	96,9	95,7	100	100	
	Indikator					

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (%)	31,2	29,0	39,4	46,3	43,9
2	Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester pr innbygger (kr)	29 887	32 250	32 411	32 643	30 094
3	Årsverk helse og omsorg pr 10 000 innbygger	401,6	451,5	449,1	392,7	380,4
4	Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede driftsutgifter	34,4	35,1	34,2	32,3	34,7
5	Årsverk pr bruker av omsorgstjenester	0,66	0,73	0,64	0,62	0,57
6	Andel brukere av hjemmetjeneste 0-66 år	31,2 %	29,0 %	39,4 %	46,3 %	43,9 %

Kommentarer til tabellen

Tallene i tabellen bør være selvforklarende. TFF sorterer i kostrasammenheng under hjemmetjenester da det ikke finnes egne gode parametre og tall for den type tjenester som TFF drifter. En annen konsekvens er at tall blir koblet sammen med tall for andre tjenesteområder og ikke gir gode tall for TFF isolert sett.

For TFF sin del ser en de senere år en endring i det tjenestetilbud som må ytes. Den tradisjonelle bruker innen TFF har vært psykisk utviklingshemmede som har vært i systemet lenge. En ser i dag en dreining mot andre typer brukere med andre utfordringer enn de tradisjonelle. Dette kan være utfordringer innen psykiatri og ellers personer med andre og nyere typer diagnoser. Det er også mange såkalte gråsonerbrukere hvor en tradisjonell diagnose er vanskelig å stille og hvor behovene er sammensatte.

Tynset kommune er et lite sted med begrensede muligheter for å ha spesifikke tilbud til personer med utfordringer som er utenom det tradisjonelle. Disse sorterer derfor ofte under TFF sitt tjenesteområde. Dette utfordrer tjenesten på nye måter og gjør at det legges store krav til utvikling og oppdatering så vel faglig som personalmessig.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	
Budsjettramme 2018		30 135	30 135	30 135	30 135	
1	Pris- og lønnsvekst	904	904	904	904	
2	Rammereduksjon	-1 039	-1 039	-1 039	-1 039	
3	Stillingsreduksjoner	0	-2 250	-2 250	-2 250	
4	KS 78/18	-226	-226	-226	-226	
Budsjettramme 2019-2022		29 774	27 524	27 524	27 524	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Rammereduksjon

Kutt tilsvarende TFF sin andel av innsparinger. Reduksjoner på flere ansvarsområder som i sum tilsvarende 2,65 årsverk.

3. Stillingsreduksjoner

Ved å få samlet det døgnbemannede tilbudet under samme tak og fornye/utvide infrastrukturen vil det oppnås store driftsmessige innsparinger. Vil medføre redusert antall nattevakter og bemanning på andre marginale vakter. Reduksjon på 3 årsverk.

4. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 226 tusen.

Hjemmetjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	40 171	39 865	38 706	36 456	36 456	36 456
Årsverk	50,3	54,6	52,9			
Tjenesteleder	Bård Sundmoen Aas					

Årsverksendring

- Redusert nattvakts ressurs som ble budsjettert med halvårsvirkning i 2018. Helårsvirkningen for 2019 er noe usikker enda. For å få til dette er vi avhengig av nært samarbeid på tvers av tjenesteområder
- Noe mindre ressurs BPA, avvikling.

Organisering

Hjemmetjenesten har ansvar for følgende områder:

- Furumoen tilrettelagte boliger
- Enan tilrettelagte boliger, samt hjemmesykepleie Kvikne
- Utegrupper
- Omsorgsboliger Tjønnesenteret
- Praktisk bistand
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Omsorgslønn

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet slik brukere av tjenestene kan bo hjemme og være selvhjelpen så lenge som mulig. • Bedre samarbeid på tvers av tjenesteområder
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	5,1		*	5,4	
	Respektfull behandling	4,9		*	5,2	
	Tilgjengelighet	4,9		*	5,0	
	Informasjon	4,9		*	5,5	
	Brukermedvirkning	4,6		*	5,0	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	3,5		4,2	4,2	4,2
	Mestringsorientert ledelse	2,8		3,6	4,0	4,0
	Rolleklarhet	3,9		4,3	4,3	4,3
	Mestringsklima	3,5		3,9	4,1	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,4	9,2	8,0	7,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					

	Resultat i forhold til budsjett i %					
Organisasjon	Indikator					
	HMS	74	37			
	Organisasjon/ internt	23	26			
	Tjeneste/ bruker	305	133			

- Det er gjennomført en forenklet brukerundersøkelse for brukere av utegruppa, praktisk bistand og tilrettelagte boliger/ omsorgsboliger. Ettersom denne undersøkelsen ble gjennomført i en forenklet versjon kan den ikke sammenlignes med tidligere undersøkelser. Brukerne fikk denne gangen en undersøkelse med bare 3 svaralternativer, ja, nei, vet ikke. Resultatene er uansett gode, og vi scorer i snitt 1,9 av 2 oppnåelige poeng. En utvidet versjon av brukerundersøkelsen bør derfor gjennomføres neste år.
- Redusert sjukefravær med 1,2% som er positivt. Generell høyere score på medarbeiderundersøkelse er meget positivt.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Antall brukere av hjemmetjenester 0-66 år (pr 1000 innbygger)	16,7	16,2	26,3	26,9	27,4
2	Antall brukere av hjemmetjenester 67-79 år (pr 1000 innbyggere)	88,3	90,2	101,6	79,1	74,9
3	Antall bruker av hjemmetjenester over 80 år (pr 1000 innbyggere)	390	423,7	401,3	363,6	331,1
4	Gjennomsnittlig antall tildelte tjenester praktisk bistand	15,75	12,00	10,30	10,40	12,60
5	Netto driftsutgifter helse/ omsorgstjenester til hjemmeboende	8,9	7,8	8,2	15,6	16,6
6	Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, helsetjenester i hjemmet.	3,80	4,08	3,60	6,20	3,80

Kommentarer til tabellen

1. Ser en økning innen denne aldersgruppen, men ligger nå på samme nivå som KOSTRA gruppen og Fylket.
- 2- 3. Ligget over KOSTRA gruppe og fylkeskommune i årevis. Gapet øker enda mer, uvisst av hvilken grunn, men det antas at få institusjonsplasser er en bakenforliggende årsak. Ytterligere reduksjon av institusjonsplasser i 2017 påvirker nok tallene i noe grad. Dette vil forhåpentligvis rette seg opp på sikt
4. Nedgang siste 2 år. Beskriver både praktisk bistand opplæring og praktisk bistand. Praktisk bistand opplæring ytes blant annet til beboere i TFF. Praktisk bistand utføres av både hjemmehjelp og hjemmesykepleie. Mtp utvikling som kommer med flere eldre og mindre fagkompetanse bør praktisk bistand oppgaver dreies helt over til hjemmehjelpere.
5. Vesentlige lavere driftsutgifter enn KOSTRA gruppen og fylkeskommunen. Vanskelig å peke på årsaker, men tyder på at vi har en meget rasjonell drift (mange brukere pr. ansatt).
6. Tyder også på rasjonell drift. Vi treffer godt med vedtak etter faglige vurderinger.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	39 865	39 865	39 865	39 865
1	Pris- og lønnsvekst	1 249	1 249	1 249	1 249
2	Nedtak nattstilling	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
3	Overføring konsulentstilling	-550	-550	-550	-550
4	Diverse innsparinger	-264	-264	-264	-264
5	Stillingsreduksjoner	0	-2 250	-2 250	-2 250
6	KS 78/18	-294	-294	-294	-294
	Budsjettramme 2019-2022	38 706	36 456	36 456	36 456

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Nedtak nattstilling hjemmetjenesten

Denne lå inne med halvt års virkning på fjorårets budsjett som ikke ble realisert. Denne tenkes realisert i sin helhet i 2019

3. Overføring konsulentstilling til vedtakskontor/ institusjon

Kun en ren omorganisering av de 2 konsulentstillingene vi har på Tjønnsenteret. Den ene har tilhørt Institusjonstjenesten, den andre hjemmetjenesten. Vi omorganiserer dette så begge konsulentene teknisk sett ligger under samme tjenesteområde, men skal serve begge tjenesteområdene like mye.

4. Diverse innsparinger

Her er det tatt småsummer fra ulike forbruksområder. Blant annet har vi redusert bilparken så drifts- og vedlikeholdsutgifter vil gå ned, samt forsikring, årsavgift osv.

5. Stillingsreduksjoner

Ved å få samlet det døgnbemannede tilbudet under samme tak og fornye/utvide infrastrukturen vil det oppnås store driftsmessige innsparinger. Vil medføre redusert antall nattevakter og bemanning på andre marginale vakter. Reduksjon på 3 årsverk.

6. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 294 tusen.

Institusjonstjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	44 499	45 541	45 653	44 153	44 153	44 153
Årsverk	69,5	67,5	66,3			
Tjenesteleder	Inga-Lill Rønning					

Årsverksendringer:

- Ved inngangen av 2018 hadde institusjonstjenesten 67,5
- I løpet av 2018 er det avvirket 3 årsverk i Institusjonstjenesten.
- I årsverkstallet er ressurser til flåtefunksjonen inkludert.
- Økning konsulent, alle merkantile ressurser samles i Institusjonstjenesten med felles oppgaver for både Institusjon og Hjemmetjenesten.

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonskjøkken
- Langtidsavdeling 24 plasser
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Vi skal være i takt pasienten og tiden
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		4,6			
	Respektfull behandling		5,5			
	Tilgjengelighet		4,8			
	Informasjon		4,7			
	Brukermedvirkning		4,6			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,2		4,2		
	Mestringsorientert ledelse	3,9		4,0		
	Rolleklarhet	4,3		4,4		
	Mestringsklima	4,0		4,2		
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,9	8,1			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	123	96,32			
Organisasjon	Avvik, antall avvik fordelt på	2016	2017			

	hovedområder.					
	HMS	51	20			
	Organisasjon/internt	12	25			
	Tjeneste/bruker	113	80			

Kommentarer

- Sykefraværet vurderes som svært bra. Så langt i 2018 har vi hatt flere gravide, vi ser en økende trend til at gravide sykmeldes helt eller delvis allerede tidlig i svangerskapet.
- Antall avvik som er meldt er redusert fra 2017, avvik tas opp i hver personalmøtet og brukes til kompetanseheving og kvalitetsutvikling. Alle ansatte ble pålagt å delta på internundervisning høsten 2017.

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	2 812	3 311	3 286	4 049	3 439
2	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent) Langtidsopphold	13	12,9	13,4	13,2	12,6
3	Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde (beløp per innbygger)	8 354	10 412	8 794	8 736	8 058
4	Lønnsutgifter fratrasket sykelønnsrefusjon (beløp per innbygger)	8 354	10 412	8 794	9 091	8 731

Kommentarer til tabellen

1. Brutto driftsutgifter til KOSTRA-funksjon 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon. Oppholdsdøgn totalt i institusjon (sykehjem, aldershjem, barnebolig) gjennom året, eksklusive avlastningsopphold, betalt av kommunen. Kostnadene pr døgn viser at vi produserer tjenester på et kostnadsnivå som ligger tilnærmet likt de vi sammenlignes med.
2. Beboere 80 år og over på institusjon, dvs. sykehjem eller aldershjem pr. 31.12. Både langtidsopphold og tidsbegrenset opphold er inkludert, eksklusive avlastningsopphold. En svak økning av andelen av 80år som er inne i institusjon men vi ligger tilnærmet de vi sammenlignes med.
3. Netto driftsutgifter til KOSTRA-funksjon 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon per innbygger viser samme bilde som p.1, også når kostnadene fordeles pr innbygger drifter vi institusjon tilnærmet likt de vi sammenlignes med.
4. Lønnsutgifter fratrasket sykelønnsrefusjon (beløp per innbygger) viser at også på lønnsutgifter er vi tilnærmet lik de vi sammenlignes med.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	45 541	45 541	45 541	45 541
1	Pris- og lønnsvekst	1 503	1 503	1 503	1 503
2	Økt inntekter produksjons kjøkkenet	-250	-250	-250	-250
3	Økte inntekter oppholdsbetaling	-200	-200	-200	-200
4	Prosjekt mat og måltider	-200	-200	-200	-200
5	Redusert budsjett for ferie, ekstrabemannings og overtid	-394	-394	-394	-394
6	Stillingsreduksjon	0	-1 500	-1 500	-1 500
7	KS 78/18	-347	-347	-347	-347
	Budsjettramme 2019-2022	45 653	44 153	44 153	44 153

Kommentarer

- Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
- I henhold til regnskapstall for 2017 og fullt belegg i tilrettelagte boliger er det realistisk å budsjettere noe høyere på inntekter.
- Økte inntekter på oppholdsbetaling, færre og færre minstepensjonister blant beboerne medfører høyere inntekter.
- Det er en intensjon å benytte muligheter gitt gjennom stortingsmeldingen «Leve hele livet» å søke prosjektmidler for å videre utvikle kvalitet knyttet til mat, måltider og samhandling mellom produksjonskjøkken og avdelingene.
- Intensjonen ved innføring av flåtefunksjonen er at vi i større grad skal være i stand til å ta høyde for uforutsette hendelser og periodevis høyt press på sykepleierressursene. I tillegg skal ressursene kunne benyttes på tvers i tjenesten. Med det som intensjon og erfaring reduseres budsjetterte kostnader på ekstrabemannings og overtid. Ferie reduseres noe i henhold til regnskapstall.
- Ved å få samlet det døgnbemannede tilbudet under samme tak og fornye/utvide infrastrukturen vil det oppnås store driftsmessige innsparinger. Vil medføre redusert antall nattevakter og bemanning på andre marginale vakter. Reduksjon på 2 årsverk.
- KS 78/18
Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 347 tusen.

Kulturtjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	7 035	7 516	7 394	7 394	7 394	7 394
Årsverk	12,6	12,8	12,8			
Tjenesteleder	Beate Hjertager					

Organisering

Tjenesten er organisert som én enhet, men med såpass ulike virksomheter som kulturskole, bibliotek, kino, kunstgalleri, drift av kulturhus, fritidstilbud for barn og unge, behandling av spillemiddelsøknader, fysaktiltak, kulturvern. Økning i årsverk fra 2017 til 2018 skyldes at det i 2017 var bevilget midler til miljøarbeider i 5 måneder, mens dette har helårsvirkning fra 2018.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Service	-	5,6			5,3
	Tilgjengelighet	-	5,4			4,7
	Informasjon	-	5,2			4,4
	Brukermedvirkning	-	5,2			4,8
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,6		4,5		4,4
	Mestringsorientert ledelse	4,3		4,3		4,0
	Rolleklarhet	4,3		4,6		4,2
	Mestringsklima	4,4		4,3		4,0
	Fravær i %					
	Sykefravær	2,7	3,5			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,5	99,4			
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,2	3,1	3,1	4,5	3,6
2	Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,7	0,9	0,7	1,7	1,0
3	Netto driftsutgifter til barn og unge i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,7	0,6	0,6	0,9	0,8
4	Netto driftsutgifter til allmenn kultur	5 642	5 491	6 627	213 337	207 536
5	Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger i kroner	1 901	1 930	1 990	3 028	2 113
6	Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger i kroner	0	938	550	1 063	1 036
7	Besøk i folkebibliotek per innbygger	10,6	10,9	10,6	4,9	5,0
8	Besøk per kinoforestilling	22,2	23,6	20,4	20,8	31,0
9	Barn 6-15 år i kommunenes kulturskole (prosent)	27,0	28,5	30,0	16,3	15,4

Kommentarer til tabellen

- 1) Det som regnes med som kultursektoren i denne sammenheng, inkluderer utgifter som ikke går over kulturtjenestens budsjett, f.eks. drift av svømmehall. Tynset kommune bruker litt mindre på kultur enn kommunene vi sammenligner oss med, og enn snittet i Hedmark.
- 2) Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto utgifter ligger også litt lavere enn kommunene vi sammenligner oss med. Også her er utgifter inkludert som ikke går over kulturtjenestens budsjett.
- 3) I tallet her er det kulturskolens drift som er tatt med. Også her bruker Tynset litt mindre enn kommunene vi sammenligner oss med.
- 4) Begrepet allmenn kultur inkluderer drift av bibliotek, kino, kulturhuset, kommunale kulturbygg for øvrig (f.eks. svømmehall), tilskudd til Nord-Østerdalsmuseet og generell kulturadministrasjon. Driftsutgifter til kulturbygg ligger ikke i kulturtjenestens budsjett.
- 5) Netto driftsutgifter til kultursektoren i kroner per innbygger ligger drøyt 1000 kr lavere enn kommunene vi sammenligner oss med, og enn snittet i Hedmark.
- 6) Brutto investeringsutgifter til kultursektoren i kroner vil variere etter hvilke prosjekter som er i gang. Det har i perioden vært gjort noe teknisk oppgradering i kulturhuset og byttet ut stoler i Storsalen. Investeringsutgiftene ligger likevel lavt i forhold til kommunene vi sammenligner oss med.
- 7) Besøk i folkebiblioteket per innbygger har ligget jevnt høyt og er i landstoppen. Det har gått litt ned fra 2016, men er det samme som i 2015. Her har Tynset i overkant av dobbelt så mange besøkende som kommunene vi sammenligner oss med, og snittet i Hedmark.
- 8) Besøk per kinoforestilling var lavere enn de to foregående årene og lavere enn kommunene vi sammenligner oss med og snittet i Hedmark. Nå sier ikke dette tallet noe om totalbesøket på kinoen. Det kan også gjenspeile at besøket fordeler seg på flere forestillinger enn snittet i Hedmark, der det er flere små steder uten like mange kinovisninger per uke som regionsentrene.
- 9) Tynset kommune hadde en jevn stigning i elevtall fra 2015 til 2017. Hvis vi sammenligner dekningsgrad, hvor vi ligger godt over de vi sammenligner oss med, og netto driftsutgifter i prosent av kommunens totale driftsutgifter, ser vi at Tynset kulturskole driftes billig. Vi bruker prosentvis mindre penger på kulturskole til tross for at vi har bortimot dobbelt så høy dekningsgrad.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	7 516	7 516	7 516	7 516
1	Pris- og lønnsvekst	234	234	234	234
2	Dekning fra kulturfond	-270	-180	-180	-180
3	Utbetaling av tilskudd fra kulturfond	270	180	180	180
4	Dekning fra idrettsfond	-270	-180	-180	-180
5	Utbetaling av tilskudd fra idrettsfond	270	180	180	180
6	Rammekutt, dekkes inn gjennom merinntekt billettsalg/kiosk	-300	-300	-300	-300
7	KS 78/18	-56	-56	-56	-56
	Budsjettramme 2019-2022	7 394	7 394	7 394	7 394

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Dekning fra kulturfond

I vedtektene for kulturfondet heter det at 3% av konsesjonskraftinntektene skal avsettes til kulturfondet årlig.

3. Utbetaling av tilskudd fra kulturfond

Se punkt 2.

4. Dekning fra idrettsfond

I vedtektene for idrettsfondet heter det at 3% av konsesjonskraftinntektene skal avsettes til idrettsfondet årlig.

5. Utbetaling av tilskudd fra idrettsfond

Se punkt 4.

6. Rammekutt, dekkes inn gjennom merinntekt billettsalg/kiosk

Et rammekutt på kr 300 dekkes inn gjennom at kulturtjenesten har overtatt billettsalg og kiosksalg til kino og andre arrangementer, og dermed får økte inntekter.

7. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 56 tusen.

Kirke og trossamfunn

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tynset kirkelige fellesråd - driftstilskudd	4 862	4 885	4 848	4 848	4 848	4 848
Tilskudd trossamfunn	432	303	396	396	396	396

Organisering

Tynset kirkelige fellesråd

Tynset prestegjeld består av 4 sogn med egne menighetsråd, kirker og kirkegårder. Menighetsrådene er folkevalgte organer med ansvar for innholdet i de tjenestene kirken yter. Tynset kirkelige fellesråd består av to representanter valgt fra hvert menighetsråd, prost og en kommunal representant. Fellesrådet v/administrasjonen har ansvar for gjennomføring av vedtak, bemanning, drift og vedlikehold i henhold til kirkelovens § 14 og gravferdslovens § 3. Kommunen yter tilskudd i henhold til kirkelovens § 15 og gravferdslovens § 3. Tynset er prostesete i Nord-Østerdal, og fellesrådet har ansvar for å skaffe kontorer både til prost, soknepresten og prostiets vikarprest. Biskopen er arbeidsgiver og lønner de geistlig tilsatte samt en mindre saksbehandlerstilling for prosten.

Trossamfunn

Kommunen er forpliktet til å betale tilskudd til registrerte trossamfunn. Tilskuddet regnes ut med bakgrunn i antall medlemmer pr trossamfunn registrert i Tynset og med en sats tilsvarende kommunens utgifter pr medlem i statskirka.

Tilskudd

Budsjettet tilskudd til Tynset kirkelige fellesråd er på nivå med budsjettet for 2018.

Tynset kirkelige fellesråd har skissert en økning knyttet til vedlikeholdsbehov på kr 1,1 millioner. Behovet knytter seg til følgende forhold:

1. Tak Tyllaldalen kirke (kr 800 tusen)

En del av spontaket er dårlig, men mindre enn fryktet. Utfordringen ligger i tårnet, noe spon på skjørtet og hakkespettskader i tårnkonstruksjonen.

2. Maling av Tynset og Tyllaldalen kirker (kr 300 tusen)

Kirkene er ikke malt siden midt på 90-tallet. Fellesrådet har greid å sette av penger på fond, men kan ikke finansiere hele tiltaket alene. En ber derfor om tilskudd. De totale kostnadene for begge kirkene er beregnet til 600 tusen kroner

Tynset kommune har ikke funnet dekning for tilskudd til nevnte vedlikeholdstiltak.

Teknisk drift og eiendomsavdelingen

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	42 483	29 681	30 368	30 368	30 368	30 368
Årsverk	39,8	39,8	38,8			
Tjenesteleder, Teknisk sjef	Jostein Hauge					

Organisering

Tjenesteområdet er organisert gjennom to avdelinger. Eiendomsavdelingen og avdeling for teknisk drift. Ansvarsområdene er:

- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av byggeprosjekt.
- Kontakt med og budsjettet for Tynset kommunes andel av brann- og feiervesenets i Midt Hedmark brann og redning IKS.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Være konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-	-		
	Respektfull behandling	-	-	-		
	Tilgjengelighet	-	-	-		
	Informasjon	-	-	-		
	Brukermedvirkning	-	-	-		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Bruk av kompetanse	4,7	-	4,8	5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,0	-	4,4	5	4,0
	Rolleklarhet	4,5	-	4,4	5	4,3
	Mestringsklima	4,0	-	4,3	5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,6	3,3	4,3	2,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					

Organisasjon	Indikator					
	Energieffektivisering av kommunale bygg, KWh pr. m ² .					
	<u>Krav Tek 10 nybygg:</u> Skole. 120, Barnehage 140, Kultur/ adm. 165, Helse. 215					
	Skole	145	174	-	150	
	Barnehage	128	147	-	140	
	Kultur/administrasjon	238	219	-	180	
	Helse	197	197	-	195	

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Netto driftsutg. kommunal eiendomsforv. i kr pr. innbygger	4 865	5 067	5 296	6 314	5 099
2	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. m ²	614	624	620	1 046	1 020
3	Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i m ² pr. innbygger	7,5	8,2	8,6	5,9	5,1
4	Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	418	456	381	30	-126
5	Kommunalt disp. boliger pr. 1000 innb.	33	33	33	28	25
6	Netto driftsutg. forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger	864	1 038	1 013	1 116	804
7	Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for kommunale veier	419	434	476	1 961	966
8	Brutto driftsutg. i kr pr. km kommunal vei og gate	80 621	84 897	91 931	136 230	91 791
9	Utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltn. pr. m ²	119	119	122	174	180
10	Energikostn. for kommunal eiendomsforv. pr. m ²	92	87	49	99	121

Kommentarer til tabellen

- Driftsutgifter pr. innbygger ligger vesentlig lavere enn for gjennomsnitt gr.12. Dette til tross for at Tynset har mer areal bygg pr. innbygger.
- Tynset har vesentlig lavere driftskostnader pr. m² på eide bygg enn for gjennomsnitt gr. 12 og gjennomsnittet for kommunene i Hedmark.
- Tynset har mer areal på formålsbygg enn gjennomsnitt for gr. 12. Av årsakene til dette er blant annet kjøpet av Holmen og grendeskolene som er relativt stor i areal i forhold til elevtallet samt nye Tronstua barnehage.
- Tynset kommune har i 2017 brukt mer penger til vedlikehold av utleieboliger enn gj. sn. gr. 12 pr. innbygger. Vi har fortsatt etterslep av lave husleieinntekter. Korrigeringen til gjengs husleie vil vi først se i kostratallene for 2018 og 2019.
- Tynset kommune har flere utleieboliger pr. 1000 innbyggere enn gjennomsnitt gr. 12.
- Tynset har noe lavere driftsutgifter på forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12.
- Tynset bruker langt mindre penger på drift og vedlikehold av kommunale veier pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12. Noe av årsaken er at Tynset kommune har relativ få km vei.

8. Til kommunale veier og gater bruker Tynset kommune mindre penger til drift og vedlikehold enn gj.sn for gruppe 12.
9. Tynset bruker mindre til renhold enn gjennomsnitt gr. 12. En av årsakene er at vi har innført renholdsstandarden INSTA 800. Ved overgangen til INSTA 800 sparte kommunen ca. kr 10,- pr m². Med gulvareal på 50 000m² utgjør dette innsparing på kr 500 tusen.
10. Tynset har betydelig lavere energikostnad pr. m² enn gjennomsnitt gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittskommunen i Hedmark. Den fortsatt positive utviklingen skyldes bl.a. Enøk-tiltak, utskifting av gamle lyskilder til LED-belysning.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	29 681	29 681	29 681	29 681
1	Pris- og lønnsvekst	852	852	852	852
2	Prinsippendring bruk av disposisjonsfond	687	687	687	687
3	Økte strømpriser	300	300	300	300
4	Økt energiforbruk som følge av gjenåpning basseng	200	200	200	200
5	Energisparing ENØK	-100	-100	-100	-100
6	Økte utleieinntekter	-350	-350	-350	-350
7	Brannstasjon, reduserte leieutgifter	-400	-400	-400	-400
8	Kutt vedlikehold	-300	-300	-300	-300
9	Rammeoverføring fra grunnskolen, Tynset Teknolab	30	30	30	30
10	KS 78/18	-232	-232	-232	-232
	Budsjettramme 2019-2022	30 368	30 368	30 368	30 368

Kommentarer

1. **Pris- og lønnsvekst**
Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
2. **Prinsippendring bruk av disposisjonsfond**
Medfører direktebelastning av budsjettet til teknisk etat.
3. **Økte strømpriser**
Det er varslet store økninger i strømprisene. Det er budsjettert med en økning på 30%.
4. **Økt energiforbruk som følge av gjenåpning basseng**
Feilbudsjettert i 2018 grunnet stengt basseng i 2017, fører til økt budsjett igjen i 2019 grunnet vanlig drift.
5. **Energisparing ENØK**
EOS system settes i full drift i 2019, samt videre utskifting til LED armaturer fra konvensjonelle. Generell utskifting av vinduer.
6. **Økte inntekter utleie bygg/lokaler/leiligheter**
Systematisering/opprettelse av leiekontrakter for bruk av lokaler samt etterslep på enkelte husleiekontrakter som justeres til gjengs leie.
7. **Brannstasjon, reduserte leieutgifter**
Vi avslutter leieavtalen, lokaler for brannstasjon med Jordkjend Eiendom og sparer med dette kr 240 tusen.
8. **Kutt vedlikehold**
For å kompensere for økte kostnader kuttet vedlikeholdsbudsjettet med kr 300 tusen.
9. **Rammeoverføring**
Rammeoverføring fra grunnskolen, Tynset Teknolab.
10. **KS 78/18**
Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 232 tusen.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR)

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter	0	0	0	0	0	0
Årsverk	3,1	3,1	3,1			
Tjenesteleder	Jostein Hauge					

Organisering

Området har ikke egen netto budsjettramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og overskudd avsettes til fond.

Tjenesteområdet har følgende ansvarsområde:

- Vann
- Avløp
- Septik
- Renovasjon

Inntektene på området som består av abonnentenes gebyrbetaling skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger samt administrative kostnader slik som regnskapsføring, fakturering, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester.

Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgift fra tidligere fondsavsetninger. Konsekvensen av dette er at inntektene over tid blir like store som utgiftene.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Være konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-	-	-	-
	Respektfull behandling	-	-	-	-	-
	Tilgjengelighet	-	-	-	-	-
	Informasjon	-	-	-	-	-
	Brukermedvirkning	-	-	-	-	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Bruk av kompetanse	4,9	-	4,4	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	-	-	3,2	4,5	4,0
	Rolleklarhet	-	-	4,1	4,5	4,3
	Mestringsklima	-	-	3,8	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	17,0	2,8	2,8	2,5	-

Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	0	0	0	-	-
Organisasjon	Indikator					
	Standard vannforsyning, resultater bedre vann	4,0	-	3,4	4,0	
	Standard avløpstjenesten, resultater bedre vann	0,8	-	1,6	1,6	
	Unngå skader og ulykker som medfører fravær (dager)	0	0	0	0	
	Vannlekkasje på ledningsnettet i %	35	27	48	25	-

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Driftsutg. vann pr. tilknyttet innb.	1 645	1 802	1 620	-	-
2	Årsgebyr for vannforsyning (Rapporteringsåret + 1 år)	3 122	3 122	3 122	3 229	3 940
3	Driftsutg. avløp pr. tilknyttet innbygger	2 021	2371	3 250	-	-
4	Årsgebyr avløpstjenesten (Rapporteringsåret + 1 år)	5 911	6 030	6 031	3 636	4 887
5	Årsgebyr septik (Rapporteringsåret + 1 år)	1 060	1 060	730	1 645	1 785
6	Årsgebyr avfall, standard abonnement, Rapporteringsåret + 1 år)	2 735	2 788	2 661	-	-

Kommentarer til tabellen

1. Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innb.

For driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger er det ikke kommet inn tall for gruppe 12 eller for Hedmark. Driftsutgiftene for Tynset er gått noe ned fra 2016.

2. Årsgebyr for vannforsyning (Rapporteringsåret + 1 år)

Årsgebyr for vann er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger nå litt lavere på gebyret for vann enn gj.sn. for gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittet for Hedmark.

3. Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger

For driftsutgifter for avløp pr. tilknyttet innbygger er det bare tilgjengelige tall for Tynset, men bl.a. pga av mange renseanlegg, regner jeg med at vi ligger relativt høyt.

4. Årsgebyr avløpstjenesten (Rapporteringsåret + 1 år)

Årsgebyr for avløp er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger vesentlig høyere enn gj.sn. gr. 12 og Hedmark på gebyret for avløp. Hovedårsaken er høye kapitalkostnader og mange renseanlegg.

5. Årsgebyr septik (Rapporteringsåret + 1 år)

Tynset ligger lavt på gebyrer for septik i forhold til både gjennomsnitt gr. 12 og Hedmark.

6. Årsgebyr avfall, standard abonnement, Rapporteringsåret + 1 år)

For renovasjon ligger gebyret i Tynset litt lavere enn tidligere. Det er foreløpig ikke oppgitt tall for gruppe 12 eller Hedmark.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	0	0	0	0
1	Endringer gebyrinntekter vann	1 626	1 626	1 626	1 626
2	Endringer kostnader vann	-1 626	-1 626	-1 626	-1 626
3	Endringer gebyrinntekter avløp	513	513	513	513
4	Endringer kostnader avløp	-513	-513	-513	-513
5	Endringer gebyrinntekter septik	-66	-66	-66	-66
6	Endringer kostnader septik	66	66	66	66
7	Endringer gebyrinntekter avfall	499	499	499	499
8	Endringer kostnader avfall	-499	-499	-499	-499
	Budsjettramme 2019-2022	0	0	0	0

Kommentarer**1. Endringer gebyrinntekter vann**

Det foreslås en reduksjon i gebyrene for vann. For å dekke inn reduksjonen i gebyrene brukes det noe av selvkostfondet. Dette er i tråd med retningslinjene for beregning av selvkost.

Gebyrene blir:

Abonnementsgebyr bolig/næring kr 530,-, fritid kr 1 325,- og forbruksgebyr kr 11,46 pr m³.

Årsaken til at abonnementsgebyret for fritid er 2,5 ganger abonnementsgebyret for boliger er at fritidseiendommer pga. brukstid bruker mindre vann, samtidig som vannverkene må ligge inne med stor kapasitet for å kunne levere nok vann når hyttene er i bruk. Dette er ofte til samme tid.

2. Endringer kostnader vann

Fra 2018 til 2019 forventes driftskostnadene å øke med rundt 3%.

3. Endringer gebyrinntekter avløp

Det foreslås ikke endringer i avløpsgebyret totalt sett fra 2018 til 2019.

Gebyrene blir:

Abonnementsgebyr bolig/næring kr 2 311,-, fritid kr 5 778,- og forbruksgebyr kr 34,89 pr m³.

Årsaken til at abonnementsgebyret for fritid er 2,5 ganger abonnementsgebyret for boliger er at fritidseiendommer pga. brukstid slipper ut mindre avløpsvann, samtidig som avløpsverkene må ligge inne med stor kapasitet for å kunne rense avløpsvannet når hyttene er i bruk. Dette er ofte til samme tid.

4. Endringer kostnader avløp

Det forventes noe økning i driftskostnadene knyttet til overtakelse av nye anlegg.

5. Endringer gebyrinntekter septik

Det foreslås ikke endringer i gebyret totalt sett fra 2018 til 2019.

Gebyrene blir da kr 913,- for anlegg som tømmes hvert 2. år og kr 1 826,- for anlegg som tømmes årlig. Gebyrinntektene har omtrent samme størrelse hvert år, men kostnadene varierer mye siden enkelte anlegg tømmes hvert år og andre tømmes hvert annet år. For å dekke kostnadene brukes det av fond i de årene alle anlegg tømmes, mens en i de årene bare anlegg som tømmes hvert annet år fører overskuddet til fond.

6. Endringer kostnader septik.

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å reduseres med rundt 32% fra 2,0 millioner til 1,4 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,1 millioner kr. Dette tilsvarer en årlig økning på 1%.

7. Endringer gebyrinntekter avfall

Fra 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for renovasjon reduseres med 6% fra kr 3 326,- til kr 3 114,- for å komme ned på et riktig gebyrnivå i forhold til fond. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 1% i årene 2018 til 2022.

8. Endringer kostnader avfall

FIAS har ca. 2 % økning på sine priser og antall abonnenter har økt noe.

GEBYRBeregninger - VANN - AVLØP - SEPTIK - RENOVASJON							ØKONOMIPLAN
Vanngebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 858	kr 858	kr 678	kr 723	kr 639	kr 641	
<i>Årlig endring</i>		0,0 %	-21,0 %	6,6 %	-11,6 %	0,4 %	
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 20,30	kr 20,30	kr 20,38	kr 15,61	kr 14,48	kr 14,94	
<i>Årlig endring</i>		0,0 %	0,4 %	-23,4 %	-7,3 %	3,2 %	
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 3 903	kr 3 903	kr 3 734	kr 3 064	kr 2 810	kr 2 882	
<i>Årlig endring</i>		0,0 %	-4,3 %	-17,9 %	-8,3 %	2,6 %	
Selvkostregnskap	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	5 740 516	4 672 435	4 504 798	4 632 717	4 764 446	4 900 105	5 039 817
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	356 367	429 331	511 144	590 890	587 034	583 082	568 526
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	893 522	851 037	871 429	897 804	886 195	904 945	917 401
Indirekte kostnader (drift og kapital)	0	4 983	272 515	283 415	294 752	306 542	318 804
- Øvrige inntekter	-276 864	-878 635	-52 639	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	-26 429	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	6 687 111	5 079 151	6 107 246	6 404 826	6 532 427	6 694 674	6 844 547
Gebyrinntekter	7 669 376	5 870 571	6 495 941	5 323 106	4 929 589	5 052 485	6 487 581
Subsidiering	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	982 264	791 420	388 695	-1 081 720	-1 602 838	-1 642 189	-356 966
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	114,7 %	115,6 %	106,4 %	83,1 %	75,5 %	75,5 %	94,8 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01	2 187 528	3 214 794	4 077 702	4 566 680	3 594 257	2 067 241	458 884
+/- Selvkostresultat	982 264	791 420	388 695	-1 081 719	-1 602 838	-1 642 188	-356 966
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	45 001	71 488	100 284	109 296	75 822	33 831	7 613
Utgående balanse 31.12	3 214 794	4 077 702	4 566 680	3 594 257	2 067 241	458 884	109 531
<i>Selvkostgrad i %</i>	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Avløpsgebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 1 738	kr 1 773	kr 2 048	kr 2 311	kr 2 520	kr 2 656	
<i>Årlig endring</i>		2,0 %	15,5 %	12,9 %	9,0 %	5,4 %	
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 37,68	kr 38,44	kr 36,59	kr 34,89	kr 38,08	kr 40,35	
<i>Årlig endring</i>		2,0 %	-4,8 %	-4,6 %	9,1 %	6,0 %	
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 7 389	kr 7 538	kr 7 536	kr 7 544	kr 8 231	kr 8 709	
<i>Årlig endring</i>		2,0 %	0,0 %	0,1 %	9,1 %	5,8 %	
Selvkostregnskap	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	8 165 262	7 621 141	7 083 879	7 287 207	7 496 667	7 712 454	7 934 772
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	969 269	1 123 142	1 314 446	1 539 516	1 592 173	1 603 486	1 547 072
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	2 158 391	2 152 630	2 158 156	2 228 174	2 322 674	2 443 924	2 461 989
Indirekte kostnader (drift og kapital)	0	8 147	313 987	326 547	339 608	353 193	367 320
- Øvrige inntekter	-418 805	-10 109	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	54 934	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	10 929 051	10 894 951	10 870 468	11 381 443	11 751 122	12 113 057	12 311 153
Gebyrinntekter	11 328 297	10 325 256	10 830 458	10 317 575	11 276 518	11 954 069	12 308 995
Subsidiering	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	399 246	-569 695	-40 010	-1 063 868	-474 604	-158 988	-2 158
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	103,7 %	94,8 %	99,6 %	90,7 %	96,0 %	98,7 %	100,0 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01	1 757 857	2 189 988	1 658 015	1 656 456	623 118	158 987	2 158
+/- Selvkostresultat	399 246	-569 695	-40 010	-1 063 867	-474 605	-158 987	-2 158
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	32 886	37 722	38 451	30 529	10 474	2 158	29
Utgående balanse 31.12	2 189 988	1 658 015	1 656 456	623 118	158 987	2 158	29
<i>Selvkostgrad i %</i>	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Virksomhetsplan 2019 – 2022

Slamtømming - gebyrsatser							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Normalgebyr	kr 1 325	kr 1 325	kr 911	kr 913	kr 830	kr 839	
<i>Årlig endring</i>		0,0 %	-31,2 %	0,1 %	-9,0 %	1,1 %	
Selvkostregnskap							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	1 004 205	2 076 949	2 005 246	1 355 377	2 089 261	1 441 493	2 177 530
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	0	0	0	0	0	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	0	2 221	70 067	72 870	75 784	78 816	81 969
- Øvrige inntekter	-124 046	-75 704	0	-79 537	-81 525	-83 563	-85 652
+/- Andre inntekter og kostnader	35 591	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	915 750	2 003 466	2 075 313	1 348 710	2 083 521	1 436 746	2 173 846
Gebyrinntekter	1 668 186	1 696 096	1 321 817	1 308 456	1 177 360	1 174 638	1 810 786
Subsidiering	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	752 436	-307 370	-753 496	-40 254	-906 161	-262 108	-363 060
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	182,2 %	84,7 %	63,7 %	97,0 %	56,5 %	81,8 %	83,3 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01	1 675 861	2 462 772	2 201 121	1 490 451	1 490 114	612 107	363 059
+/- Selvkostresultat	752 436	-307 370	-753 496	-40 254	-906 161	-262 108	-363 060
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	34 475	45 720	42 826	39 917	28 154	13 060	4 928
Utgående balanse 31.12	2 462 772	2 201 121	1 490 451	1 490 114	612 107	363 059	4 927
<i>Selvkostgrad i %</i>	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Renovasjon - gebyrsatser							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Normalgebyr	kr 3 419	kr 3 485	kr 3 326	kr 3 114	kr 3 280	kr 3 331	
<i>Årlig endring</i>		1,9 %	-4,6 %	-6,4 %	5,3 %	1,6 %	
Selvkostregnskap							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	7 650 899	7 575 658	7 304 430	7 487 041	7 674 217	7 866 072	8 062 724
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	0	0	0	0	0	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	0	8 100	126 715	131 784	137 055	142 537	148 239
- Øvrige inntekter	-1 600 686	-1 635 024	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	6 923	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	6 057 136	5 948 734	7 431 145	7 618 825	7 811 272	8 008 610	8 210 963
Gebyrinntekter	6 052 221	6 242 119	7 697 918	7 198 978	7 663 204	7 864 476	8 067 134
Subsidiering	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-4 915	293 385	266 773	-419 847	-148 068	-144 134	-143 829
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	99,9 %	104,9 %	103,6 %	94,5 %	98,1 %	98,2 %	98,2 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01	293 178	293 147	595 241	879 118	477 439	340 323	203 473
+/- Selvkostresultat	-4 915	293 385	266 773	-419 847	-148 068	-144 133	-143 830
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	4 884	8 709	17 104	18 168	10 952	7 283	3 572
Utgående balanse 31.12	293 147	595 241	879 118	477 439	340 323	203 473	63 215
<i>Selvkostgrad i %</i>	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Plan, byggesak, geodata (PBG) og eiendomsskatt

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter Tynset	3 869	4 200	4 841	4 841	4 841	4 841
Årsverk	12,6	13,6	13,3			
Tjenesteleder	Trine Økseter Knudsen					

Årsverksendringer

Geodata er økt med +0,2 årsverk pga. utløpt permisjon.

Adresseringsprosjektet er økt med +0,2 årsverk (engasjement).

Prosjekt e-skatt er redusert med -0,7 årsverk (engasjement).

Organisering

Plan, byggesak og geodata er også vertskommune for Alvdal kommune og tjenesteområdet er organisert med fagteam med følgende ansvarsområder:

- Fradeling, seksjonering, kart og oppmåling.
- Kartvedlikehold.
- Bygge- og tiltaksbehandling, samt tilsynsmyndighet i byggesaker.
- Forhåndsgodkjenner tiltakssøknader om spillemidler i Tynset.
- Planutarbeidelse og planbehandling.
- Drift og vedlikehold av eiendomsskattegrunnlaget for boliger, fritidsboliger, verker og bruk.
- Vegmyndighet på kommunale veger, og sekretærfunksjon for Trafikksikkerhetsutvalget i Tynset.
- Følger opp kommunens klimaarbeid i Tynset.
- Vertskommune for NØ-gis samarbeidet (FARTTO).

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Skape gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Gi tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,6	4,6	x	4,6	x
	Respektfull behandling	5,1	5,1	x	5,1	x
	Tilgjengelighet	4,8	4,8	x	4,8	x
	Informasjon	4,7	4,7	x	4,7	x
	Brukermedvirkning	x	x	x	x	x
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,4	x	4,3	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,4	x	4,1	4,5	4,0
	Rolleklarhet	4,3	x	4,2	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,3	x	4,2	4,5	4,2

	Fravær i %					
	Sykefravær	3,8	0,7	x	1,5	4,2
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	80,2	95,0	x	95,0	x
Organisasjon	Strategiske styringsdokumenter					
	Kommunal planstrategi, alder	0	1	2	3	x
	Kommuneplanens Samfunnsdel, alder	1	2	3	4	x
	Kommuneplanens Arealdel, alder	14	15	16	17	x
	Kommunedelplan Tynset tettsted, alder	1	2	3	4	x
	Kommunedelplan Savalen, alder	2	3	4	5	x
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid					
	Rammesøknader (12 u. frist)	8	80	12	80	x
	Søknader m/ansvarsrett (12 u. frist)	26	80	26	80	x
	Søknader m/ansvarsrett (3 u. frist)	14	20	15	20	x
	Søknader u/ansvarsrett (12 u. frist)	19	20	15	20	x
	Søknader u/ansvarsrett (3 u. frist)	x	x	23	80	x
	Dispensasjon fra plan (12 u. frist)	84	84	43	80	x
	Planbehandling, privat forslag (12 u. frist)	131	80	x	80	x
	Seksjonering (3u. frist)	5	20	5	20	x
	Oppmålingsforretning (12 u. frist)	93	80	74	80	x
	Delingsforretning (3 u. frist)	50	20	10	20	x
	Delingsforretning (12 u. frist)	21	80	18	80	x
	Medarbeiderundersøkelse					
	Mestringstro	4,0	x	4,1	4,5	4,3
	Relevant kompetanseutvikling	4,2	x	4,3	4,5	3,7

Kostratall

		2015	2016	2017	2017 gr.12	Hedmark 2017
1	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	27 850	28 560	30 600	x	x
2	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	7 600	7 800	10 000	x	x
3	Gebyr for kombinert kart- og oppmåling, tilsvarende boligtomt 750 m2.	14 500	14 500	15 500	x	x

Kommentarer til tabellen

Det er ikke rapportert sammenliknbare Kostra-tall innenfor gruppe 12 eller for Hedmark i 2018.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
	Budsjettramme 2018	4 200	4 200	4 200	4 200
1	Pris- og lønnsvekst	118	118	118	118
2	Kjøp av utredningsarbeid i plansaker	450	450	450	450
3	Kjøp av utredningsarbeid i plansaker– finansiering, næringsfond	-450	-450	-450	-450
4	Geodata	285	285	285	285
5	Klimaplanens handlingsdel	175	175	175	175
6	Adresseprosjekt	150	150	150	150
7	Regionreformen - geodata	100	100	100	100
8	Økte gebyrinntekter	-150	-150	-150	-150
9	Eiendomsskatt, ny besiktigelse	1 453	500	0	0
10	Eiendomsskatt, ny besiktigelse bruk av disposisjonsfond	-1 453	-500	0	0
11	KS 78/18	-37	-37	-37	-37
	Budsjettramme 2019-2022 (Tynset sin andel)	4 841	4 841	4 841	4 841

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Kjøp av utredningsarbeid i plansaker

Kostandene skyldes i hovedsak økt kjøp av konsulenttenester i forbindelse med utredninger i pågående planarbeid.

3. Kjøp av utredningsarbeid i plansaker - finansiering

Kommunens kjøp av spesialkompetanse/utredninger i plansaker foreslås finansiert over næringsfondet.

4. Geodata

Økningen skyldes i hovedsak at Geovekstprosjekter foreslås finansiert over driftsbudsjettet og ikke investeringsbudsjettet som tidligere. Videre er det lagt inn igjen kostander tilsvarende 0,2 årsverk på grunn av utløpt permisjon.

5. Klimaplanens handlingsdel

Økningen skyldes at det ikke lenger er tilgjengelige fondsmidler.

6. Adresseprosjekt

Økningen skyldes økt satsning for å få etablere vegadresser til alle eiendommer i Tynset kommune.

7. Regionreformen - geodata

Som følge av kommunesammenslåing 01.01.2020 må avviket mellom matrikkel og grunnbok være rettet. Å rette dette er et tidkrevende arbeid. Det foreslås derfor å styrke ressursen med kr. 100.000,-.

8. Økte gebyrinntekter

Budsjetterte gebyrinntekter økt basert på erfaringsdata.

9. Eiendomsskatt ny besiktigelse

Prosjektet med ny-taksering av eiendommene i Tynset kommune er påbegynt i 2018. Kostnad for ny taksering er anslått til totalt kr 3,5 millioner fordelt over årene 2018, 2019 og 2020, jf. KS 100/17.

10. Eiendomsskatt ny besiktigelse - finansiering

Kostnaden dekkes ved bruk av disposisjonsfond jf. KS 100/17.

11. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for enheten utgjør kr 37 tusen.

Næringsfondet

Næringsfondet har en bundet fondskapital på kr 5,23 millioner. Fondskapitalen kan bare benyttes til lån, herunder ansvarlige lån, og/eller avsettes til garantifond.

Næringsfondet var pr. 31.12.17 på kr 16 057 106. Av dette var kr 59 990 utlån. Fondet tilføres årlig ca. 3,5 mill. kroner i form av konsesjonsavgift samt ca. 0,27 mill. kroner i renteinntekter. I tillegg har kommunestyret de senere årene også tilført fondet statlig næringsfond gitt gjennom Hedmark fylkeskommune. Det ble imidlertid ikke fordelt midler til Tynset kommunes næringsfond fra staten i 2018. Det forventes heller ikke at dette vil skje i 2019.

Disponibel ramme fastsettes vanligvis tilsvarende avkastningen av fondet. Dette er i praksis den årlige konsesjonsavgift samt renter og annen avkastning av kapitalen. Avkastningen kan benyttes til tilskudd. Næringsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål. Fondet kan også benyttes til kommunale tiltak.

Budsjett

(Beløp i 1000 kr)	2019	2020	2021	2022
Konsesjonsavgifter	-3 500	-3 500	-3 500	3 500
Renteinntekter	-270	-270	-270	-270
Statlig næringsfond	0	0	0	0
Ekstra bruk av fondet	1 200	0	0	0
SUM DISPONIBELT	-4 970	-3 770	-3 770	-3 770
Næringsressurs i kommunen	346	346	346	346
Tynset arrangement SA	100			
Norsk spekematfestival AS	300			
Kjøp av utredningsarbeid i forb. med plansaker	450			
Tilskudd til utbygging av bredbånd	500			
Destinasjon Røros	186			
Turistinfo Tynset og Kvikne	50	50	50	50
Interreg.prosjekt 2019-2021	42	42	42	
Informasjonsmagasin for TK	200			
Tilskudd til nydyrking	200	200	200	200
Tilskudd til grøfting	150	100	100	100
Ikke disponert ramme	2 446	3 032	3 032	3 074
SUM BRUK	4 970	3 770	3 770	3 770

Kommentarer

Statlig næringsfond

Dette er næringsfond avsatt i statsbudsjettet og som fordeles av fylkeskommunen. Kommunestyret har de siste årene lagt tilskuddet fra fylkeskommunen til næringsfondet for å kunne se dette i sammenheng. Bevilgningen ble i 2017 redusert fra kr 505 tusen til kr 210 tusen. Tynset kommune fikk ikke tildelt midler i 2018 og det budsjetteres heller ikke med dette i 2019.

Næringsressurs i kommunen

Dekker oppgaver knyttet direkte til forvaltning av Næringsfondet og til å følge opp kommunens strategiske næringsarbeid og støtte i den forbindelse for ordfører og rådmann. Bevilgningen dekker en 50 % stilling.

Tynset arrangement SA

Kommunestyret vedtok i sak 82/18 å inngå en avtale med Tynset arrangement SA. Kostnad for 2019 på kr 100 tusen belastes næringsfondet. Avtalen evalueres i løpet av 2020.

Norsk spekematfestival AS

Kommunestyret vedtok i januar 2016 (sak 15/1520) å støtte utviklingen av Norsk spekematfestival med et tilskudd på kr 500 tusen pr år. Tilskuddet dekket festivalene i 2016, 2017 og 2018. Kommunestyret har videre, i møte 25.09.2018, vedtatt å støtte festivalen i 2019 med et beløp på kr 300 tusen.

Kommuneplan, boligutvikling på Fåset

Det budsjetteres med kr 450 tusen for kjøp av tjenester fra private i forb. med ulike reguleringsplaner.

Ulike reguleringsplaner på Tynset

Kjøp av spesialkompetanse og utredninger i plansaker og deler av planstillinger dekkes av næringsfondet.

Tilskudd til utbygging av bredbånd

Kommunestyret har satt av kr 500 tusen pr. år i årene 2016 til 2019 for å støtte utbygging av bedre bredbånd i kommunen. 21.06.2018 vedtok formannskapet å øke rammen for bredbåndsprosjekter med 1 mill. kr til totalt 3 mill. kr. Det er foreløpig bevilget totalt kr 2,28 mill. til bredbåndsprosjekter.

Støtte er gitt til følgende prosjekter:

Tyllidalen (kr 200 tusen), Neby/bygda/Aaen (kr 400 tusen), Brydalen (kr 600 tusen), Bangmoen (Kr 100 tusen) og Lonåsen (Kr 100 tusen), samt tilleggsbevilgninger til Brydalen på til sammen kr 877 tusen. Totalt er det gitt tilsagn om støtte på kr 2,28 mill.

Destinasjon Røros

Kommunestyret vedtok i mars 2017 å videreføre medlemskapet i Destinasjon Røros. Kontingenten i 2017 og 2018 er fastsatt til kr 185,8 tusen pr. år. Det budsjetteres med samme beløp i 2019.

Turistinformasjon Tynset og Kvikne

Det er i flere år brukt kr 25 tusen til Turistinformasjonen på Kvikne. På Tynset har beløpet til drift av Turistinformasjonen gått betydelig ned de siste årene. Det ble bevilget kr 50 tusen i 2018. Det budsjetteres med samme beløp i 2019.

Interreg-prosjekt 2019-2021

Det er vedtatt å støtte en ny periode med interreg-prosjekt. Dette er samarbeidsprosjekter mellom Dalarna og Nord-Østerdal. Stedsutvikling og BID-prosjekter vil stå i fokus i kommende prosjektperiode.

Informasjonsmagasin for Tynset kommune

Beløpet på kr 200 tusen dekker deler av kostnadene forbundet med produksjon av Informasjonsbladet.

Tilskudd til nydyrking

Kommunestyret vedtok i 2013 at nydyrking skal støttes med kr 500 pr daa, for arealer godkjent for dyrking etter 01.01.2013. Det er vanskelig å anslå hvor mange dekar som vil bli godkjent det enkelte år, men landbrukskontoret har antydnet at det kan bli godkjent om lag 800 daa til sammen i 2018 og 2019. Det ble budsjettet med kr 200 tusen for 2018. Det foreslås å sette av samme beløp i 2019.

Tilskudd til grøfting

Det ble i 2017 vedtatt retningslinjer for tilskudd til grøfting i Tynset kommune. Det ble satt av kr 100 tusen til dette formålet i 2018. Det foreslås å sette av kr 150 tusen i 2019.

Ikke disponert ramme

Dette er ramme til disposisjon i løpet av året. Erfaringsmessig har det vært tilstrekkelig med mellom 1,5 og 2 mill. kr pr år til løpende bevilgninger. Dette beløpet skal da bl. a. dekke støtte til etablering av nye bedrifter og gründere, men også tilskudd til ulike saker som formannskap og kommunestyre erfaringsmessig må ta stilling til i løpet av et år.

For å ha tilstrekkelig med midler til disposisjon for løpende bevilgninger i 2019, og forsøke å unngå behov for ekstra avsetninger i løpet av budsjettåret foreslås det en ekstra avsetning fra næringsfondet på kr 1,2 mill. kr. Tilsvarende beløp i 2017 var 2,5 mill. kr. og i 2018 1,7 mill. kr.

Gebyr- og betalingssatser

Tjeneste		2019	2018
Barnehage		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
<i>Betaling 11 mnd. pr. år</i>			
2 dager pr. uke	Fra 1. januar	1 450,-	1 400,-
	Fra 1. august	1 470,-	1 400,-
Kostpenger 2 dager pr. uke		120,-	120,-
3 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 160,-	2 100,-
	Fra 1. august	2 190,-	2 100,-
Kostpenger 3 dager pr. uke		175,-	175,-
4 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 860,-	2 790,-
	Fra 1. august	3 000,-	2 790,-
Kostpenger 4 dager pr. uke		235,-	235,-
5 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 990,-	2 910,-
	Fra 1. august	3 040,-	2 910,-
Kostpenger 5 dager pr. uke		290,-	290,-
Ekstradag		200,-	200,-
Kostpenger ekstradag		25,-	25,-
Skolefritidsordning		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Priskode 60		2 795,-	2 740,-
Priskode 62		2 315,-	2 270,-
Priskode 95 – Ekstradag		305,-	300,-
Skolefritidsordning		Timesatser	Timesatser
Priskode 52 – Timepris over 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)		50,-	45,-
Priskode 50 – Timepris under 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)		55,-	50,-
Kulturskola		Per semester	Per semester
Semesteravgift		1 420,-	1 350,-
Søskenmoderasjon		360,-	340,-
Fleraktivitetsmoderasjon		360,-	340,-
Instrumentleie		370,-	350,-
Materialavgift billedkunst		370,-	-
Praktisk bistand og opplæring (herunder også timer innenfor BPA som er praktisk bistand og opplæring)		Satser	Satser
Årsinntekt inntil 2G	Statlig sats		
	Max pr. mnd	210,-	
Årsinntekt 2G til 3G	Kr/time	99,70	
	Max pr. mnd	997,-	
Årsinntekt 3G til 4G	Kr/time	145,-	
	Max pr. mnd	1 450,-	
Årsinntekt 4G til 5G	Kr/time	194,-	
	Max pr. mnd	1 940,-	
Årsinntekt over 5G	Kr/time	242,-	
	Max pr. mnd	2 420,-	
Trygghetsalarm		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Leie av trygghetsalarm pr. mnd		350,-	350,-
Tilrettelagte boliger (Furumoen, Enan, Tjønnmosenteret)		Satser	Satser
Middag fra kjøkkenet på Tjønnmosenteret	Pr. dag	105,-	104,-
	Pr. måned	3 194,-	3 162,-
Frokost/kveldsmat	Pr. dag	52,-	51,-
	Pr. måned /egenkost	1 582,-	1 550,-
Husleie dagopphold eks mat		104,-	102,-
Husleie for tilrettelagte boliger (Furumoen, Enan, Tjønnmosenteret)		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Furumoen			
Leilighet ny		5 000,-	4 900,-
Hybel		2 700,-	2 650,-
Leilighet (tidligere arbeidsstua)		5 000,-	4 900,-
Leilighet (m/bad)		5 000,-	4 900,-
Enan			
Leilighet m/ soverom		4 800,-	4 700,-
Leilighet u/ soverom		4 390,-	4 300,-
Hybel		2 940,-	2 880,-
Tjønnmosenteret			
Leilighet		4 890,-	4 790,-
Hjemmeboende		Satser	Satser
Middag pr. dag fra Kjøkkenet på Tjønnmosenteret med kjøring		120,-	115,-
Tjønnmosenteret		Satser	Satser
Leie av rom	Inntil 4 timer	515,-	510,-
	Utover 4 timer	1 040,-	1 020,-
Dagsenter Tjønnmosenteret		Satser	Satser
Dagsenterplass		290,-	280,-
Dagopphold i institusjon		85,-	80,-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

		2019	2018
Kulturhuset		Satser pr. gang	Satser pr. gang
Storsalen			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	3 400,-	3 350,-
	Leietid utover 4 timer	3 950,-	3 900,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 070,-
	Leietid utover 4 timer	1 340,-	1 320,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 10 000	Leietid inntil 4 timer	3 400,-	3 350,-
	Leietid utover 4 timer	4 100,-	4 050,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 10 000	Leietid inntil 4 timer	8 800,-	8 650,-
	Leietid utover 4 timer	11 200,-	11 000,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		8 800,-	8 650,-
Helårsleie - En gang pr. uke gang		13 500,-	13 250,-
Veslesalen			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 070,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 350,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	420,-	400,-
	Leietid utover 4 timer	620,-	610,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 6 000	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 070,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 350,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 6 000	Leietid inntil 4 timer	2 180,-	2 140,-
	Leietid utover 4 timer	2 640,-	2 590,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		2 180,-	2 140,-
Helårsleie - en gang pr. uke		9 700,-	9 600,-
Galleriet			
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 25% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	310,-
Salgsfremstillende utstilling/demo pr.dag		825,-	810,-
Smea			
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	315,-	310,-
	Leietid utover 4 timer	510,-	500,-
Virksomhet med billettsalg	Leietid inntil 4 timer	1 100,-	1 090,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 350,-
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 25% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	310,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		825,-	810,-
Helårsleie - en gang pr. uke		9 700,-	9 600,-
Nystua			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	1 100,-	1 090,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 350,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	460,-	450,-
	Leietid utover 4 timer	620,-	610,-
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 25% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	310,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 2 000		1 100,-	1 090,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 2 000		2 180,-	2 140,-
Løftet / Klåvån / Helsesenteret			
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	315,-	310,-
	Leietid utover 4 timer	520,-	510,-
Løftet / Helsesenteret			
Helårsleie - en gang pr. uke		7 900,-	7 750,-
Særvilkår 1			
Gratis lokaleleie til			
▪ Ikke inntektsg. aktiviteter for barn og ungdom under 18år			
▪ Møter arrangert av lokale politiske partier			
▪ Møter arrangert av lokale fagforeninger			
▪ Møter og kurs arrangert av interkommunale tiltak med hovedkontor i Tynset			
Særvilkår 2			
Ved spesielle arrangementer der kommunen er arrangør eller medarrangør, kan kultursjefen innvilge fritak for eller redusert husleie			

Virksomhetsplan 2019 – 2022

	2019	2018
Utstyr		
Piano/TVog video/Lys til øving/Lyd PA til øving	240,-	235,-
Flygel	1 100,-	1 090,-
Flygel til øving	240,-	235,-
Lys til arrangement (Full lyssetting)	900,-	890,-
4 moving heads	600,-	580,-
Leie av lyd og lyskjøring fra kulturhusleder pr. time	355,-	350,-
Bruk av kulturhusets billettsystem for eksterne arrangører	700,-	-
Bibliotek	Satser pr. gang	Satser pr. gang
Gebyr 2. gangs varsel	-	-
Tapt bok erstattes med den enkelte boks pris		
Rådhuset	Satser	Satser
Kommunestyresalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 600,- Over 4 timer 1 000,-	590,- 980,-
Virksomheter med billettsalg	Under 4 timer 1 000,- Over 4 timer 1 270,-	980,- 1 255,-
Formannskapssalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	340,- 500,-
Datakursrom		
Kurs for eksterne brukere, leie for kursrommet m/PC'er pr person pr. dag	165,-	160,-
Grupperom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	340,- 500,-
Andre møterom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	340,- 500,-
Særvilkår:		
Leie ved ikke inntektsbringende aktivitet, barn og ungdom under 18 år	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale politiske partier	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale fagforeninger	Gratis	Gratis
Møter og kurs i regi av kommunale etater og interkommunale tiltak med hovedkontor i Tynset	Gratis	Gratis
Ved spesielle arrangementer hvor kommunen er arrangør eller er medarrangør, kan rådmannen innvilge fritak eller redusert leie		
Utstyr, samme pris som for utleie i kulturhuset		
Husleie	Satser	Satser
Husleien justeres i samsvar med endring i konsumprisindeksen i tida etter siste leiefastsetting, jf. husleie-loven §4-2	Gjengsleie	Gjengsleie
Skolene/barnehagene		
Rom i barnehager/skoler, ikke inntektsgivende virksomhet:		
1. klasserom/grupperom	215,-/275,-	210,-/270,-
2. Større rom (musikkrom)	275,-/340,-	270,-/335,-
3. Gymsal	160,- pr. t	155,- pr. t
Forretningsmessige og åpne arr. med billettinntekter:		
1. Klasserom/grupperom	400,-/535,-	390,-/525,-
2. Større rom (musikkrom)	535,-/650,-	525,-/640,-
Fritak:		
Aktiviteter for barn/unge under 18 år (gjelder ikke inntektsgivende arr)		
Voksenopplæring ut fra gitte bestemmelser		
Kommunale møter og kurs		
Møter for kommunalt ansatte, arr av lokale fagforeninger		
Overnatting: pr. person pr.natt	70,-	70,-
Kroppsøving/svømmehall	Satser pr. time	Satser pr. time
Svømmehall	520,-	510,-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

	2019	2018
Vannforsyning	Satser uten mva	Satser uten mva
Abonnementsgebyr pr. år	530,-	542,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	1 325,-	1 355,-
Forbruksgebyr vann pr. målt m ³	11,46	16,30
Målerleie	240,-	230,-
Installasjon av måler + deler ved montering	530,-	600,-
Dersom abonnenten ikke melder inn vann-målerstanden årlig, kan kommunen foreta avlesningen og belaste abonnenten med avlesningsgebyr pr. gang på	600,-	600,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr. abonnent	20 000,-	20 000,-
Avløp	Satser før mva.	Satser før mva.
Abonnementsgebyr pr. år	1 849,-	1 638,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	4 623,-	4 095,-
Forbruksgebyr avløp pr. målt m ³	27,91	29,27
Vanngebyr pr. målt m ³ , overflatevann	0,70	0,63
Vanngebyr pr. målt m ³ , spesialleveranse	14,-	13,-
Målerleie mindre eller lik 50 mm	240,-	230,-
Målerleie større enn 50 mm	600,-	600,-
Installasjon av måler + deler ved montering	600,-	600,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr. abonnent	20 000,-	20 000,-
Kontrollgebyr mindre renseanlegg	Satser pr. år før mva.	Satser pr. år før mva.
Anlegg under 15 PE	55,-	50,-
Anlegg 16-100 PE	115,-	110,-
Anlegg 101-500 PE	220,-	210,-
Anlegg over 500 PE	550,-	530,-
Renovasjon	Satser før mva.	Satser før mva.
Standardabonnement pr. år	2 491,-	2 661,-
Miniabonnement pr. år	2 100,-	2 150,-
Fritidshus/Seter pr. år	930,-	930,-
For levering til gjenvinningsstasjon for husholdninger inkl. hytter og tilleggstjenester	FIAS sin pris liste følges	FIAS sin pris liste følges
Slamrenovasjon	Satser før mva	Satser før mva
Tømming hvert 2. år		
Slamavskiller pr. boenhet med WC tilknyttet	730,-	729,-
Slamavskiller pr. boenhet uten WC tilknyttet	208,-	208,-
Tømming hvert år		
Slamavskiller pr. boenhet med WC tilknyttet	1 460,-	1 458,-
Slamavskiller pr. boenhet uten WC tilknyttet	422,-	422,-
Fritidshus som tømmes hvert 4. år		
Slamavskiller pr. fritidshus med WC tilknyttet	293,-	293,-
Slamavskiller pr. fritidshus uten WC tilknyttet	206,-	206,-
Fritidshus som tømmes hvert 2. år		
Slamavskiller pr. fritidshus med WC tilknyttet	580,-	580,-
Slamavskiller pr. fritidshus uten WC tilknyttet	414,-	414,-
Tillegg pr gang		
Bortkjøring vannfase i forbindelse med fast tømming	460,-	460,-
Ekstra tømming av septik	1 950,-	1 950,-
Tømming slamavskiller ved flere boenheter		
2 boenheter	3 636	3 636
3 boenheter	4 888	4 888
For minirensesanlegg og tette tanker beregnes gebyret pr. m ³ uavvannet slam, pr. m ³	545	545
Gebyr for feiing og tilsyn	Satser før mva.	Satser før mva.
Bygninger med 1 pipe inntil 3 etasjer, pr. år	474,-	450,-
Bygninger over 3 etasjer, tillegg pr. etasje pr. år	80,-	75,-
For større røykpiper og fritidshus betales etter medgått tid, pr. time	510,-	482,-
Mannskap pr. time, fyrkjele feiing	510,-	482,-
Gebyrer for tilsyn med gassfyringsanlegg i bolig		
Gebyrer ferdigbefaring/trykkpr./videofilming pr. røykløp inntil 1 time, pr. påbegynt time nr. 2 er kr 395,-.	650,-	636,-
Konsesjonsgebyr på erverv av fast eiendom	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Erverv av bebygd eiendom som utløser verdiberegning*	5 000,-	5 000,-
Annet konsesjonspliktig erverv*	2 500,-	2 500,-
* Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		
Behandlingsgebyr delingssak etter jordloven	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Fradeling fra, og oppdeling av eiendommer*	2 000	2 000
*Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		

Virksomhetsplan 2019 – 2022

		2019	2018
Utleiepriser maskiner og utstyr		Satser før mva.	Satser før mva.
Maskintjenester			
Lastebil med fører pr. time	Internt	690,-	675,-
	Ekstern	760,-	750,-
Volvo FL6 arbeidsbil med fører pr. time	Internt	650,-	635,-
	Ekstern	720,-	700,-
Volvo FL6 pr. km	Internt	10,50	10,50
	Ekstern	10,70	10,70
Rørleggerbil	Internt	520,-	510,-
	Ekstern	590,-	575,-
Rørleggerbil pr. km	Internt	9,50	9,50
	Ekstern	9,70	9,70
Hjullaster med fører pr. time	Internt	700,-	685,-
	Ekstern	790,-	770,-
Taktorhøvel med fører pr. time	Internt	760,-	745,-
	Ekstern	810,-	790,-
Minigraver med fører pr. time	Internt	730,-	715,-
	Ekstern	770,-	755,-
Gravetjenester			
Tynset kirke		2 500,-	2 400,-
Brydalen og Tyllidalen kirker		3 700,-	3 640,-
Kvikne kirke		5 000,-	4 900,-
Utstyr			
Store gressklippere, årsleie internt		19 500,-	19 350,-
Snøploger, årsleie internt		17 400,-	17 110,-
Platevibrator	Pr. døgn	430,-	420,-
	Pr. helg	780,-	770,-
Jordfres	Pr. døgn	420,-	410,-
	Pr. helg	780,-	770,-
Elektrisk aggregat	Pr. døgn	420,-	410,-
	Pr. helg	780,-	770,-
Hoppetusse	Pr. døgn	420,-	410,-
	Pr. helg	720,-	700,-
5000 l vanntank, pr. døgn	Internt	420,-	410,-
	Ekstern	460,-	460,-
5000 l vanntank, pr. halv mnd.	Internt	1 900,-	1 880,-
	Ekstern	2 400,-	2 350,-
5000 l vanntank, pr. mnd.	Internt	2 450,-	2 400,-
	Ekstern	2 700,-	2 650,-
5000 l vanntank, pr. år		16 850,-	16 000,-
Steamkjeler, årlig leie		17 500,-	17 150,-
Tillegg til bil ved leieoppdrag	Internt	285,-	280,-
	Ekstern	320,-	315,-
Lensepumper, årlig leie		5 300,-	5 220,-
Tillegg ved leieoppdrag	Pr. døgn	420,-	410,-
	Pr. helg	650,-	640,-
Grøftelaser pr. uke	Internt	520,-	510,-
	Ekstern	570,-	560,-
Asfaltsag, tillegg ved leieoppdrag	Internt	310,-	300,-
	Ekstern	370,-	360,-
Kjernerborremaskin pr. hull	Internt	530,-	520,-
	Ekstern	620,-	600,-
Personbiltyhengere pr. stk. pr. år		4 650,-	4 600,-
Personbiltyhenger	Pr. døgn	530,-	520,-
	Pr. helg	730,-	715,-
Metallsøker	Pr. døgn	325,-	315,-
	Pr. helg	540,-	530,-
Mannskaper pr. time	Internt	525,-	515,-
	Ekstern	610,-	580,-
Mannskaper ved arbeid på VA-anlegg		620,-	620,-
Brann		Satser	Satser
Utrykning unødige alarmer, utover 1 pr. år pga. manglende vedlikehold/uaktsomhet		7 144,-	7 875,-
Gebyr behandling søknad fyrverkeri og tilsyn utsalgssted		3 308,-	3 430,-
For andre priser og gebyrer, se Midt Hedmark brann og redning IKS sin hjemmeside – www.mhbr.no			
Kommunal vigsel		Satser	Satser
Ingen kostnader knyttet til vigslar som gjennomføres i kommunens lokaler i rådhuset		-	-
Vigslar utenom kommunens lokaler	Varighet 0-2 timer	1 050,-	1 000,-
	Varighet 2-4 timer	2 100,-	2 000,-
	Varighet 4-6 timer	3 150,-	3 000,-
Reisekostnader refunderes iht statens satser.			
Gebyr for salg og skjenking av alkoholholdige drikker		Satser	Satser
Bevillingsgebyr salg av øl		Ihht alkoholloven	Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr alkohol		Ihht alkoholloven	Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr enkeltanledning		385,-	385,-
Kunnskapsprøve alkohollovgivning (statlige retningslinjer)		400,-	400,-
Kunnskapsprøve om serveringsloven (statlige retningslinjer)		400,-	400,-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

	2019	2018
Kommunens utmarkseiendommer - Husvære	Satser	Satser
Y-tjønna, Enmølægret og Tjuvholbua, pris pr. døgn pr person	120,-	115,-
Gammeldalen pr. døgn, uavh. av antall personer	250,-	250,-
Veibua pr. døgn, uavhengig av antall personer (kun 2 døgn pr. gang)	340,-	335,-
Ryansetra, pris pr. døgn	700,-	620,-
Ryansetra, pris pr. uke	4 000,-	3 350,-
Gebyr ved manglende vask	1 000,-	560,-
Kommunens utmarkseiendommer - Diverse	Satser	Satser
Beiterettigheter til innen- og utenbygds rettighetshaver, pr. beiterett pr. år (1 storfe eller 5 småfe)	15,-	15,-
Garnfiske, pr. helg, inkludert leie av bu	2 100,-	2 100,-
Hogst av ved til egen bruk, pr. husstand/år	670,-	670,-
	2019	2018
Kommunens utmarkseiendommer - Jakt	Satser pr.	Satser pr.
Villreinjakt, pris pr. kg (eks mva 75,-)	98,44	93,75
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, stor bukk	5 513,-	5 250,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, liten bukk	3 481,-	3 315,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, simle	2 321,-	2 210,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, kalv	1 565,-	1 490,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, fritt dyr	4 515,-	4 300,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, fritt dyr under 60 kg	2 993,-	2 850,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, simle/ungdyr	2 258,-	2 150,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, kalv	966,-	920,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. per. inkl. leie av bu, hele feltet, innenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	2 783,-	2 650,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. per. inkl. leie av bu, hele feltet, utenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	4 253,-	4 050,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2.per. inkl. leie av bu, hele feltet, innenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	2 310,-	2 200,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2.per. inkl. leie av bu, hele feltet, utenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	3 885,-	3 700,-
Hundetreningskort, Forollhogna. 1 person med 1 hund. Ytterligere 100 kr pr hund ved trening av flere hunder	179,-	170,-
Småviltjakt, døgnkort, innenbygds	315,-	300,-
Småviltjakt, døgnkort, utenbygds	473,-	450,-
Småviltjakt, Leiran etter trekning, innenbygdsboende	2 510,-	2 390,-
Fellingsavgift elg, voksent dyr (endres etter statens satser)	564,-	537,-
Fellingsavgift elg, kalv (endres etter statens satser)	332,-	316,-
Fellingsavgift hjort, voksent dyr (endres etter statens satser)	432,-	411,-
Fellingsavgift hjort, kalv (endres etter statens satser)	261,-	249,-
Fellingsavgift villrein, voksent dyr (endres etter statens satser)	309,-	294,-
Fellingsavgift villrein, kalv (endres etter statens satser)	181,-	172,-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

		2019	2018
Plan, Byggesak og Geodata (PBG)		Satser 2019	Satser 2018
Tjenester etter medgått tid, timepris	Kontorarbeid	840,-	815,-
	Feltarbeid	940,-	915,-
Planarbeid			
Oppstartsmøte med møtereferat		3 660,-	3 570,-
Behandling av planforespørsel i formannskapet		9 650,-	9 380,-
Behandling av planprogram		9 650,-	9 380,-
Behandling av normalplan		31 430,-	30 600,-
Behandling av arbeidskrevende plan		47 140,-	45 900,-
Rettelse av avvik i innsendt planmateriale		2 830,-	2 750,-
Fornøyelse av 5-års frist for gjennomføring av plan		5 760,-	5 610,-
Avbrutt planbehandling, saken er under forberedelse til FS		5 240,-	5 100,-
Avbrutt planbehandling, saken er behandlet i FS		9 650,-	9 380,-
Mindre planendringer, eksternt høring og behandling i FS		16 000,-	13 410,-
Små endringer, uten eksternt høring og delegert vedtak		5 760,-	5 610,-
Dispensasjon fra plan, med eksternt høring og behandling i FS		16 000,-	13 410,-
Dispensasjon fra plan, uten eksternt høring og behandling i FS		9 650,-	9 380,-
Dispensasjon fra plan, med eksternt høring og delegert vedtak		6 710,-	6 530,-
Dispensasjon fra plan, uten eksternt høring og delegert vedtak		5 760,-	5 610,-
Byggesaksarbeid			
Gebyr for puring, mangelfull søknad m.m. pr. puring		1 420,-	1 380,-
Etterlysning av egenerklæring om ansvarsrett når den ikke er levert kommunen innen byggestart		1 420,-	1 380,-
Forhåndskonferanse		3 260,-	2 500,-
Tiltak uten ansvarsrett			
a) Krever oppdatering av offentlig kart eller register		2 710,-	2 640,-
b) Krever ikke oppdatering av offentlig kart eller register		1 880,-	1 830,-
c) Rivning av bygg under 70 m² som er registrert i matrikkelen		1 000,-	970,-
Godkjenning av foretak			
a) Som mangler formell-kompetanse		2 510,-	2 440,-
b) Selvbygger		2 510,-	2 440,-
Bolig- og fritidsbolig, nybygg, til-/påbygg			
a) Ett-trinns søknad (3 uker frist)		10 450,-	10 200,-
b) Ett-trinns søknad, (12 ukers frist) medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		12 500,-	12 240,-
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		14 650,-	14 270,-
d) Oppføring av uthus, annekse og garasje under 70 m² og rivning i samme sak		2 710,-	2 640,-
e) Garasje over 70 m² BRA knyttet til bolig		5 650,-	5 550,-
f) Igangsettingstillatelse		2 620,-	2 550,-
g) Midlertidig brukstillatelse		2 620,-	2 550,-
Andre bygninger, nybygg og tilbygg			
a) Ett-trinns søknad, ihht § 21-7, 2. ledd (3-ukers frist)		13 820,-	13 460,-
b) Ett-trinns søknad (12 uker frist), medgått tid og utgifter til sakkyndig vurdering		15 920,-	15 500,-
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand		19 040,-	18 540,-
d) Igangsettingstillatelse		2 570,-	2 550,-
e) Midlertidig brukstillatelse		2 570,-	2 500,-
Andre tiltak			
a) Bruksendring m.v., minstegebyr		3 260,-	2 530,-
b) Rivning av bygning, konstruksjon eller anlegg		4 880,-	4 750,-
c) Oppdeling eller sammenslåing av bruksenhet		3 690,-	3 590,-
d) Innhegning mot veg, skilt eller reklameinnretning		3 260,-	2 380,-
e) Vesentlig terrenginngrep, veg/parkeringsplass		6 110,-	2 590,-
f) Innredning og endring av våtrom		2 330,-	2 330,-
g) Oppføring, endring eller represjon av byggetekniske installasjoner, minstegebyr		2 440,-	2 400,-
For andre bygg og tiltak som ikke framgår av a)-g), skal gebyr fastsettes etter medgått tid og for utlegg til sakkyndig bistand, minstegebyr		3 260,-	2 330,-
Endringer i forhold til gitt tillatelse (endringsvedtak)			
a) Endring som ikke medfører endring i andre registre		1 840,-	1 790,-
b) Endring som medfører endring i andre registre		2 710,-	2 640,-
Landbruksbygg tiltalt inntil 1 000 m² (nybygg, tilbygg)			
a) Driftsbygninger med husdyrrom (nybygg, tilbygg over 100 m²)		11 120,-	10 830,-
b) Andre enklere landbruksbygg		5 420,-	5 280,-
c) Tilbygg landbruk < 50 m²		3 260,-	2 580,-
d) Tilbygg landbruk > 50 m² kommer et tillegg til pkt. c på pr. m² på		15,-	15,-
e) Rivning i samme sak		1 360,-	1 320,-
Avviksbehandling ved tilsyn		4 190,-	4 080,-
Avbrutt byggesaksbehandling		1 320,-	1 280,-
Overtredelsesgebyr er fastsatt i byggesaksforskriften § 16-1 og alvorlighetsgraden må vurderes konkret i hvert enkelt			

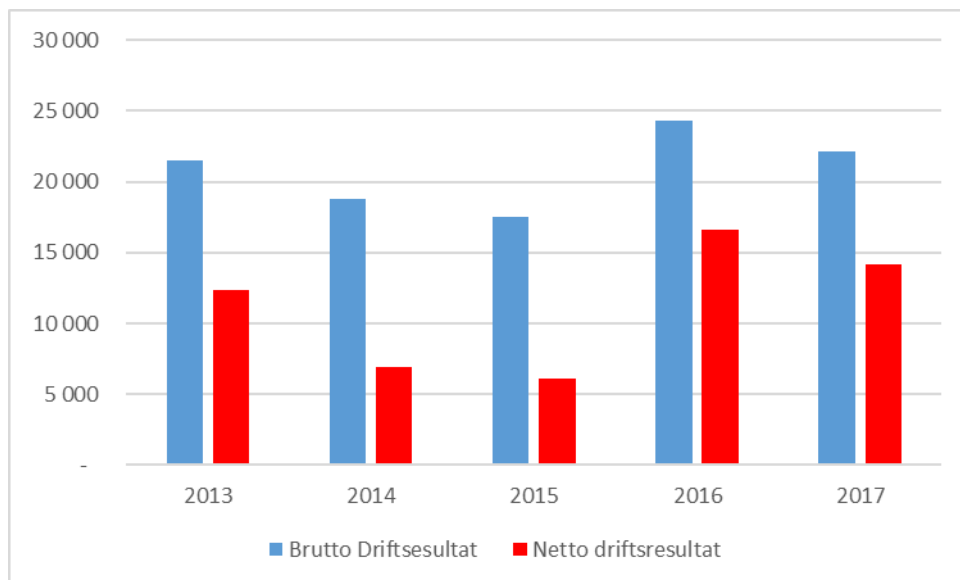
Virksomhetsplan 2019 – 2022

	2019	2018
Deling av fast eiendom/rasjonalisering av bruk		
Søknad i samsvar med reguleringsplan		
a) For første tomt	3 260,-	3 060,-
b) For hver tomt deretter	530,-	510,-
Søknad i uregulerte områder, for hver tomt	4 070,-	3 420,-
Utslipp fra mindre avløpsanlegg		
Behandling av utslippstillatelse:		
a) Anlegg der utslippet er kalkulert til < 15 pe	6 180,-	6 020,-
b) Anlegg der utslippet er kalkulert mellom 15 - 50 pe	12 230,-	11 910,-
Utslipp som ikke er godkjent, gebyr etter medgått tid med minstegebyr	6 790,-	6 610,-
Kontroll og tilsynsgebyr, etter medgått tid, minstegebyr	5 210,-	5 070,-
Behandling av private avløpsplaner		
a) Inntil 5 tomtar	15 580,-	15 170,-
b) Over 5 tomtar- tillegg pr. tomt	1 260,-	1 230,-
Avløpsplaner for utbyggingsområder, gebyr etter medgått tid med minstegebyr	15 580,-	15 170,-
Gebyr for matrikkelarbeid		
<u>Etablering av matrikkelenhet</u>		
Etablering av grunneiendom og festegrunn		
a) Areal fra 0 – 500 m²	14 140,-	13 770,-
b) Areal fra 501 – 2000 m²	16 240,-	15 810,-
c) Areal fra 2001 m² – økning pr. påbegynt daa. inntil 10 daa	1 100,-	1 070,-
d) Over 10 daa etter medgått tid, minstegebyr	26 140,-	25 450,-
Tilleggsareal inntil 500 m²		
a) Eiendommer der grensene tidligere er koordinatbestemt	6 520,-	6 350,-
b) Eiendommer der grensene tidligere ikke er koordinatbestemt	9 760,-	9 510,-
Punktfaste, innmålt	8 690,-	8 460,-
Matrikkulering av eksisterende unmatrikulert grunn		
a) Areal fra 0 – 500 m²	13 620,-	13 260,-
b) Areal fra 501 – 2000 m²	16 240,-	15 810,-
c) Areal fra 2001 m² – økning pr. påbegynt daa.	1 100,-	1 070,-
Oppmåling av uteareal pr. eierseksjon		
a) Areal fra 0 – 51 m²	5 760,-	5 610,-
b) Areal fra 51 – 250 m²	8 580,-	8 360,-
c) Areal fra 251 m² -2000 m²	16 240,-	15 810,-
d) Areal 2001 – økning pr. påbegynt daa.	1 100,-	1 070,-
Etablering av anleggseiendom		
a) Volum opp til 2000 m³	16 240,-	15 810,-
b) Volum fra 2001 m³ – økning pr. påbegynt 1000 m³	1 100,-	1 070,-
Registrering av jordsameie, etter medgått tid med minstegebyr	3 260,-	3 060,-
<u>Etablering av matrikkelenhet u/ fullført oppmålingsforretning</u>		
Etablering av ny matrikkelenhet	3 260,-	3 060,-
<u>Grensejustering og makeskifte</u>		
Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
a) Areal fra 0-250 m²	4 610,-	4 490,-
b) Areal fra 251 -500 m²	5 760,-	5 610,-
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m³	4 560,-	4 440,-
b) Volum fra 251 – 1000 m³	5 730,-	5 580,-
<u>Arealoverføring</u>		
Grunneiendom, festegrunn og jordsameie, annet enn veg og jernbaneformål		
a) Areal fra 0 – 250 m²	6 290,-	6 120,-
b) Areal fra 251 – 500 m²	9 430,-	9 180,-
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på	1 050,-	1 020,-
Veg og jernbaneformål:		
a) Areal fra 0 – 250 m²	4 610,-	4 490,-
b) Areal fra 251 – 500 m²	5 760,-	5 610,-
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning i gebyret på	1 050,-	1 020,-
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m³	11 620,-	11 310,-
b) Volum fra 251 – 500 m³	16 280,-	15 850,-
c) Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på	2 170,-	2 110,-
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
a) For inntil 2 punkter:	3 770,-	3 670,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	1 100,-	1 070,-
Kartlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt		
a) For inntil 2 punkter	11 400,-	3 670,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 600,-	1 580,-
Matrikkelforbedring		
Klarlegging, merking og måling av grenser for eiendom som ligger i matrikkelen, men som ikke er kartlagt (eller kun kartlagt som sirkeleiendom)		
a) For inntil 2 punkter	6 112,-	2 110,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 000,-	560,-
Privat grenseavtale		
a) For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	3 040,-	2 960,-
b) For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	540,-	530,-
Ustedelse av attestert matrikelbrev som egen sak		
a) Inntil 10 sider	220,-	215,-
b) Over 10 sider	370,-	365,-
Samlet meglerpakke	3 260,-	2 330,-

Økonomisk analyse

Driftsresultat

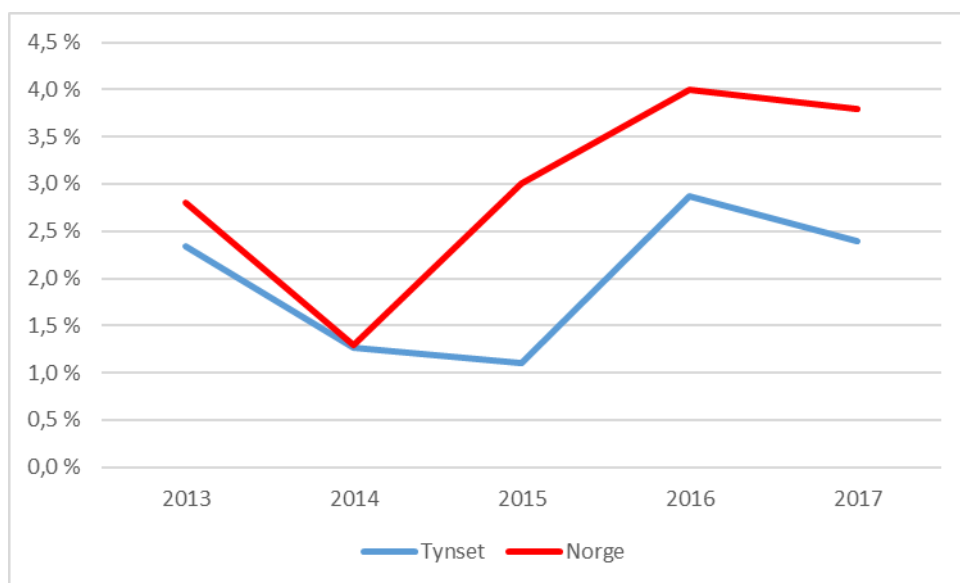
Driftsresultat i perioden 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Brutto driftsresultat er lik differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Netto driftsresultat er lik driftsinntekter fratrasket driftsutgifter, renter og avdrag. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat viser hvor stor andel av kommunens inntekter som går med til å betjene renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med til avsetninger og investeringer.

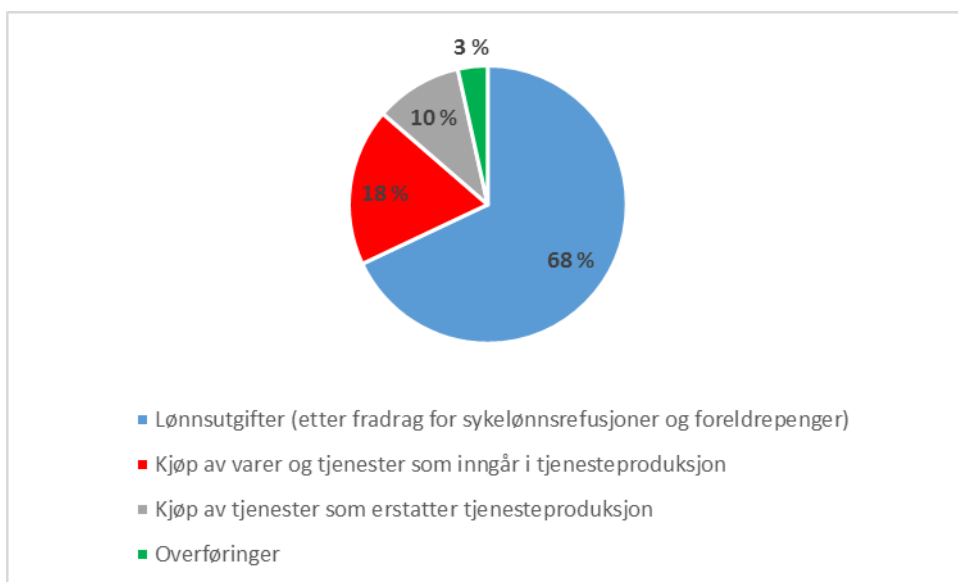
Brutto driftsresultat er på kr 22,2 millioner, en nedgang på kr 2,1 millioner fra kr 24,3 millioner i 2016. Netto driftsresultat er på kr 14,2 millioner, en nedgang på kr 2,4 millioner fra kr 16,6 millioner i 2016. Driftsresultatene for både 2016 og 2017 er i stor grad påvirket av høyere skatteinntekter på landsbasis som blir omfordelt mellom kommunene gjennom skatteutjevning.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2013-2017.

Netto driftsresultat kan også beskrives som netto fondsavsetninger (avsetning til fond fratrukket bruk av fond), overføringer til investeringsregnskap og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk. Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca 1,75% av brutto driftsinntekter. Ved et lavere resultat vil verdiene i kommunesektoren forringes. Årsaken til dette er at avdragene på lån ligger inne i kommuneregnskapene, og ikke avskrivningene som i regnskapene for private selskaper. Dette innebærer at et netto driftsresultat på 1,75% tilsvarer et nullresultat i privat virksomhet. Vi er avhengig av å bringe regnskapsresultatet stabilt over tid i henhold til anbefalingen for å ha en økonomi som er bærekraftig. Resultatet for Tynset for 2017 er på 2,4%. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er på 3,8%, altså vesentlig høyere enn Tynset.

Brutto driftsutgifter fordelt på utgiftsart 2017:

Lønnsutgiftene er den dominerende driftsutgiften med 68%. Hovedårsaken til at lønnsutgiftene utgjør en så stor andel av totalutgiftene i kommunen er at kommunen i hovedsak produserer tjenester innenfor arbeidskraftintensive sektorer slik som skole og pleie/omsorg.

Inntekter

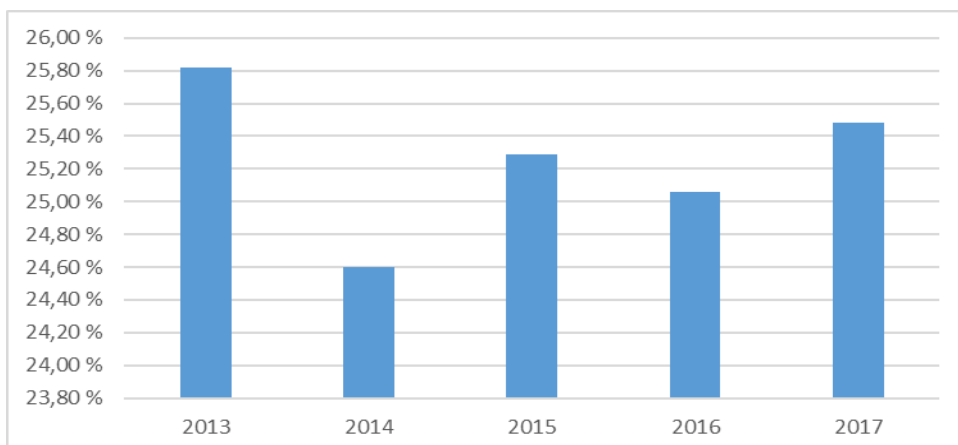
Frie inntekter 2013-2016. Tall i 1 000 kr.

Frie inntekter	2013	2014	2015	2016	2017
Skatt på inntekt og formue	110 297	107 688	113 932	118 116	126 774
Eiendomsskatt	20 367	20 746	21 455	21 048	18 332
Rammetilskudd	189 746	200 001	198 969	205 275	204 457
Sum frie inntekter	320 410	328 435	334 356	344 439	349 563

Frie inntekter er inntekter som ikke er bundet opp til å brukes innenfor spesielle områder. Begrepet frie inntekter i denne tabellen er ikke direkte sammenlignbart med frie inntekter i regnskapsskjema 1A i årsregnskapet hvor også konsesjonsavgifter og statstilskudd til flyktninger er innlemmet.

Skattedekningsgrad

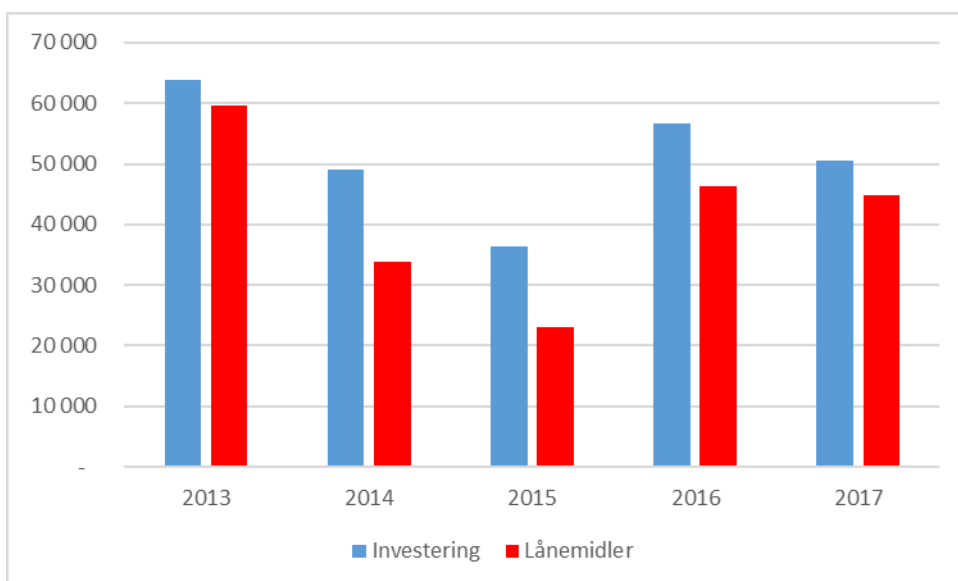
Skattedekningsgrad 2013-2017:

Skattedekningsgraden viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt på formue/inntekt og eiendomsskatt. Skatteinntektene har økt sin betydning i 2017 sammenlignet med de tre foregående årene. Prognosene for kommende år viser også en vridning fra rammetilskudd til skatteinntekter. For relativt skattesvake kommuner som Tynset er en utvikling hvor skatteinntektene har større betydning som inntektskilde ikke fordelaktig.

Investeringer og lån

Investeringer og lån i perioden 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Diagrammet viser i hvilken utstrekning investeringene er finansiert av eksterne lånemidler. Øvrige finansieringskilder utover lån kan være eksterne tilskudd, tilskudd fra egen drift samt fondsmidler. Investeringsnivået har siden 2007 ligget svært høyt som følge av blant annet skole- og barnehageutbygginger, omsorgsboliger, veiopprusting og VAR-investeringer. Dette byr på økonomiske utfordringer som følge av økte utgifter til renter og avdrag på lån samt til drift av ny bygningsmasse.

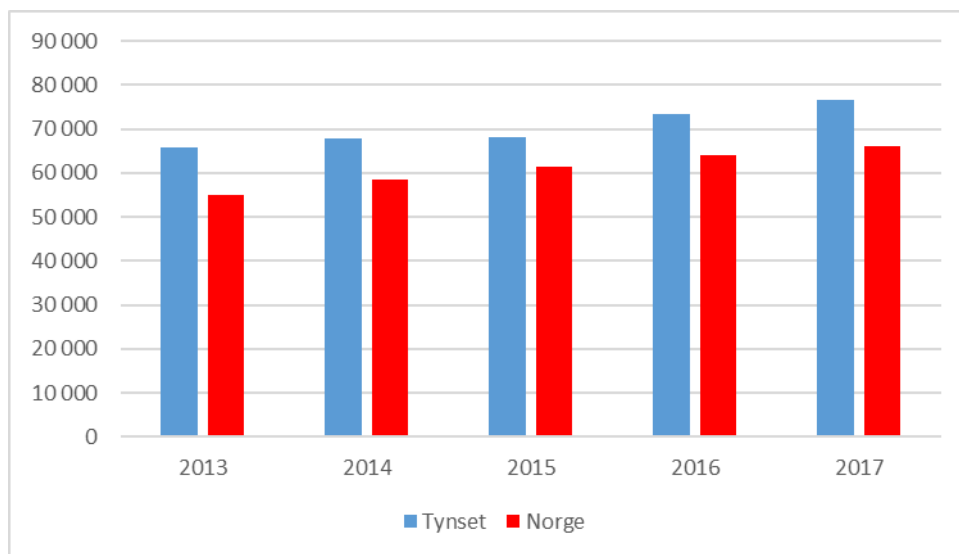
Lånegjeld 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Lånegjeld	2013	2014	2015	2016	2017
Lånegjeld per 1.1.	367 607	422 917	439 777	454 216	479 599
- Avdrag	19 241	23 441	22 453	21 085	20 065
+ Nye lån	74 551	40 301	36 892	46 469	26 635
Total lånegjeld per 31.12.	422 917	439 777	454 216	479 599	486 170
- Ubrukte lånemidler	41 687	46 962	58 754	54 471	38 233
- Utlån per 31.12	15 179	15 998	15 951	15 540	17 123
Netto lån per 31.12.	366 051	376 817	379 511	409 588	430 814

Med total lånegjeld menes kommunale lån inklusive husbankmidler til videre utlån. Med utlån menes utlån av husbankmidler, sosiale lån og næringsfondslån. Ubrukte lånemidler stammer fra låneopptak der investeringsprosjekter ikke er igangsatt eller fullført samt husbankmidler som ikke er utlånt til låntakere.

Tilbakebetaling av lånegjelden samt rentekostnader legger beslag på betydelige deler av kommunens inntekter. Det er imidlertid ikke alle låneopptak som belaster kommunens økonomi like mye. Staten dekker rentekostnader for låneopptak på ca kr 50 millioner og avdragskostnader for låneopptak på ca kr 21 millioner kroner. Disse lånene stammer fra skoleutbygginger og byggingen av Tjønnmosenteret og omsorgsboliger. I tillegg dekkes rente- og avdragskostnader relatert til VAR-utbygging i form av abonnentenes betaling av kommunale gebyr.

Netto lånegjeld per innbygger for perioden 2013-2017:

Diagrammet viser netto lånegjeld per innbygger i Tynset kommune og for Norge som helhet. Kommunen har en stor og tyngende lånegjeld som ligger en del over landsgjennomsnittet. Netto lånegjeld har økt de siste årene som følge av store investeringer.

Gjeldsporteføljen for alle lån har en andel fastrente på 39,9% for 2017. En stor andel kort rentebinding eksponerer porteføljen for endringer i rentemarkedet. Lån med flytende rente har rentebinding lavere enn 1 år. I henhold til Tynset kommune sitt økonomireglement skal gjennomsnittlig rentebinding være mellom 1 og 5 år. Per 31.12.2017 var gjennomsnittlig rentebinding på 1,19 år. På analysedagen var snittrenten (siste 12 mnd) på 1,79%. En økning i rentekurven med 100 basispunkter (1%) gir en forventet økning i rentekostnadene for 2018 på kr 1,3 millioner og kr 22,7 millioner samlet over de kommende 10 årene. Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige kapitalbinding, det vil si hvor lang tid det tar før et lånebeløp må refinansieres, er på 10,77 år. For 2018 er det vedtatt å ta opp investeringslån på inntil kr 22,9 millioner, samt lån for videre utlån på kr 4,0 millioner.

Balanseregnskapet

Balanseregnskap per 31.12 for årene 2013-2017. Tall i 1 000 kr.

Balanse	2013	2014	2015	2016	2017
Eiendeler					
Omløpsmidler	185 591	201 084	223 296	249 970	226 585
Herav kortsiktige fordringer	44 524	63 987	62 929	64 240	44 160
Anleggsmidler	980 253	1 045 144	1 091 465	1 138 485	1 200 392
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 426 977
Gjeld og egenkapital					
Langsiktig gjeld	1 054 662	1 110 134	1 139 232	1 195 121	1 228 489
Kortsiktig gjeld	71 141	70 511	72 608	85 627	66 884
Egenkapital	40 041	65 583	102 921	107 707	131 604
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 426 977

Balansen viser kommunens økonomiske status ved utgangen av året.

Omløpsmidlene utgjør likvide beholdninger, kortsiktige plasseringer og kortsiktige fordringer.

Anleggsmidlene består av varige driftsmidler (faste eiendommer og anlegg, utstyr maskiner og andeler) og finansielle anleggsmidler (utlån, aksjer og andeler).

Langsiktig gjeld omfatter pensjonsforpliktelser samt de lån kommunen har tatt opp.

Kortsiktig gjeld oppstår som følge av tidsforskjellen mellom når en vare er kjent og mottatt og når den blir betalt.

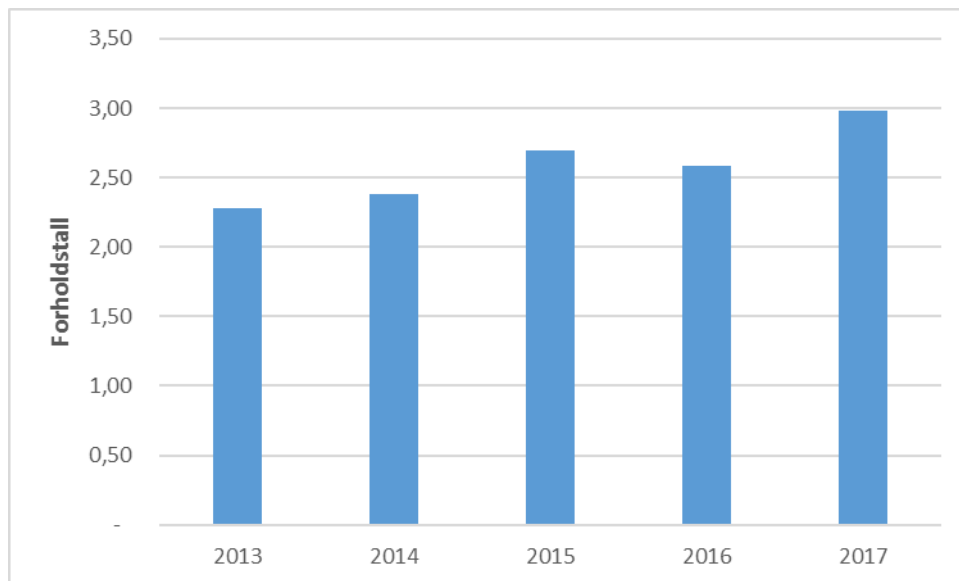
Egenkapitalen består av reelle egenkapitalkonti slik som regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk og fond. I tillegg kommer «kapitalkonto». Kapitalkontoen har en særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Saldoen viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidler, dvs. hvor kommunen selv har bidratt til med finansiering av anleggsverdiene. Denne finansieringen kan enten være over driftsresultatet, av inntekter i investeringsregnskapet eller ved bruk av tidligere oppsparte midler.

Arbeidskapital ex. premieavvik i perioden 2013-2017. Tall i 1 000 kr:

2013	2014	2015	2016	2017
90 918	97 136	122 796	135 287	132 402

Arbeidskapitalen tilsvarende omløpsmidler (kasse, bankkonti og kortsiktige fordringer) eksklusive pensjonsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et mål på kommunens evne til å betjene sine betalingsforpliktelser. Den er på kort sikt betegnende for den økonomiske handlefriheten. Arbeidskapitalen bør være større enn den kortsiktige gjelden.

Likviditetsgrad i perioden 2013-2017:

Likviditetsgraden viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Som en norm bør likviditetsgraden være større enn 2,0 for at det kan sies at kommunens likvide tilstand er tilfredsstillende. Omløpsmidlene er korrigert for akkumulert premieavvik.

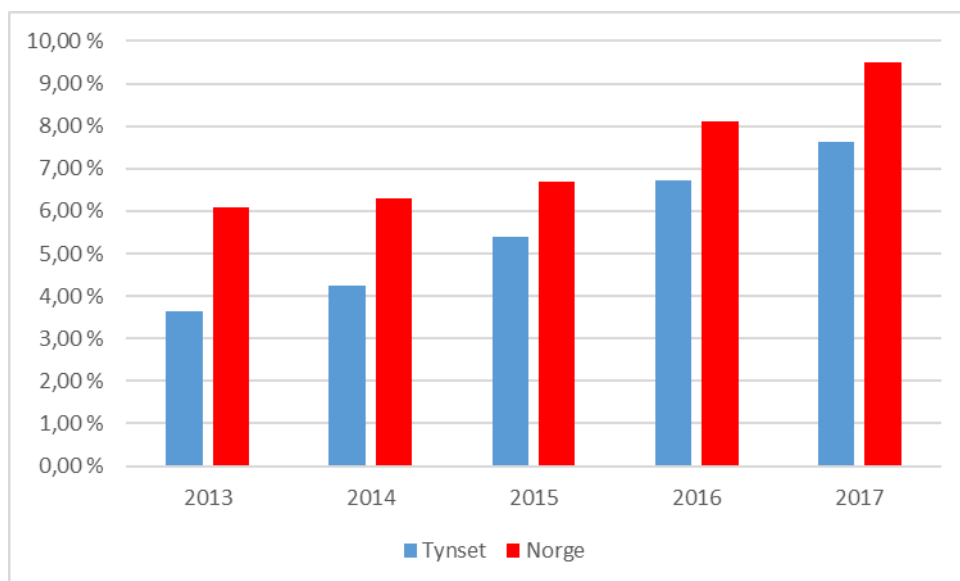
Fondsbeholdningen per 31.12. for årene 2013-2017. Beløp i 1 000 kr.

Fond	2013	2014	2015	2016	2017
Disposisjonsfond	19 143	22 986	29 893	38 985	45 106
Bundne driftsfond	41 187	41 041	43 130	47 823	55 953
Ubundne investeringsfond	9 735	14 448	16 064	15 750	15 274
Bundne investeringsfond	1 761	1 202	1 913	1 587	1 499
Sum fond	71 826	79 677	91 000	104 145	117 832

Som det fremgår av tabellen ovenfor har fondsmidlene økt med ca kr 14 millioner det siste året.

- Disposisjonsfond er økt med kr 6,1 millioner som følge av disponering av fjorårets mindreforbruk, samt lavere netto bruk for 2017.
- Bundne driftsfond er økt med kr 8,1 millioner som følge av øremerkede tilskudd.
- Ubundne investeringsfond er redusert med kr 0,5 millioner.
- Bundne investeringsfond har økt med kr 0,1 millioner som følge av renteinntekter på bankinnskudd.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter for perioden 2013-2017:

Diagrammet viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter. Som det fremgår av tabellen har Tynset ligget under landsgjennomsnittet i hele perioden. Disposisjonsfondet er blant annet ment å fungere som en buffer i forhold til raske endringer i kommunens økonomi. Lav beholdning av disposisjonsfond gjør kommunen sårbar for uforutsette endringer.

Tynset kommune**SÆRUTSKRIFT**

Arkivsak: 18/1183

**VIRKSOMHETSPLAN MED ØKONOMIPLAN 2019-2022 OG
ÅRSBUDSJETT 2019**

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
147/18	Formannskapet	22.11.2018
10/18	Arbeidsmiljøutvalget	05.12.2018
78/18	Kommunestyret	13.12.2018

Kortversjon av saken:

I denne saken behandles forslag til virksomhetsplan for Tynset kommune. Virksomhetsplanen gir en omfattende beskrivelse av kommunens tjenestetilbud og hvordan disse tjenestene driftes og finansieres. Planen inneholder både årsbudsjett for 2019 og økonomiplan for 2019-2022. I planen skilles det mellom bevilgninger til drift (driftsbudsjettet) og bevilgninger til investeringer (investeringsbudsjettet).

Saken behandles først i formannskapet. Det er formannskapet som fremmer innstilling for kommunestyret. Kommunestyret skal også vedta kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid.

Vedlegg

1. Virksomhetsplan med økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett 2019
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Melding om vedtak sendes til

Kommunestyret
Tjenesteområdene
Økonomisjefen
Kirkelig fellesråd

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen inneholder all virksomhet som omfattes av kommunen som juridisk person. Økonomiplanen skal legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige virksomhet. Sektorplaner skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i økonomiplanen, jf. kommuneloven § 44, nr. 5.

Årsbudsjett

I henhold til kommunelovens § 45 skal kommunestyret innen årets utgang vedta budsjett for det kommende budsjettåret. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelse av disse i budsjettåret. Kommunelovens § 46 angir at årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet. Det skal være realistisk og stilt opp på en oversiktlig måte.

Kommunelovens § 47 angir at budsjettet er bindende for underordnede organer på det nivået det er vedtatt. Det er i tillegg utarbeidet egen forskrift for kommunale årsbudsjetter. Økonomiplanen og årsbudsjettet er integrert i virksomhetsplanen og danner grunnlaget for kommunens økonomistyring.

Ansvar og myndighet

Ved utarbeidelsen og behandlingen av virksomhetsplan med økonomiplan og årsbudsjett er ansvar og myndighet fordelt som følger:

- Ansvaret for å utarbeide et forslag til helhetlig virksomhetsplan ligger hos rådmannen.
- Rådmannen fremmer innstilling for formannskapet.
- Formannskapet fremmer innstilling for kommunestyret.
- Kommunestyret fatter endelig vedtak.

Oppstilling og fordeling av budsjettet

Punkt 2.4 i økonomireglementet omhandler regler for oppstilling og fordeling:

” Rådmannens innstilling til virksomhetsplan (budsjettdelen) skal inneholde forslag til investeringer (investeringsbudsjettet) og forslag til driftsbudsjett med økninger og reduksjoner. Driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet fordeles på rammeområder i henhold til obligatoriske oppstillinger. Driftsbudsjettet skal utarbeides som netto driftsramme pr. rammeområde. Rammeområdene er i hovedsak definert lik inndelingen i tjenesteområder. Investeringsbudsjettet skal vise hvordan utgiftene er tenkt finansiert. Bevilgningene fordeles på rammeområdene som brutto driftsramme.

Innsparing eller økning for et rammeområde skal spesifiseres «så langt som mulig.»

Det er altså bestemt at budsjettet skal vedtas av kommunestyret som en netto driftsramme pr. rammeområde. For 2019 deles budsjettet opp i 23 rammeområder. Dette er uendret fra forrige år. Investeringsbudsjettet blir vedtatt som brutto driftsramme pr rammeområde.

I forskrift om årsbudsjett § 4 framgår det at årsbudsjett og økonomiplan kan framstilles i ett samlet dokument når vedtak skjer samtidig.

Når kommunestyret har vedtatt budsjetttrammene skal tjenesteområdene framstille et detaljert årsbudsjett som er det viktigste styringsinstrumentet gjennom året. Det detaljerte årsbudsjettet skal ikke undergis politisk behandling.

Kontroll- og tilsynsarbeid

I følge forskrift om kontrollutvalg §18 er det kontrollutvalget som utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeid i kommunen. Kontrollutvalget fremmer eget forslag til kommunestyret og budsjettforslaget behandles i kommunestyret i sammenheng med kommunens egen budsjettbehandling. Konsekvensene av forslaget er innarbeidet i virksomhetsplanen.

Saksvurdering

Rådmannens kommentarer til virksomhetsplanen framgår av planen side 1 og 2.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø.

Kommunen forbruker i løpet av året store ressurser gjennom løpende drift og investeringsprosjekter. Det er opplagt at klima og miljø påvirkes gjennom utslipp og fysisk påvirkning av miljøet. Dette som følge av vår egen produksjon av varer og tjenester samt gjennom innkjøp. Å minimalisere klimapåvirkningen gis høy fokus i den daglige drifta gjennom vektlegging av klima- og miljøaspektet i våre innkjøps- og produksjonsprosesser.

Råd og utvalg

Saken sendes på høring til:

Eldrerådet, Rådet for likestilling for funksjonshemmede, Internasjonalt råd og De unges råd.

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Virksomhetsplanen

Forslaget til virksomhetsplan med økonomiplan for 2019–2022 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2. Årsbudsjettet:

Forslaget til årsbudsjett for 2019 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2.1. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet jf. i kommunen jf. vedlegg 2 godkjennes.

2.2. Opptak av lån:

- Investeringslån samlet kr 29 601 000. Serielån med nedbetaling over 25 år
- Startlån i Husbanken til videre utlån kr 4 000 000

2.3. Gebyr og betalingssatser:

Alle gebyrområdene skal ha full inndekning av kostnadene. Ved evt. underskudd memoriaføres dette i regnskapet og dekkes opp ved påfølgende års gebyrer. Overskudd avsettes til særskilt fond. Kommunale gebyr- og betalingssatser vedtas i henhold til ”prisliste” i virksomhetsplanen.

3. Skattevedtak

3.1. Formue- og inntektsskatt

Skattøret for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

3.2. Eiendomsskatt 2019

3.2.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a-faste eiendommer i hele kommunen benyttes for skatteåret 2019. For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget. Verk og bruk skal fra og med 2019 anses som næringseiendom, jf. eiendomsskatteloven § 4.

3.2.2. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.

3.2.3. I medhold av eiendomsskatteloven § 8A-3 skal ny alminnelig taksering av samtlige eiendomsskatteobjekt skje innen 2020.

3.2.4. Eiendomsskattesatsen fastsettes til 7 promille.

3.2.5. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret.

3.2.6. Ved taksering- og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 30.09.2008.

3.2.7. Bunnfradrag benyttes ikke. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Tynset kommune vedtatt i kommunestyret 30.09.08 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2019, jf. esktl. § 10. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2019 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2007.

Formannskapet behandlet saken i møte 22.11.2018 :

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak/FORMANNSKAPETS INNSTILLING:

1. Virksomhetsplanen

Forslaget til virksomhetsplan med økonomiplan for 2019–2022 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2. Årsbudsjettet:

Forslaget til årsbudsjett for 2019 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2.1. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet jf. i kommunen jf. vedlegg 2 godkjennes.

2.2. Opptak av lån:

- Investeringslån samlet kr 29 601 000. Serielån med nedbetaling over 25 år
- Startlån i Husbanken til videre utlån kr 4 000 000

2.3. Gebyr og betalingssatser:

Alle gebyrområdene skal ha full inndekning av kostnadene. Ved evt. underskudd memoriaføres dette i regnskapet og dekkes opp ved påfølgende års gebyrer. Overskudd avsettes til særskilt fond. Kommunale gebyr- og betalingssatser vedtas i henhold til ”prisliste” i virksomhetsplanen.

3. Skattevedtak

3.1. Formue- og inntektsskatt

Skattøret for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

3.2. Eiendomsskatt 2019

3.2.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a-faste eiendommer i hele kommunen benyttes for skatteåret 2019. For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget. Verk og bruk skal fra og med 2019 anses som næringseiendom, jf. eiendomsskatteloven § 4.

3.2.2. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.

3.2.3. I medhold av eiendomsskatteloven § 8A-3 skal ny alminnelig taksering av samtlige eiendomsskatteobjekt skje innen 2020.

3.2.4. Eiendomsskattesatsen fastsettes til 7 promille.

3.2.5. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret.

3.2.6. Ved taksering- og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 30.09.2008.

3.2.7. Bunnfradrag benyttes ikke. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Tynset kommune vedtatt i kommunestyret 30.09.08 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2019, jf. esktl. § 10. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2019 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2007.

Arbeidsmiljøutvalget behandlet saken i møte 05.12.2018 :

Leder la frem ny innstilling:

- Arbeidsmiljøutvalget tar virksomhetsplan med økonomiplan 2019–2022 og årsbudsjett 2019 til etterretning.
- Arbeidsmiljøutvalget har inntrykk av at det legges opp til gode prosesser med medvirkning og involvering av alle arbeidstakere. Dette er verdier som arbeidsmiljøutvalget mener også må følges i videre prosesser.

Leders innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

- Arbeidsmiljøutvalget tar virksomhetsplan med økonomiplan 2019–2022 og årsbudsjett 2019 til etterretning.
- Arbeidsmiljøutvalget har inntrykk av at det legges opp til gode prosesser med medvirkning og involvering av alle arbeidstakere. Dette er verdier som arbeidsmiljøutvalget mener også må følges i videre prosesser.

Kommunestyret behandlet saken i møte 13.12.2018 :
Omforent endringsforslag fra Sp, Ap, Uavh., H, V og KrF:

Formannskapetets innstilling vedtas med disse endringene fra Senterpartiet, Arbeiderpartiet, Uavhengige, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti:

- a) Administrasjonen har meldt flere saker som skal behandles, jf kommunestyresak 60/2018 med saksutredningen «Virksomhetsgjennomgang» som svar på budsjettvedtaket 14/12-2017 i sak 109/17.
- b) Budsjett 2019 har en saldering med bruk av disposisjonsfondet. Dette er ikke bærekraftig på sikt.
 - i. Brutto driftsbudsjettet (side 9 kr 576 071 000 i Budsjettvedlegg 3) tas ned 0,5 % (som tilsvarer kr 2 880 385) for å redusere belastningen på disposisjonsfondet.
 - ii. Rådmann velger selv hvor inndekningen gjøres.
- c) Gebyrsatser (s 114-124) øker med 5 % med disse unntakene:
 - i. Allerede foreslått økning fra 2018 til 2019 blir stående
 - ii. «Sjølfinansierende» virksomheter (VAR o.a.) endres ikke ut over det foreslåtte fra administrasjonen
- d) Næringsfondet har poster som må forankres i særskilte vedtak, evt tas ut av budsjettet, samt at tidligere vedtak ikke er hensyntatt. Dette gjelder (markert i **rødt** og *kursiv*):

POST	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Regionrådet	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	109/17: Beløpet skal i sin helhet belastes rådmannens budsjett fra og med 2018
Tynset Arrangement	<i>300.000</i>				109/17: jf KS 58/18. Beløpet tas ut i påvente av en konkret søknad
Destinasjon Røros	185.000	<i>185.000</i>	<i>185.000</i>	<i>185.000</i>	109/17: skal vurderes med virkning fra 2020
Informasjonsmagasinet TK	200.000	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>	109/17: skal vurderes med virkning fra 2020
SUM SOM TAS UT	580.000	665.000	665.000	665.000	

- e) Skolestrukturen i denne økonomiske planperioden ligger fast
- f) Det iverksettes salg av kommunale eiendommer. Dette gjelder (med referanse til kommunestyresak 60/18 «Virksomhetsgjennomgang», side 32-34):
 - Haugan 2^{*)}
 - 2 mannsbolig ved krysset Holmengate 13/Olaf Røsts gate 9
 - 2 manns bolig Olaf Røstsgate 26 A-B
 - 2 mannsbolig Ulset^{*)}
 - 2-mannsbolig Kirkeegga
 - mindre bolig Kirkeegga

^{*)}etter samråd med Kviknesamfunnet/Kvikne Utvikling

- g) Investeringsbudsjettet 2019 endres i henhold til tabellen (dette gjelder nedtak/flytting markert i **rødt** og *kursiv*):

OMRÅDE	TILTAK	SUM	KOMMENTAR
Skoleområdet nyanlegg	Folkehelsepark	<i>500</i>	Til 2020
	Gangveger	<i>600</i>	Til 2020
Helsetjenesten	Utredning legekantor/helsestasjonslokaler	<i>9800</i>	Til 2020
	Carport – ikke garasje		
Institusjonstjenesten*)	Kjøkkeninnredning	<i>500</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
	Rapportrom	<i>150</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
	Ombygging produksjonskjøkken	<i>250</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
Kulturtjenesten	Biblioteket - meråpent	315	Nytt, budsjetteres i 2019
Tekniske tjenester	Asfaltering Sagenggrubba	<i>1300</i>	Til 2020
	Gatelys Røroskrysset-Mellomriksvegen	<i>1000</i>	Til 2020
Total reduksjon 2019		<i>13785</i>	

*) Det bestilles en tilstands- og tiltaksplan for Tjønnsenteret som grunnlag for et samlet og helhetlig investeringsprogram

Følgende føringer videreføres fra budsjettvedtaket 14/12-2017 i sak 109/17:

1. Månedlig økonomirapport til formannskap som skal inneholde:
 - Vurdering av situasjon
 - Konkret og realistisk tiltaksliste ved avvik
2. Kommunestyret inviteres til påplussing av driftsbudsjett utelukkende i juni og desember
3. Opprettholde minimum 12 lærlingeplasser
4. Midler til drift av ikke-realiserter investeringer overføres ubundet investeringsfond
5. Tynset kommune bør ikke bruke vikarbyråer eller bemanningsbyråer i sin ordinære drift
6. Tynset kommune skal arbeide for styrking og videreføring av det desentraliserte tilbudet til høyere utdanning og videreutdanning på Tynset

Kommunestyret forutsetter at budsjettet følges opp gjennom aktiv ledelse, risikovurderinger og risikostyring i tråd med retningslinjene og føringene fra kommunestyret.

Kommunestyret forutsetter videre at det sikres god medvirkning fra ansatte og brukere.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne v/Sindre Sørhus:**A. DRIFTSBUDSJETT**

Tallene er i 1000 kr

Driftsbudsjett	2019
Politisk styring	-50
Rådmannen og næring	-500
Grunnskole felles	-100

B. INVESTERINGSBUDSJETTET

Tallene er i 1000 kr

Investeringer	2019	2020
Folkehelsepark	-500	500
Skoleområdet gangveier	-600	
Parkeringsområde Sykehuskogen		-2900
Biblioteket fornying (meråpent bibliotek)	315	
Asfaltering Vedalen	-1100	1100
Asfaltering Sagenggrubba	-1300	1300
Gatelys Røros-krysset-Mellomriksvegen	-1000	1000
Kjøkkeninnredning (institusjonstjenesten)	-500	500
Rapportrom (institusjonstjenesten)	-150	150
Ombygging produksjonskjøkken	-250	250
Museums-spark	50	
Kjøp/utbygging nytt næringsområde	-3000	
Støtteordning solcelleanlegg	100	
Total endring	-7935	900

C. FØRINGER

- Under optimalisering av eksisterende parkeringsområde i gamle sykehuskogen skal det være lademuligheter for elbil.
- Ved fornying av kommunes bilpark skal alle nye biler være elbiler.
- Fra og med 2019 skal det utarbeides et klimabudsjett som skal legges ved budsjettforslaget.
- Det skal søkes klimasatsumidler til klimatiltak i kommunen.
- Tynset kommune skal legge til rette for at folk kan velge redusert arbeidstid i stedet for lønnsøkning der dette er hensiktsmessig.
- Investeringer utover investeringsbudsjettet skal utsettes til neste budsjettbehandling med mindre sterke hensyn taler for at de behandles tidligere.

Endringsforslag fra Sosialistisk Venstreparti v/Margit Wang:**A. DRIFTSBUDSJETTET**

Formannskapetets innstilling vedtas.

B. INVESTERINGSBUDSJETTET

Investeringer	2019	2020
Folkehelsepark	-500	500
Skoleområdet gangveier	-600	600
Kjøkkeninnredning skjermet avdeling	-500	500
Rapportrom skjermet avdeling	-150	150
Ombygging produksjonskjøkken	-250	250
Asfaltering Sagenggrubba	-1300	1300
Utgifter til meråpent bibliotek	+315	
Sum reduksjon	2950	

C. FØRINGER

1. Utredningen av legekontor/helsestasjon må videreføres og sikres god involvering av ansatte og tillitsvalgte for å finne en løsning som dekker alle behov og har et langsiktig perspektiv.
2. Utrede de økonomiske konsekvenser for Tynset kommune ved å endre de lokale retningslinjene for utmåling av sosialhjelp slik at barnetrygd ikke beregnes som inntekt ved beregning av sosialhjelp.

Votering:

1. Forslaget fra Sørhus falt med 1 mot 25 stemmer.
2. Forslaget fra Wang falt med 2 mot 24 stemmer.
3. Omforent forslag fra Sp, Ap, Uavh., H, V og KrF vedtatt med 24 mot 2 stemmer.
4. Omforent forslag fra Sp, Ap, Uavh., H, V og KrF vedtatt med 24 mot 2 stemmer forformannskapetets innstilling.

KOMMUNESTYRETS VEDTAK:

1. Virksomhetsplanen

Forslaget til virksomhetsplan med økonomiplan for 2019–2022 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2. Årsbudsjettet:

Forslaget til årsbudsjett for 2019 jf. vedlegg 1 godkjennes.

2.1. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet jf. i kommunen jf. vedlegg 2 godkjennes.

2.2. Opptak av lån:

- Investeringslån samlet inntil kr 29 601 000. Serielån med nedbetaling over 25 år
- Startlån i Husbanken til videre utlån kr 4 000 000

2.3. Gebyr og betalingssatser:

Alle gebyrområdene skal ha full inndekning av kostnadene. Ved evt. underskudd memoriaføres dette i regnskapet og dekkes opp ved påfølgende års gebyrer. Overskudd avsettes til særskilt fond. Kommunale gebyr- og betalingssatser vedtas i henhold til ”prisliste” i virksomhetsplanen.

3. Skattevedtak

3.1. Formue- og inntektsskatt

Skattøren for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

3.2. Eiendomsskatt 2019

3.2.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal utskrivningsalternativ a-faste eiendommer i hele kommunen benyttes for skatteåret 2019. For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget. Verk og bruk skal fra og med 2019 anses som næringseiendom, jf. eiendomsskatteloven § 4.

3.2.2. I medhold av eiendomsskatteloven fritar kommunestyret eiendomsskatt for bygninger som er hjemlet i lovens § 7 i henhold til egne lister.

3.2.3. I medhold av eiendomsskatteloven § 8A-3 skal ny alminnelig taksering av samtlige eiendomsskatteobjekt skje innen 2020.

3.2.4. Eiendomsskattesatsen fastsettes til 7 promille.

3.2.5. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer 20. mars, 20. juni, 20. september og 20. november i skatteåret.

3.2.6. Ved taksering- og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte eiendomsskattevedtekter av 30.09.2008.

3.2.7. Bunnfradrag benyttes ikke. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Tynset kommune vedtatt i kommunestyret 30.09.08 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2019, jf. esktl. § 10. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2019 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i år 2007.

Endringer:

- a) Administrasjonen har meldt flere saker som skal behandles, jf kommunestyresak 60/2018 med saksutredningen «Virksomhetsgjennomgang» som svar på budsjettvedtaket 14/12-2017 i sak 109/17.
- b) Budsjett 2019 har en saldering med bruk av disposisjonsfondet. Dette er ikke bærekraftig på sikt.
- i. Brutto driftsbudsjettet (side 9 kr 576 071 000 i Budsjettvedlegg 3) tas ned 0,5 % (som tilsvarer kr 2 880 385) for å redusere belastningen på disposisjonsfondet.
 - ii. Rådmann velger selv hvor inndekningen gjøres.
- c) Gebyrsatser (s 114-124) øker med 5 % med disse unntakene:
- i. Allerede foreslått økning fra 2018 til 2019 blir stående
 - ii. «Sjølfinansierende» virksomheter (VAR o.a.) endres ikke ut over det foreslåtte fra administrasjonen
- d) Næringsfondet har poster som må forankres i særskilte vedtak, evt tas ut av budsjettet, samt at tidligere vedtak ikke er hensyntatt. Dette gjelder (markert i **rødt** og *kursiv*):

POST	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Regionrådet	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	<i>280.000</i>	109/17: Beløpet skal i sin helhet belastes rådmannens budsjett fra og med 2018
Tynset Arrangement	<i>300.000</i>				109/17: jf KS 58/18. Beløpet tas ut i påvente av en konkret søknad
Destinasjon Røros	185.000	<i>185.000</i>	<i>185.000</i>	<i>185.000</i>	109/17: skal vurderes med virkning fra 2020
Informasjonsmagasinet TK	200.000	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>	<i>200.000</i>	109/17: skal vurderes med virkning fra 2020
SUM SOM TAS UT	580.000	665.000	665.000	665.000	

- e) Skolestrukturen i denne økonomiske planperioden ligger fast
- f) Det iverksettes salg av kommunale eiendommer. Dette gjelder (med referanse til kommunestyresak 60/18 «Virksomhetsgjennomgang», side 32-34):
- Haugan 2^{*)}
 - 2 mannsbolig ved krysset Holmengate 13/Olaf Røsts gate 9
 - 2 manns bolig Olaf Røstsgate 26 A-B
 - 2 mannsbolig Ulset^{*)}
 - 2-mannsbolig Kirkeegga
 - mindre bolig Kirkeegga

^{*)} etter samråd med Kviknesamfunnet/Kvikne Utvikling

- g) Investeringsbudsjettet 2019 endres i henhold til tabellen (dette gjelder nedtak/flytting markert i **rødt** og *kursiv*):

OMRÅDE	TILTAK	SUM	KOMMENTAR
Skoleområdet nyanlegg	Folkehelsepark	<i>500</i>	Til 2020
	Gangveger	<i>600</i>	Til 2020
Helsetjenesten	Utredning legekantor/helsestasjonslokaler	<i>9800</i>	Til 2020
	Carport – ikke garasje		
Institusjonstjenesten*)	Kjøkkeninnredning	<i>500</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
	Rapportrom	<i>150</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
	Ombygging produksjonskjøkken	<i>250</i>	Til 2020 i påvente av generalplan
Kulturtjenesten	Biblioteket - meråpent	315	Nytt, budsjetteres i 2019
Tekniske tjenester	Asfaltering Sagenggrubba	<i>1300</i>	Til 2020
	Gatelys Røroskrysset-Mellomriksvegen	<i>1000</i>	Til 2020
Total reduksjon 2019		<i>13785</i>	

*) Det bestilles en tilstands- og tiltaksplan for Tjønmosenteret som grunnlag for et samlet og helhetlig investeringsprogram

Følgende føringer videreføres fra budsjettvedtaket 14/12-2017 i sak 109/17:

1. Månedlig økonomirapport til formannskap som skal inneholde:
 - Vurdering av situasjon
 - Konkret og realistisk tiltaksliste ved avvik
2. Kommunestyret inviteres til påplussing av driftsbudsjett utelukkende i juni og desember
3. Opprettholde minimum 12 lærlingeplasser
4. Midler til drift av ikke-realiserde investeringer overføres ubundet investeringsfond
5. Tynset kommune bør ikke bruke vikarbyråer eller bemanningsbyråer i sin ordinære drift
6. Tynset kommune skal arbeide for styrking og videreføring av det desentraliserte tilbudet til høyere utdanning og videreutdanning på Tynset

Kommunestyret forutsetter at budsjettet følges opp gjennom aktiv ledelse, risikovurderinger og risikostyring i tråd med retningslinjene og føringene fra kommunestyret.

Kommunestyret forutsetter videre at det sikres god medvirkning fra ansatte og brukere.